

P2 - Research Paper

A feminist approach towards architecture

Nina van den Broek - 4660153 - Explore lab

Design tutor: Elise van Dooren

Research tutor: Rachel Lee

Technology tutor: Hubert van der Meel

Abstract

Within architecture, design is not always inclusive. This research looks at how a safe space can be developed in Rotterdam, in the neighborhood Coolhaven. To achieve this, a feminist community-based design approach is applied. In this method one designs together with the community, looking at the residents of the neighborhood and what their needs and wishes are. The research shows that the people who have mixed feelings about the neighborhood indicate that this is, because they feel unsafe in the neighborhood. By tackling the unsafe areas and getting the residents more involved with each other and the neighborhood, presumably more people will start to feel good about the neighborhood. This can be done by improving visibility, atmosphere, and the liveliness of the street. In addition, physical, safety, and social indices will improve when residents become more involved with each other and the neighborhood. This could be achieved by placing more community facilities. A modern community center can, therefore, be the translation for the development towards a safe space in Coolhaven.

Table of contents

Introduction	1
Problem statement	1
Feminist waves in architecture	3
Feminist literature	4
Location	8
Question	8
 Methodology	 9
 Results	 10
Part 1 - Physical, Safety and Social index	10
Method	10
Residents' context indicators	10
Physical index	11
Safety index	12
Social index	13
Conclusion	15
Part 2 - talking to the residents	17
Method	17
Participant's information	17
Feelings of the neighborhood	18
Reason for going outside	19
Unsafe places in the neighborhood	21
Adding or changing facilities	22
Contact with residents	23
Community center	34
Conclusion	26
 Conclusion	 28
Translation to design	29
 Discussion	 30
 References	 32
 Appendix	 37

Introduction

Problem statement

In architecture we most often design for the 'standard user' who is usually a man, white, middle-aged, has a median income, and who has no disabilities. Yet, over half of our society is female. Design is mainly done from the male perspective, even though research shows that women have other needs and desires for public spaces (Perez, 2019; Kern, 2020).

More publicly accessible toilets should be available, for example. When you walk in the city Amsterdam, you will see a public toilet called 'plaskrul' which is only accessible for men. And if you have to go to the toilet when you are on the road, I as a woman know that I have to wait in line, while the men can all pass through. This is because there are often as many, and sometimes even more, men's toilets than there are women's toilets. This is due to the fact that the bathrooms are the same size, but the use of urinals allows more men's toilets in the same space. This all, despite women spending three times longer on the toilet, and having to go to the toilet more often than men (Mueller et al., 2005). This is just a single example, but it is an example of the things that make city less livable, accessible, and inclusive.

Figure 1: Public toilet in Amsterdam called 'Plaskrul' (Floris Lok, 2011)

A study from 2019 revealed that 44% of the women in the Netherlands say they sometimes feel unsafe in public places, compared to only 23% of men (CBS; figure 2). These are percentages which apply to all age groups. For the group of women between 15-17 years, the percentage is even higher; almost 60%.

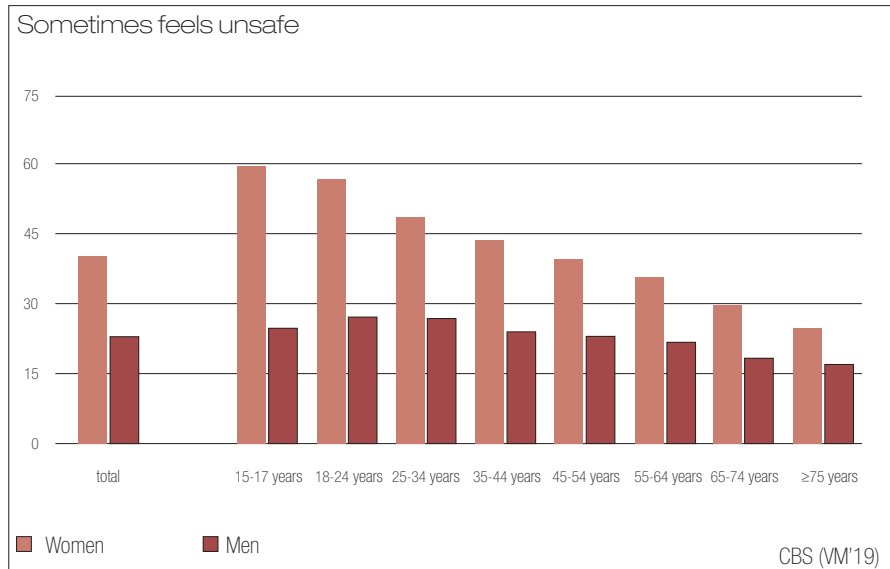

Figure 2: Data of feeling safe in public places women vs men (CBS, 2019)

You could say that streets and public spaces are, at times, a place of threat, rather than community. In an interview with *DEZEEN*, Caroline Criado Perez, the writer of the book *Invisible Women*, told that design should account for the violence against women:

“We haven’t designed public spaces to account for the violence that women experience, and not just to protect women from the violence, but also to account for the way that it’s always in our heads.” (Cogley, 2020)

The book demonstrates, through the use of examples, that everything in the world is designed, tested, and adjusted to the male body and its needs (Perez, 2019). For instance, the book shows the following examples: snow-clearing (where and when), the height of kitchen cabinets, the temperature set at the office, smartphones, wrong (dosed) medicines, crash-test dummies for airbags, bulletproof vests, and the standard human scale in architectural models. Another example, which demonstrates the use of the ‘standard user’, is shown by Lorna Day, the director of urban design for the city of Toronto. Day found out in 2019 that the terms of reference for wind studies considered a standard person with a surface area of 1.8 square meters. This is equivalent to an adult male; therefore, this excludes a woman or child who are generally smaller and lighter, and thus less able to catch the same amount of wind. Day says the following about this: “It wasn’t until we, you know, started to update the terms of reference that we discovered that bias” and “there’s a generation of architects and designers that were trained to build to the universal man ... and it’s a generation away from

correcting that still” (Moore, 2019).

So, we could say that the women’s perspective is not part of our designs, even though inclusive places will ensure more equality, coherency, interactivity, and will make everyday life more livable. These elements are slowly disappearing in architecture, through social reproduction. Architecture should be a representation of the users’ needs, where every user feels comfortable and safe, and not a ‘one size fits all’ approach.

Feminist waves in architecture

During the battle for emancipation, feminists fought for equality, coherency, interactivity and making the everyday life more livable. And this battle for emancipation still continues. The push for emancipation tends to be characterized as proceeding in waves (Frichot et al, 2018). There have been four waves of feminism thus far (Lange & Pérez-Moreno, 2020). Each wave corresponds to a precise economic, social, and cultural situation. The first wave began at the end of the nineteenth century, as discontent grew among women of the middle and upper classes. They wanted to change the living conditions they were in and wanted to have equal rights, such as the right to vote and have access to education. During this wave, feminist architects designed with the female perspective, but looked primarily at the domestic sphere. In the second wave, the focus was on acknowledging the difference between male and female paid labor. In design and architecture, the feminists focused on safety and inclusion in public spaces. There is not much to be found in architectural literature on third wave feminists. Several women did manage to establish a practice and become successful, such as Zaha Hadid and Francine Houben, but these women did not talk about gender issues. Currently we are in the fourth feminist wave which is marked by ‘intersectionality’, “issues of race, ethnicity, class, cultural location, sex, embodied capacity and dis/ability clash and intersect” (Frichot et al, 2018, p22). Lange and Pérez-Moreno point out in their article *Architectural Historiography and Fourth Wave Feminism* that:

“The feminist thinking and activism is characterized by its

commitment to a 'diversity of purpose' that recognizes intersectionality as a key issue of our time and questions established sex/gender systems and gender as a binary category" (2020, p1).

So, contemporary feminist designers take a broader view to make the built environment more inclusive where everyone feels comfortable, including the LGBTIQ+ community.

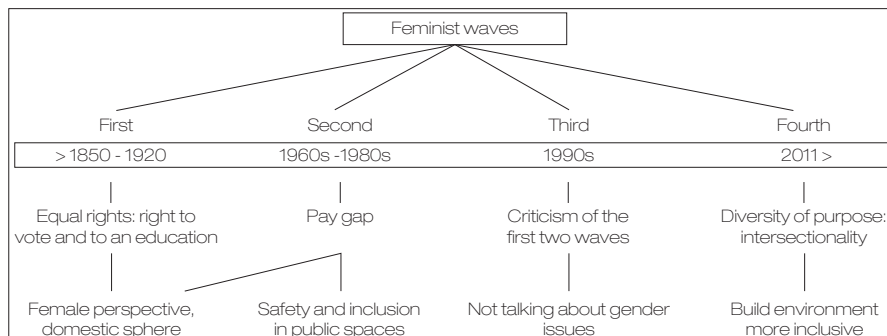

Figure 3: Overview feminist waves

Feminist literature

Research about feminism in architecture began only fairly recently. In the 1960s and 1970s, women started to write about the interaction between architecture and gender, from a social and political feminist perspective. Two of the first feminist writers in architecture, Jane Rendell and Beatriz Colomina, looked at this interaction and discussed topics like the feminine and masculine perspective and how one can make the domestic space more efficient for women (1999; 1996). Matrix was one of the first feminist architectural practices, established in the early 1980's. One of the founders said:

"We were concerned with the problems experienced by female users in the man-made environment, as well as with designing spaces for female users which improved upon aspects of safety and accessibility in the public and domestic realms" (Rendell, 1999, p.230)

Matrix had a different approach towards feminism in architecture (Spatial Agency, n.d.); whereas initially a feminist approach was seen from the female designer's point of view, the Matrix approach also allowed users and residents to become involved in the process. For a while, little was written about the relationship between feminism and architecture, but the last couple of years more and more is published on this topic (Bonnevier, 2007; Brown, 2011; Damyanovic et al, 2013; Darling & Walker,

2017; Escalante & Valdivia, 2015; Franchini & Garda, 2018; Frichot et al, 2018; Kern, 2020; Lange & Pérez-Moreno, 2020; Perez, 2019; Pit, 2021; Reisinger & Schalk, 2017; Schalk et al., 2017; Schalk & Reisinger, 2017).

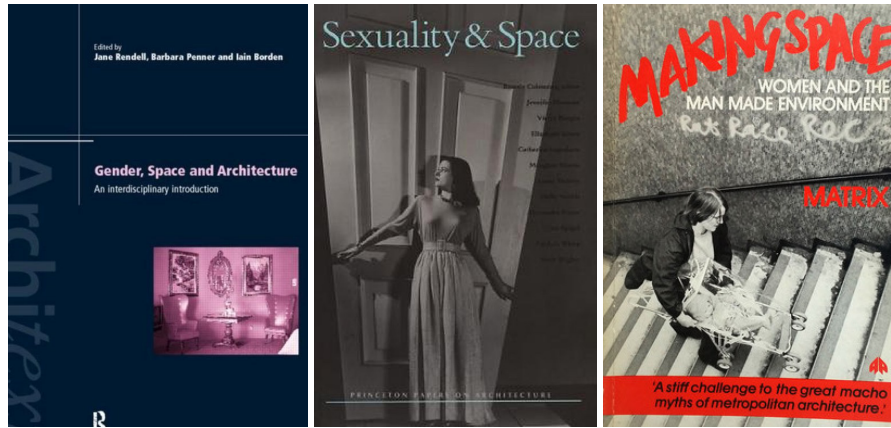

Figure 4: The books of Jane Rendell, Beatriz Colomina and Matrix

Before own research can be established, it must be clear what makes a designer a ‘feminist’ designer, how feminism is currently described in architecture, and what approach does a feminist designer take? To answer these questions and get a better understanding of the topic of feminism in architecture, I studied current feminist literature.

The book *Feminist City* by Leslie Kern is one of the most recently published feminist works (2020). The book brought clarity to what she believed was actually the problem in how a city is currently designed, how other (feminist) researchers perceive it, and what possible solutions exist to achieve a more feminist city. She writes about how women still experience many barriers in their everyday lives, and that men are still the primary decision-makers in the city:

“Still mostly men, are making choices about everything from urban economic policy to housing design, school placement to bus seating, policing to snow removal, with no knowledge, let alone concern for, how these decisions affect women. The city has been set up to support and facilitate the traditional gender roles of men and with men’s experiences as the ‘norm’, with little regard for how the city throws up roadblocks for women and ignores their day-to-day experience of city life. This is what I mean by the ‘city of men’” (p5-6).

According to Kern, a feminist city must be a city where everyone is provided with space and where physical and social barriers are absent. To achieve this, urban

planning, politics, and architecture must change:

“a wider range of lived experiences needs to be represented among those who make the decisions that have enormous effects on people's everyday lives. An intersectional analysis must be a common approach to decisions big and small” (p.173).

Concrete examples in changes for the city are modifications in lighting, clearing obstructed sight-lines, and the creation of well trafficked routes through housing and civic development. Additionally, she indicates that there do exist feminist vision reference projects; Copenhagen Send Flere Krydderier (union, n.d.), café at the Verdenskulturcentret (Hamide, n.d.), Flickrum Places for girls (White Arkitekter, 2018), Glasgow's Kinning Park Complex (Kinning Park Complex, n.d.), MAG in the Evangeline Women's Shelter in Toronto (Kern, 2017). Noticeably, all these examples have 'community' as a recurring theme. Finally, Kern concludes in the last sentence that the feminist city is an aspirational project without a 'master' plan, that basically withstands the lure of mastery, “The feminist city is an ongoing experiment in living differently, living better, and living more justly, in an urban world” (Kern, 2020, p. 176).

In the book *Feminist practices* by Brown, concrete examples of feminist approaches are given, of projects in which either the designer herself indicates to have a feminist approach, or that have been labelled feminist by the author of the book (2011). By looking at these examples, the different types of feminist approaches become clear, as can be seen in figure 5 with a couple approach examples. There is a design approach, a design research approach, a pedagogical approach, and a community-based approach.

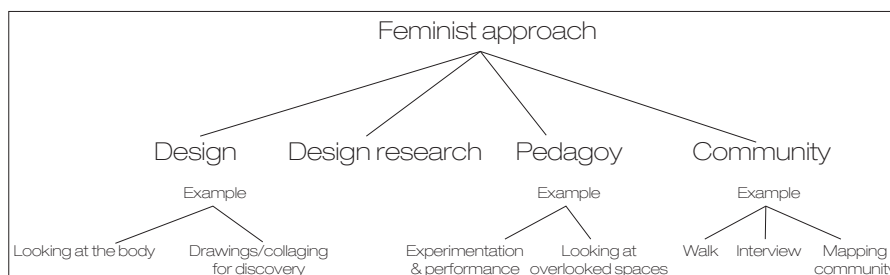

Figure 5: The different feminist approaches, based on analysis of Brown (2011).

The method used in this study is the community-based approach. This is because it is a feminist

approach where you design for, and with the community. This means that you look at things from different perspectives. As Christine Murray, architect and founder of the Women in Architecture awards, wrote in *The Guardian*: “lived experience is a great teacher” (2018). When you consider different perspectives, the design will be truly inclusive as a result. Which, in turn, is central to the feminist wave we are currently in. By looking at different feminist architecture practices and projects, it becomes clear what a community-based approach means and how one could use it (White Arkitekter, Matrix, MUF, Collectiu Punto 6 and Genre et Ville). For instance, the feminist architecture practice Collectiu Punto 6 has published a book titled *Women Working: Urban Assessment Guide from a Gender Perspective*, which explains how to deal with a community-based approach (Casanovas, et al., 2015). Therein, they explain the different kinds of methodologies used to integrate the user into the design process.

In the first chapter ‘Materialisms’ of one of the most recently published feminist books, *Feminist Futures of Spatial Practice*, four contemporary projects are discussed (Schalk et al., 2017). Each chapter begins with a prologue, which in this chapter is a description by Lykke that:

“Strong trends in feminist theory have, in recent decades, engaged with new materialism to come to terms with the ways in which discourse and matter are interconnected” (p. 27).

She also defines that the four texts contain several strong contiguities and convergences: “intersectionally embodied and collectively inhabited, spatio-temporalities” and “they passionately outline how to move from mere critiques of fixed maps and taxonomies with excluding borders and linearly ordered timelines, to different, materially concrete, but open-ended worldmaking practices” (p. 27, 27-28). When the four examples are viewed, it is apparent that three of the four examples of feminist architecture projects are based on the methodology of a community-based approach.

Location

In other countries, projects are already being realized using a feminist approach (Pit, 2021). This creates an inclusive design where everyone feels comfortable. However, this subject remains underexposed in the Netherlands. That is why I wanted to do research in the Netherlands, specifically the area of Coolhaven, in the city of Rotterdam. Coolhaven is a place where three neighborhoods come together: Nieuwe Westen, Middelland and Delfshaven. Why I want to do research in the area of Coolhaven is because I live close by, allowing me to observe a lot of the social-economic and cultural difference of the different neighborhoods. For my research it is already important to know the location. This is because, for the community-based approach, research needs to be done where you work for and with the community in the neighborhood.

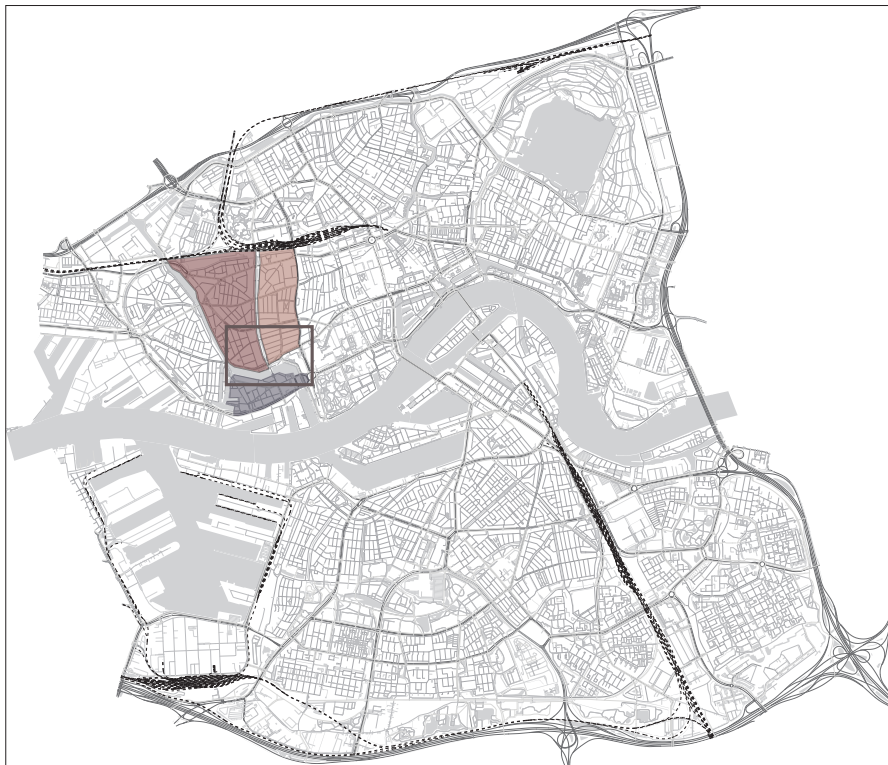

Figure 6: Map of the city Rotterdam with the area of Coolhaven

Question

Therefore, my main research question will be: 'How to develop a safe space in Rotterdam Coolhaven, adopting a feminist community-based approach?'

Methodology

The method I want to use is focused on the community-based feminist approach. This approach will allow me to investigate the needs and wishes of the residents of the neighborhood. For the method that I will use, it is important to get a clear picture of the neighborhood. That is why the first part of the re-search paper will consist of collecting existing data from the neighborhoods (Wijkprofiel Rotterdam, n.d.). By looking at already existing data on the three connected neighborhood areas, in comparison to the average data of Rotterdam, it becomes clear where the needs and shortcomings lie in the neighborhood. The second part of my paper will consist of conducting interviews with the residents of the neighborhood. This part will be especially important, because it will allow me to get a clear overview of what the needs and wishes are for this neighborhood. I want to conduct a minimum of 20 interviews to ensure sufficient diversity is included. The people I want to approach for this are not only women. I want to get a clear overview of all the residents in the neighborhood so that the focus can lie on inclusiveness allowing for a design where everyone feels comfortable and safe. The interviews will take around of 5 minutes, and I will interview at different times throughout the day and on various days in order to reach the broadest audience.

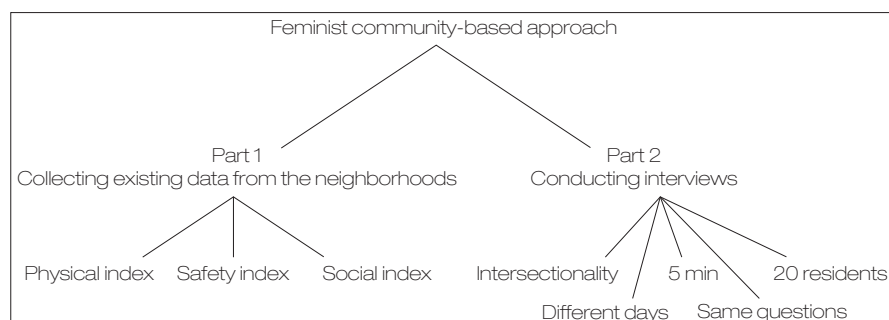

Figure 7: In my community-based approach I will observe and conduct interviews

Results

Part 1 - Physical, Safety and Social index

Method

To get a clear picture of the three neighborhoods, Nieuwe Westen, Middelland and Delfshaven, and to begin assessing their qualities and needs, existing data collected by the city of Rotterdam provides a good starting point (Wijkprofiel, 2020). The data describes how the city, and the various neighborhoods of Rotterdam, are performing in the following three aspects: physical, safety and social. Within these domains, a distinction is made between subjective (surveys of neighborhood residents) and objective data (registration data). The appendices contain the extensive dataset and figures for the three different neighborhoods, as well as the Rotterdam average (appendix 1-13). A profile of each district has been created, containing data on the physical, safety and social domains using index figure data from 2020.¹ This data was examined to discern where improvements can be found in the districts.²

Residents' context indicators

Firstly, we examined the context indicators of the individual neighborhoods (appendix 1). When these three neighborhoods are compared to the Rotterdam average, it is striking that the neighborhoods are often similar. For instance, the number of people in the age category between 15-65 years is higher than average and there are less elderly (appendix 3). There are more students than the Rotterdam average (8%); in Nieuwe Westen and Middelland 12%, and in Delfshaven 16% are students (appendix 4). The number of single-person households is higher than average in these three districts. It is also striking that fewer families live in the districts of Middelland and Delfshaven (Appendix 5). In all these three districts the largest group of people is of 'non-Western migration background'. This group is larger in these districts than on average in Rotterdam. Fewer people with no migration background live in these neighborhoods (Appendix 6). Comparing the income of the

¹ The index figures are between 0 and 200, where 100 is the average, also called the base. The base uses data from 2014.

² Further explanation of what the index figure is based on, can be found in the appendix (11-13).

neighborhoods to the Rotterdam average, Nieuwe Westen and Delfshaven have a higher percentage of low income (appendix 7). In the three districts there are many rented houses (social and private). Whereas Delfshaven contains many social rental properties (54%) and few owner-occupied properties (22%), Middelland has the most private rental properties and owner-occupied properties compared to the other two districts (Appendix 8). Looking at the voting behavior of the three districts during the national elections, it is notable that more people voted for 'D66' than on average in Rotterdam (appendix 9; Gemeente Rotterdam, 2021). It is also striking that in these three districts many more people voted for the parties 'DENK' and 'Bij 1'. DENK' and 'Bij 1' are political parties that pay a lot of attention to countering discrimination and racism, which is also a standpoint on the political agenda of 'D66' (D66, 2021). The parties PVV and FvD are often seen as a counterpart to this, but as we can see, these are parties that are not often voted for in these three districts. This could be due to the high number of residents with a non-Western migration background.

Physical index

From the physical index, different subjects are looked at (figure 8). On average, respondents are satisfied with the dwellings in all the neighborhoods, but in Nieuwe Westen they are less satisfied with the dwelling itself and in Delfshaven they indicate that they are less satisfied with the size of the outside space of the dwellings and find the buildings less attractive. In these two districts, demand for social housing is much higher than average. However, in all three districts houses are sold much quicker than average in Rotterdam. About the public space, the following things can be improved. All three neighborhoods indicate frequent problems with rubbish. In Nieuwe Westen and Delfshaven the amount and use of greenery could be improved. In all three districts, more than 50% indicate that they often experience aggressive traffic behavior, which is more than average in Rotterdam. Only Delfshaven is somewhat dissatisfied with the available facilities. However, in all three districts the number of sports fields could be improved, because in all three districts this is lower

than average in Rotterdam. Objective numbers show that there are more facilities than on average in Rotterdam, but there could be improvement in sports facilities; for example, there are too few football fields within the standard distance in the neighborhoods. Subjectively, the environment scores lower in all three districts, the districts experience more nuisance than average from traffic smell and traffic noise.

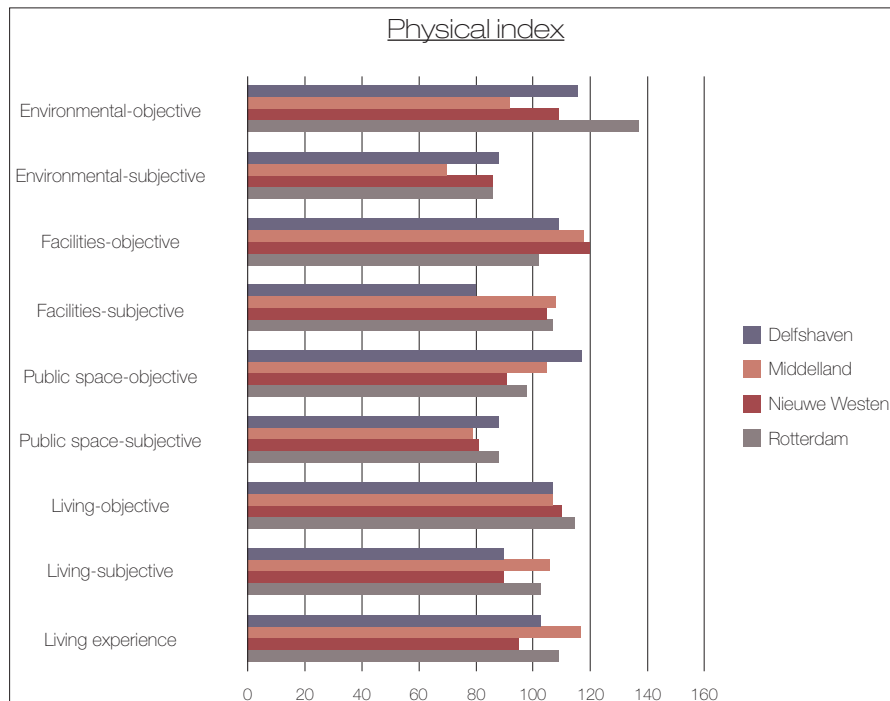

Figure 8: Physical index - index numbers (based on Wijkprofiel, 2020 - further explanation in appendix 11)

Safety index

The safety index shows that the Nieuwe Westen and Middelland districts score lower on the subjective theft scale (figure 9). All three districts indicate that bicycles are stolen more often than on average in Rotterdam. Objectively, there are approximately the same number of crimes in these three neighborhoods as the Rotterdam average. In Nieuwe Westen and Middelland there are more threats and violent crimes according to residents, therefore subjective violence scores lower in these districts. Regarding break-ins, in all three districts on average fewer crimes are committed. However, in all three districts much more than average vandalism is committed. This mainly concerns vandalism to belongings of residents of the district, and to cars. Objectively there is more graffiti on walls and objects and more outside fires are lit

in the Nieuwe Westen and Middelland. In all three neighborhoods, more nuisances are experienced than average. For example, residents experience more nuisance from screaming youth in the streets, there is more drug nuisance than average, and women and men are harassed more in their own neighborhoods.

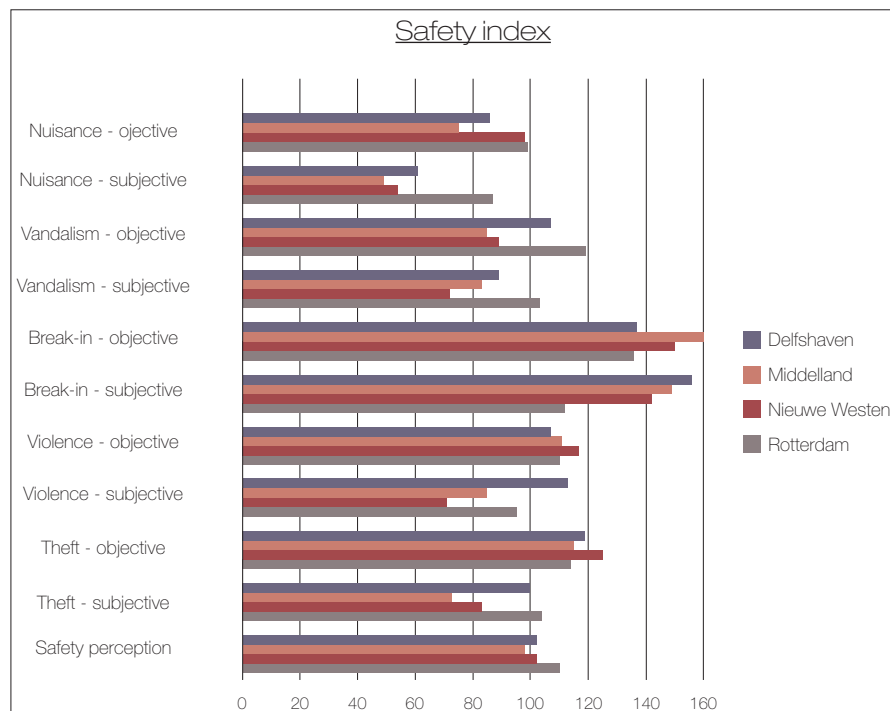

Figure 9: Safety index - index numbers (based on Wijkprofiel, 2020 - further explanation in appendix 12)

Social index

The social index shows that especially Middelland is very positive (figure 10). Looking at self-reliance it can be seen that all three neighborhoods have more trouble with the Dutch language than average in Rotterdam. All neighborhoods score higher than average when it comes to taking the initiative to contact people and the same goes for often taking the initiative to be active in the neighborhood. Objectively all three neighborhoods have more than average contact with friends, but less than average contact with neighbors or local residents. The neighborhoods also visit few philosophical or religious meetings, cultural facilities, or a hobby club or association. In the co-operation numeration (subjective), Nieuwe Westen and Delfshaven score lower than average on whether neighborhood residents know each other, interact with each other, exchange opinions and help each other. They also feel less at home

with neighbors than on average in Rotterdam, and young and old interact less with each other, where Delfshaven scores lower than Nieuwe Westen. However, the score for interaction between ethnic groups is higher in these three neighborhoods than on average. All three districts indicate that there are too few facilities for the elderly and that there should be more playgrounds for children. Around the district of Delfshaven there are fewer places than average in Rotterdam where joint residents' activities can take place, Middelland scores well in this matter. All neighborhoods score well on cooperation objective. They score slightly lower than average on the scale about whether they would provide help to neighbors. They do score higher than average on being active as a volunteer, in a community initiative and they would be more involved in making plans for the neighborhood or city. Nieuwe Westen scores much lower on participation subjective, this could be because in this district they experience more discrimination than average. Participation objectively they all score well. In all three districts, more volunteers are active than average, also more than average residents have been involved in making plans for the neighborhood or city, they visit cultural facilities more often than average. However, they do visit a hobby club or association less than average per month. In the attachment assessment (subjective) all three neighborhoods score well. What is striking is that fewer residents in Nieuwe Westen and Delfshaven say they are happy with the neighborhood, feel connected to the neighborhood and/or are proud of the neighborhood than on average in Rotterdam. All three districts do score higher than average on feeling responsible for the neighborhood. Objectively Delfshaven scores much lower than average and Middelland slightly lower. The percentage of people moving to and from the neighborhood is higher in these districts and the inhabitants have lived in Rotterdam for less time than average.

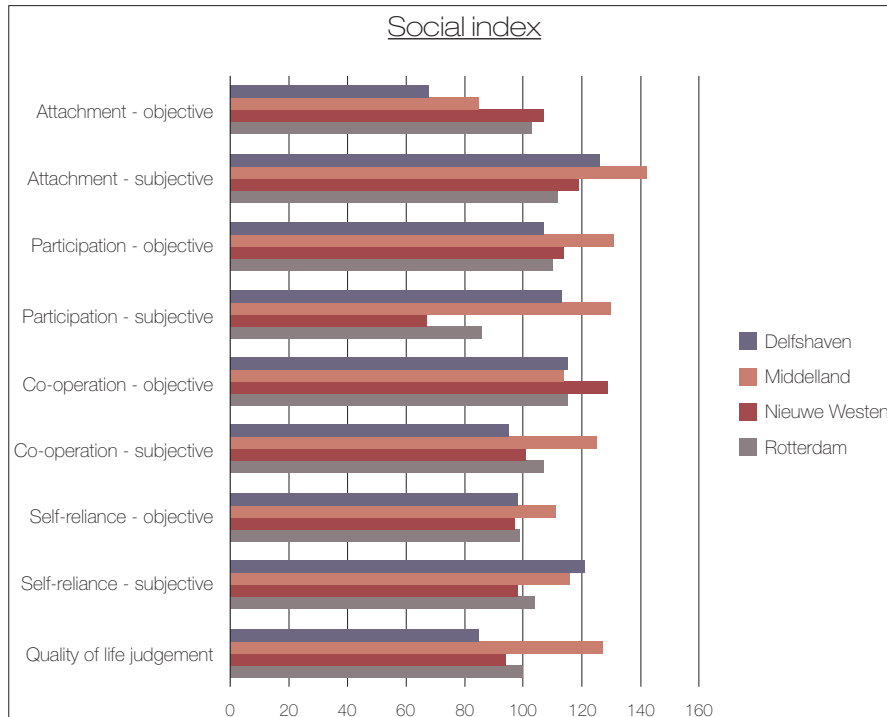

Figure 10: Social index - index numbers (based on Wijkprofiel, 2020 - further explanation in appendix 13)

Conclusion

My research area is a place where a diverse group of people live. From the physical index it can be concluded that the roads in the neighborhood can be improved, so people will drive slower, and residents will experience therefore less nuisance. Furthermore, there is a need for more sports fields in the neighborhood. The crime index shows that violence, vandalism, and nuisances is more than average in these neighborhoods. This could perhaps be addressed by getting residents more involved with each other and the neighborhood. From the social index, a lot can be observed about how the neighborhoods review each other and the neighborhood. For instance, all neighborhoods score higher than average when it comes to taking the initiative to contact people and be active. However, residents have less than average contact with neighbors or local residents. Neighbors also report that they feel less at home with each other and that young and old interact less than average. It is striking that all neighborhoods have higher than average numbers of volunteers and residents are more active in the neighborhood than average in Rotterdam.

A conclusion to be drawn from this analysis that will

impact my design approach is that more community facilities could be created in the neighborhoods where, for example, the elderly and children would have more space. As a result, the neighborhoods would score higher on all components of the social index, especially on cooperation, participation, and attachment. In this way, residents would become more involved with each other and the neighborhood and perhaps help each other out more often.

Part 2 - talking to the residents

Method

In addition to analyzing existing data from the city of Rotterdam, a qualitative study was carried out into the residents of the neighborhood and their needs. This research was performed around Coolhaven, where the three districts Middelland, Nieuwe Westen and Delfshaven come together. The data was collected through semi-structured interviews. For each interview, six fixed open-ended questions were asked, but during the interview there was also room to go deeper into the questions³. In this way, the interviews were made to resemble a natural conversation, so that the residents' own words could be used to explain their needs in the neighborhood. To be able to speak to the residents of the neighborhood, the interviews were conducted during the day, on different days, on the street. Most of the interviews were conducted around the Heemraadssingel, as this was the place where most people could be found during the interviews and this street is the connection between the three neighborhoods. To get a clear picture of the residents in the neighborhood, variations in the interviewed people will be examined. In this way, not only will the 'standard' user be looked at, but also the 'forgotten' users in society will be focused on to provide insight into all the needs of the residents in the neighborhood. The data was analyzed by first transcribing the recorded interviews and then coding the different interviews. Each question corresponds to a fixed category, but subcategories have also been made to obtain insight into the differences between the data. In addition, the subcategories were examined to see which group of people overall belonged to which category.

Participant's information

A total of twenty people were interviewed, five of them were male and fifteen were female⁴. During the interviews, an attempt was made to approach more men. This was more difficult than expected, as the men were less willing to participate in the research. In addition, a variation of different target groups has

³ The questions asked can be seen in Appendix 14

⁴ All interviews can be seen in Appendix 15

been approached, which can be seen in figure 11 under the heading 'target group'. Each participant is briefly categorized. As a result, there is one child, two people of 50+ who are no longer working, three working adults, three pensioners (one of them, person 10, is a visitor in the neighborhood, so he is no resident in the neighborhood), five students and six parents (of which three are working). Of the twenty people interviewed, six are not (entirely) from the Netherlands. The figure also shows that there is a large variation in the length of time that the residents have been living there, ranging from 3 months to 58 years. Five residents have been living there for one year or less and eight residents have been living there for more than 15 years. The recorded times of the interviews are between 02.05 and 19.35 minutes, it is notable that the younger people, many of whom are students, spoke for longer periods of time.

	Sex	Age	Target group	length of residence	Duration interview (minutes)
P1	W	67	pensioner, single, disabled	27 years	6.05
P2	W	29	parent, not working	1 year	4.58
P3	M	31	parent, working, Mexican doesn't speak Dutch	short	2.56
P4	W	57	single, working, Suriname	6 years	4.28
P5	W	50	in a couple, working	15 years>	5.12
P6	W	21	student, lives with friends	4 years	15.20
P7	W	23	student, lives with friends	3 months	18.46
P8	W	25	student, lives with friends	6 months	19.35
P9	W	22	student, lives with friends	3 years	7.05
P10	M	70+	pensioner, visitor	-	2.05
P11	W	23	student, lives alone, Russian doesn't speak Dutch	5 months	8.38
P12	W	42	parent, not working, Canada	2 years	3.58
P13	W	75+	pensioner, single	20 years	4.40
P14	W	45+	single parent, working, Asian	16 years	3.50
P15	M	27	working, lives with friends, Moroccan	27 years	16.05
P16	M	60+	in a couple, not working	42 years	2.51
P17	W	58	single, not working but volunteer	58 years	7.45
P18	W	8	child, lives with parents & siblings	6 years	3.20
P19	W	45	parent, not working	8,5 years	5.44
P20	M	43	parent, working	20 years	4.23

Figure 11: participants, Coolhaven neighborhood residents, information

Feelings of the neighborhood

How the residents feel is categorized into three different subgroups: positive, neutral, and negative⁵. 45% said they felt positive about the neighborhood, 20% felt neutral and 35% said they felt negative, they had mixed feelings about the neighborhood. The people who indicated that they felt good in the neighborhood explained this by the fact that all facilities were close by and there was plenty of green

⁵ An overview of how the twenty people feel and why they feel that way is shown in Appendix 16

space for walking, or they indicated that they had lived here longer and therefore feel more at home. The people who indicated that they felt neutral could maybe be categorized under positive. This is because they did not give any negative feedback about the neighborhood, except for person 14, because this is all about word choices. This would therefore mean that the majority feels positive in the neighborhood (60%). Most of the people who felt negative indicated that this was because they felt unsafe at night. What is striking is that these people are all female students, person 7 has varied feelings about the neighborhood, "It is a nice neighborhood with many bars and cafes, which really interests me, but sometimes it is also a bit unsafe, especially in the evening". It is not surprising that only female students indicated this, since young people are generally more often out at night, and women generally feel more unsafe than men (SCP, 2019). Another reason why people feel less comfortable in the neighborhood is because of the traffic and the lack of clarity. For example, a mother indicated that she finds it difficult to cycle with her child in the neighborhood:

"then you come here and often I have to get off my bike to look for a pedestrian crossing. I do that because it's not very well-organized and my daughter can't start up that quickly" (person 12).

Other reasons given were: street waste and smells, not satisfied with the residents (too much change by the foreigners) and drugs and crime. People often describe the neighborhood as multicultural, for example a 27-year-old man with Moroccan nationality describes the neighborhood as "multi-cultu..you have a lot of different nationalities living here, all on one postage stamp. It's not as if you have a lot of space here. But there are just a lot of people living on a small piece of land" (person 15). A woman of 45 says she really likes the fact that the neighborhood is so multicultural, "I also like to walk around in the city and every time you see new shops, there is always something new to discover" (person 19).

Reason for going outside

When asked why people go outside, many gave walking in the neighborhood as one of their first reasons: "for the majority of cases I go outside for

walking, to explore the city and the surroundings” (person 11)⁶. What was also striking is that there were also people walking in the neighborhood who did not live there but liked to explore the area. A retired man, sitting on a bench at the Heemraadssingel, said that he lives in the city center but that he comes here regularly:

“I walk a route through Rotterdam, and I find this a very attractive neighborhood to walk through, also because there are older houses here and there is a lot of greenery. It is also very beautiful there along the water, I also walk there regularly” (person 10).

The places people go for walks are often around the neighborhood; Heemraadssingel was mentioned most often, followed by het park, walking through the streets in the neighborhood and around the water (can be seen in figure 12). Other places mentioned were Nieuwe Binnenweg, Delfshaven, Eerste Middellandsstraat and Little C⁷. Walking has certainly become a popular activity in the area during corona, “especially during the corona lockdowns, we went for walks with the house here in the neighborhood” (person 9) and in the Netherlands in general (Wandelnet, 2020; Van Slooten, 2020). Other reasons that were commonly mentioned were shopping, going to work or school, and visiting someone.

Figure 12: Walking routes in the neighborhood, dark red=popular routes and light red=less frequently mentioned (own work)

⁶ All the reasons why the twenty people go outside can be seen in Appendix 17

⁷ All the places mentioned by the local residents can be seen in Appendix 18

Unsafe places in the neighborhood

When asked if people had a place in mind where they felt less safe or unpleasant in the neighborhood, five people said they do not feel unsafe anywhere in the neighborhood⁸. Three of them have lived in the neighborhood for a long time, and they said by themselves that this was different in the past and that crime has really decreased: “A lot of streets used to feel unsafe, but that’s a long time ago, it’s not anymore. It’s a very nice neighborhood for me now” (person 1). Figure 13 shows which places were indicated by people as unpleasant in the neighborhood. Along the water and the Coolhaven metro station were mentioned most often. For example, an 8-year-old child said that she found the area along the water a scary place “there are often tramps and scary people that are noisy there” (person 18). Someone else said that she avoids the water at night, even though she finds it a nice walking route during the day “there is no one there at night” (person 8). A female student said about Coolhaven that she finds it a horrible place, “yes, sometimes you have to go there, unfortunately, but it’s not like you go there for fun” (person 9). In total, three people indicated at the very beginning of the interview that they sometimes felt unsafe in the neighborhood. At the start of the interview, a young woman said the following: “I do think at night it is a less safe place, especially as a female” (person 9). These three people were all female students. They all indicated that they felt uncomfortable in places where unpleasant types walk and when it is isolated:

“especially in the evening/night as a woman you feel more vulnerable and that is also because it is much more quiet in the streets, there is less social control”(person 6).

Within the answers, three categories could be made of why people experienced an unpleasant feeling. It could be because of people who hang out in certain places, such as homeless people, drug users or young people, so respondents preferred not to go there. Another reason was the busyness of the street and the confusion of the traffic that came with it. And the last reason was that the place was too quiet and therefore lacked social control. According to the participants, there are several things that can be done to create a more pleasant and safer feeling in uncomfortable places. According to persons 6 and 7,

adding greenery can help:

“greenery does make it a nicer environment to be in... I do agree that it makes a street feel safer than for example when you have tiles in the street” (person 7) & “Making sure there is more visibility in unsafe places, “so that social control is stimulated, so yes I think a very open space helps a lot and light is also very important. Because in the dark you feel more unsafe” (person 6).

Adding facilities could also be a way of ensuring that there are enough people on the street after dark, “suppose you are in a busy nightlife area then it is not so scary to walk alone, because then there are enough people” (person 8).

Figure 13: Unpleasant/unsafe places, dark red=often mentioned and light red=less frequently mentioned (own work)

Adding or changing facilities

When asked whether the resident would like to change or add something to the neighborhood, the most frequently mentioned was adding greenery in the neighborhood ⁹:

“There’s quite a lot of green here on the Heemraadssingel but as soon as you walk more into the neighborhoods, there could be more greenery. It’s always nice when there are trees and plants, for example” (person 2)¹⁰.

A female student also indicated that she feels better in a greener neighborhood:

⁹ Eight people said they wanted to add greenery to the neighborhoods
¹⁰ An overview of all the answers can be seen in Appendix 20

“if I compare that to a street nearby, there it is greener. I have a nicer feeling there, I think I would feel safer there than in my own street. So more greenery in the neighborhoods, direct neighborhoods, will help” (person 6).

Another woman, who often walks along the water, would like to add more greenery alongside the waterfront, “You don’t have a nice chill spot in the grass there” (person 8). Four people indicated that they would like to have more sitting areas in the neighborhood:

“when it is warmer, I really like to sit on the bench and read or draw/paint. It would be really nice to have the opportunity to go to the park and sit on a bench and just read or draw something... this is a perfect neighborhoods where you can paint. Maybe there can be special places, like a playground just for people who what to draw, paint or read. A place where you can get together but sit privately” (person 11).

Four people would also like to have more playgrounds in the neighborhood, although two of them are children. Four people would like to have more sports facilities in the neighborhood; an indoor-outdoor space where people can exercise, outdoor sports areas, and a swimming pool have been mentioned. Five people would like to do something to make the traffic situation in the neighborhood more manageable. Street waste in the neighborhood is also a real problem according to four residents, so they would like to add more bins. The following factors have all been mentioned twice and residents would like more of these factors: parking facilities, liveliness on the streets and more safety on the streets by adding street lighting. Two people indicated that they were completely satisfied with the neighborhood and do not feel the need to change or add something.

Contact with residents

In general, residents say they have good contact with other residents. 37% claim to have very good contact, 42% say they always say hello to people in the street, and only 21% say they have no contact¹¹. Almost everyone who has lived here for a longer period says they have good contact with the neighbors, like an elderly woman who has lived here for 27 years:

“I know a lot of neighbors. Not only from this street but also from the surrounding streets. That comes over time, of

¹¹ An overview of all the responses from the local residents is shown in Appendix 21

course I've been living here for a very long time." (person 1).

Furthermore, in general students say they are friendly to the neighbors, "you say hello to each other... I participated in Halloween, when all those children come along with trick or treat" (person 8). The senior citizens and parents generally have good contact with residents, which could be because they have lived here for a longer period or because they have children growing up and thus come into contact with other parents. A young woman who moved here recently and does not really have contact with residents says she would like to have more contact with residents and that she would really like to go to a specific place where she could meet local people (person 2).

Community center

At the very beginning of the 20 interviews, the question was asked how the respondent felt about having a 'buurthuis' in the neighborhood. By talking to the respondents, they concluded that they did not really need a community center, but as the conversation progressed, they concluded that today's community center could also be a library, your local association, or the café on the corner of your street. In short, the community center has the wrong image.

"When I think of a community center now, I think of a small gym with white fluorescent lights and some games in the corner. I don't know if that's what a community center looks like now, probably not." (person 7).

By changing the question to; "How would you feel about having a place where different facilities come together and you could also meet people there?", people reacted differently to the questions¹². In the end, two people indicated that they were not interested in a community center, because there were already enough of these meeting places: "You can already do that here, in a café or just on the street" (person 16). Six people gave uncertain answers. For example, they said no, but they would be open to workshops or a café, they didn't think it would work for them, or they were a bit unsure about what it could look like. Eleven people said they would be open to a community center, but that it would have to have a modern switch. Two of these eleven people indicated that they already went to a kind of community center, "if you think corona

¹² An overview of all the responses can be seen in Appendix 22

out of the picture, then I really like doing that kind of thing...where children can do craft activities" (person 12) and "there are activities organized for the elderly and I really enjoy going there since 1.5 years, and I also meet all kinds of new people" (person 13). One person already indicated before the question was asked that she would like a kind of community center to meet new people. Six people indicated that they were open to a community center, but that it would have to have a nice atmosphere:

"If that community center were a pleasant atmosphere, it would certainly be a place that I would like to visit. If you can have a nice coffee there or something like that, then I would come. But then it has to look attractive" (person 6) & "It is very important that the threshold is lowered, that the image of a community center is improved. Because now I see a community center in front of me, like in the old days, and those are places I would not go to so easily. So, if it is more accessible I think it will be a very nice addition to the neighborhood" (person 7).

An overview could be made of the most often mentioned facilities by asking what kind of facilities respondents would like to see in the community center¹³. A number of people said that it was very important to start off by making it very accessible, and that this could be achieved by adding a café: "I would like it if you could have a drink there. Let's face it, that always makes it a bit more accessible. Somewhat inviting/pleasant atmosphere. A cozy place" (person 7) and

"That it is a bit more accessible, initially you go there to drink coffee. And the more you go there to drink coffee, the more people you get to know, the nicer it is to come back. And then you would go there more often" (person 8).

Therefore, when you can do something low key, you attract people that in the end may stay. Adding a café was also mentioned most often. Followed by organizing workshops and activities, a place for events, a work/study place, and a place for children to play. All the different facilities mentioned, can be divided into the following three categories: space to talk, space to care and space to reflect. In this way, a community center can be created in which all the needs of residents are met. However, it must then be a building and place in the neighborhood that is designed in such a way that the various activities can

¹³ An overview of all the responses on what kind of facilities in community center can be seen in Appendix 23. This also includes a translation of the number of times something is said and how this can be subdivided into a space to talk, care and reflect.

take place side by side.

Conclusion

By comparing the different questions, insights can be formed into how the residents perceive the neighborhood. When the feelings about the neighborhood are compared with whether the residents experience unpleasant places in the neighborhood, it can be seen that the people who are positive about the neighborhood often do not experience unsafe places¹⁴. If they do say something, it is along the lines of “there are not really places where I feel unsafe, if I had to name something, it would be near the water at Coolhaven” (person 4). People who have mixed feelings about the neighborhood generally indicate at the start of the interview that this is because they experience unsafe places in the neighborhood.

When we look at the feeling about the neighborhood and neighborhood contact, no clear connection can be seen between both¹⁵. It can therefore be said that it is most likely not a determining factor of how the resident feels.

When the favorite walking routes in the neighborhood are compared with the unsafe places, it is striking that three people like walking along the water during the day, but that, at the same time, they find it an unsafe place in the evening¹⁶. If adjustments could be made to improve the visibility, atmosphere and perhaps also the liveliness of the street, this place could potentially change into a safer place.

Examining the relationship between neighborly contact and the interest in a community center, it can be seen that the people who have no interest in contact also have no interest in a community center¹⁷. The people who say hello to neighbors are all, except one, open to a community center. The people who indicated to already have good contact give varying

¹⁴ Overview of answers about feelings in the neighborhood and unsafe areas can be seen in appendix 24

¹⁵ Overview of answers about feelings in the neighborhood and neighborhood contact can be seen in appendix 25

¹⁶ Overview of answers about walking routes and unsafe areas can be seen in appendix 26

¹⁷ Overview of answers about neighborhood contact and interest in community center can be seen in appendix

answers. Four people are positive, of which two already go to a community center, one expresses no interest, and two are doubtful. We can conclude from this that people who say hello in a friendly way would generally be open to a modern community center. It is also notable that all men indicated that, speaking for themselves, they have no desire for a community center.

Conclusion

To answer the question, 'How to develop a safe space in Rotterdam Coolhaven, adopting a feminist community-based approach?', it is necessary to first explain how this approach was applied in this neighborhood. By analyzing existing data, and comparing it to the averages of the city of Rotterdam, the opportunities for improvements in the neighborhood can be seen. In addition, interviews were conducted with local residents in order to identify, in the residents' own words, where the opportunities for improvement lie.

The research of part 2 has shown that the people who feel good in the neighborhood also feel safe. The people who feel mixed in the neighborhood, 35% of respondents, indicate that this is because they (sometimes) feel unsafe in the neighborhood.

By tackling the places in the neighborhood that feel unsafe, and by making the local residents more involved with each other and the neighborhood, the people who feel mixed will also start to feel good about the neighborhood. This can be done by improving the visibility, atmosphere and perhaps also the liveliness on the streets.

Possible design tools to increase the visibility are to create clear and multiple sightlines to the unsafe areas, and making use of streetlights to increase visibility at night. The atmosphere at the unsafe spots can be improved by adding more greenery. In addition, more liveliness in the streets can help to increase social control, which can be done by adding facilities at the unsafe spots. By tackling these three things at the unsafe spots in the neighborhood, the residents will eventually feel pleasant in the neighborhood. In addition, it could be concluded from part 1 of the study that the physical, safety, and social indices improve when residents will get more involved with each other and the neighborhood. This could be done when community facilities are created in the neighborhood.

So, by adding community facilities in Coolhaven, a 'safe space' can be created. In this place the residents can meet each other, and the different facility needs come together. A modern community center can, therefore, be the translation for the development of a safe space in Coolhaven. For this, however, it is necessary

to improve the image of a community center and lower the threshold to enter. When these aspects are addressed, it will become more accessible, and more people will come and revisit the community center.

Translation to design

By building a community center in the neighborhood, a translation is made from research into design. Two possible sites around Coolhaven were found where the community center could be built. The first possibility is in the extension of the most popular walking route for local residents; on the Heemraadssingel there is a neighborhood square called 'Heemraadsplein'. It is already a place where many locals come together, and you are surrounded by greenery. So, you could say it is already an ideal place for a community center. The second possibility is on, or near, the water at Coolhaven metro station, although this is a very dubious place. Whilst it is indicated as a place where people walk during the day, it is also a place that many people report as unsafe. Currently this spot is already the connecting link between the Heemraadssingel, the Museumpark, and Het Park. By making adjustments to the location and adding a community center, it can transform the place from unsafe to safe. Also, in 2022 a new park will be constructed on the extension of this spot (Gemeente Rotterdam 2, 2021). This will provide a greener environment and could bring in new visitors. Two local residents indicated that the community center should be placed in a green environment; "if it would be in a greener environment, then it would immediately appear better. I'm talking about lots of trees and stuff" (person 8). Furthermore, by placing it in a green environment you also ensure that outdoor areas can be created where residents can come together, such as children's playgrounds and outdoor sports facilities. In part 2 of the research, it was also asked which facilities the residents would like to see in the community center. All the facilities mentioned by the residents can be summarized in a space to talk, a space to care and a space to reflect. By creating space for these facilities in the community center, the different residents' needs come together. It is therefore necessary to create several types of indoor and outdoor spaces which meet the different needs.

Discussion

This research focused on the particular space, Coolhaven, which means that a modified conclusion has been found for this specific space in which possible design aspects are addressed. Every space has its own identity with different contextual aspects, residents, and desires. Every space should be studied thoroughly in order to provide a custom-made outcome. In this study qualitative research was performed. Qualitative research is nearly always context specific, therefore limiting the generalizability of the results. Thus, it is important to mention that the outcomes of this research are not applicable to other areas, as the method used is applied to a particular space. The users of that specific space were examined to find out what the needs and wishes of these users are. However, the method deployed in this research can be used as an inspiration to see how to approach the development of a safe space in other places in the world.

The main goal of the research was to identify the needs of the residents in the neighborhood. For this I wanted to focus on inclusiveness and therefore not just focus on women but on all communities in the neighborhood. In the end, fifteen women were interviewed and five men. The male to female ratio had an impact on the final outcomes of the study. If the same number of men and women would have been interviewed, the results might have been different. In addition, it should be mentioned that an attempt was made to listen to all the needs of the residents, but it is not possible to fulfill all their wishes. In the end the designer will have to make choices in order to satisfy the needs.

For potential further research, other places in the Netherlands and in the world can be examined to see what the outcomes are for developing a safe place at other locations. The method used in this study can be considered as an example. Furthermore, it could be interesting to see whether other places in the Netherlands and in the world are achieving similar results, and whether similar design solutions are emerging elsewhere. In addition, it will be interesting to do further research in pointing out the needs of a more specified community group. This is because in this research no specific target group appeared for which designs should be made. If more attention had

been paid to this in the interview questions, perhaps it would have become clear what the possibilities would have been for this group. In further research it would be interesting to find out which target group or groups could be focused on in designing a community center. However, another aspect which can be mentioned is that there is currently a focus on the variation of groups living in the neighborhood. Going forward, the focus can be on researching more specifically within these different target groups.

References

Bonnevier, K. (2007). Behind Straight Curtains: Towards a Queer Feminist Theory of Architecture. KTH Architecture and the Built Environment Sweden. ISBN: 978-91—7178-574-9

Boys, J. (1978). Is there a Feminist Analysis of Architecture?. Built Environment. 10 (1). 25-34. Retrieved from: <https://www.jstor.org/stable/23286005>

Brown, L.A. (2011). Feminist Practices: Interdisciplinary Approaches to Women in Architecture. New York: Routledge

Casanovas, R., Ciocoletto, A., Salinas, M. F., Valdivia, B.G., Martinez, Z.M., Escalante, S.O. (2015). Collectiu Punt 6: Women Working, Urban Assessment Guide from a Gender Perspective. Retrieved from: https://issuu.com/punt6/docs/ww_issuu_simple

CBS. (2020). Emancipatiemonitor 2020. Hoe veilig voelen vrouwen zich?. CBS | SCP. Retrieved on 16 September 2021 on <https://digitaal.scp.nl/emancipatiemonitor2020/hoe-veilig-voelen-vrouwen-zich/>

Colomina, B. (1996). Sexuality and Space. New York: Princeton Architectural Press

Cogley, B. (2020). DEZEEN. Urban planning is “really very biased against women” says Caroline Criado Perez. Retrieved on 20 September 2021 on <https://www.dezeen.com/2020/03/10/caroline-criado-perez-urban-planning-is-really-very-biased-against-women/>

Damyanovic, D., Reinwald, F., Weikmann, A. (2013). Gender Mainstreaming in Urban Planning and Urban Development Manual. Urban Development and Planning Vienna. ISBN: 978-3-902576-79-8

Darling, D. & Walker, L. (2017). AA Women in Architecture: 1917 – 2017. London: AA Publications

D66. (2021). Partijdige kieswijzer: D66 en Denk. Retrieved on 17 November 2021 on <https://d66.nl/kieswijzer/d66-denk/>

Escalante, S.O. & Valdivia, B.G. (2015). Planning from below: using feminist participatory methods to increase women's participation in planning. *Gender and Development*. 23 (1), 113-126. DOI: 10.1080/13552074.2015.1014206

Fernández García, A.M., Franchini, C., Garda, E., Serazin, H. (2016). *MoMoWo - 100 Works in 100 Years: European Women in Architecture and Design - 1918-2018*. France Stele Institute of Art History

Franchini, C. & Garda, E. (2018). Women's creativity since the modern movement (1918-2018): towards a new perception and reception. *MoMoWo Symposium 2018: Programme and Abstracts of the International Conference*. Torino: Politecnico di Torino Campus Lingotto

Frichot, H., Gabrielsson, C. & Runting, H. (2018). *Architecture and Feminisms: Ecologies, Economies, Technologies*. Oxfordshire: Routledge

Garder, J., Marpillero-Colomina, A., Begallt, L. (2018). *Inclusive Healty Places: A Guide to Inclusion & Health in Public Space: Learning Globally to Transform Locally*. Gehl Institute

Gemeente Rotterdam. (2021). *Uitslagen Rotterdam: wijken Delfshaven, Middelland en Nieuwe Westen*. Retrieved on 17 November 2021 on https://uitslagen.stembureausinrotterdam.nl/tweede_kamerverkiezing_2021/wijken

Gemeente Rotterdam 2. (2021). *Tuschinskipark*. Retrieved on 18 Januari 2022 on <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/tuschinskipark/>

Griffin, T.L., Greenberg, L., Smith, L,R. (2020). *Paternal Justice: Design Languages for a Just Pittsburgh*. Harvard Graduate School of Design: Just City Lab. ISBN: 978-1 -7 1 -499070-2

Hamide. (n.d.). *Verdenskulturcentret / 1. Brochure design*. Retrieved on 02 February 2020 form <https://www.hamide.dk/portfolio/verdenskulturcentret-1/>

Kern, L. (2017). Undecidability and the Urban: Feminist Pathways Through Urban Political Economy. *ACME: An International Journal for Critical Geographies*. 16(3), 405-426

Kern, L. (2020). *Feminist City: Claiming Space in a Man-Made World*. London: Verso Books

Kinning Park Complex. (n.d.). Our Story so far. Retrieved on 02 February 2020 from <https://www.kinningparkcomplex.org/about>

Lange, T. & Pérez-Moreno, L.C. (2020). Architectural Historiography and Fourth Wave Feminism. *Architectural Histories*, 8(1), 1-10. DOI: <https://doi.org/10.5334/ah.563>

Madden, K. (2018). *How to turn a place around: a placemaking handbook*. New York: Project for Public Spaces Inc.

Matrix. (1984). *Making Space: Women and the Man-Made Environment*. London: Pluto Press Limited

Mueller, E., Latini, J, Lux, M., Stablein, U., Brubaker, L., Kreder, K. & Fitzgerald, M.P. (2005) Gender differences in 24-hour urinary diaries of asymptomatic North American adults. *The Journal of urology*, 173 (2), 490-492. DOI: 10.1097/01.ju.0000149947.28100.cd

Moore, O. (2019). The 'baked-in biases' of the public square: Calls grow to redesign cities with women in mind. *The Globe and Mail*. Retrieved on 17 December 2021 on <https://www.theglobeandmail.com/canada/toronto/article-designing-safer-cities-for-women/#:~:text=Watchlist-,The%20'baked%2Din%20biases'%20of%20the%20public%20square%3A,cities%20with%20women%20in%20mind&text=If%20men%20and%20women%20need,if%20default%20assumptions%20skew%20male.>

Murray, C. (2018). What would cities look like if they were designed by mothers?. *The Guardian*. Retrieved form 1 February 2022 form <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/aug/27/architects-diversity-cities-designed-mothers>

Perez, C.C. (2019). Invisible women. Exposing data bias in a world designed for men. London: Vintage Publishing

Pit, M. (2021). Mevr. De Architect. A.Zine perspectief op architectuur 01

Reisinger, K. & Schalk, M. (2017). Becoming a Feminist Architect. Field. 7(1). ISSN: 1755-068

Rendell, J. (2012). Tendencies and Trajectories: Feminist Approaches in Architecture. The Sage Handbook of Architectural Theory

Rendell, J., Penner, B. & Borden, L. (1999). Gender Space Architecture: An Interdisciplinary Introduction. Oxfordshire: Taylor & Francis Ltd

Van Slooten, K. (2020). Heel Holland wandelt: 'Zelfs mijn 23-jarige zoon vraagt me nu om wandeltips'. RTL Nieuws. Retrieved on 15 December 2021 on <https://www.rtlnieuws.nl/economie/life/artikel/5193767/wandelen-populair-stijging-wandelaars-corona-wandelroutes>

Schalk, M. & Reisinger, K. (2017). Styles of Queer Feminist Practices and Objects in Architecture. Architecture and Culture. 5(3), 343-352, DOI: 10.1080/20507828.2017.1386942

Schalk, M., Kristiansson, T. & Mazé, R. (2017). Feminist Futures of Spatial Practice: Materialism, Activism, Dialogues, Pedagogies, Projections. Baunach: Spurbuchverlag Art Architecture Design Research

Spatial Agency. (n.d.). Matrix Feminist Design Co-operative. Retrieved on 13 October 2021 from <https://www.spatialagency.net/database/matrix.feminist.design.co-operative>

Union. (n.d.). Send Flere Krydderier. Retrieved on 02 February 2020 from <https://union.testkkms.kk.dk/da/artikel/send-flere-krydderier>

Wandelnet. (2020). Factsheet Wandelen in coronatijd, zomerpeiling 2020. Retrieved on 15 December 2021 on <https://www.wandelnet.nl/nieuwsbericht/2020/10/15/Factsheet-Wandelen-in-coronatijd-zomerpeiling-2020>

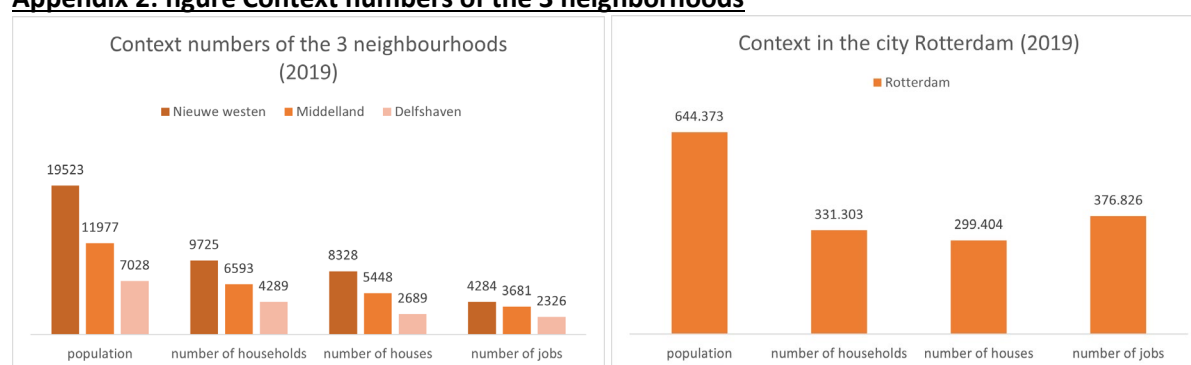
White Arkitekter. (2018). Flickrum – Places for girls. Retrieved on 02 February 2020 from <https://whitearkitekter.com/project/places-for-girls/>

Wijkprofiel Rotterdam. (n.d.). Delfshaven – Nieuwe westen, Middelland & Delfshaven. Retrieved on 4 October 2021 from <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2020/rotterdam/delfshaven>

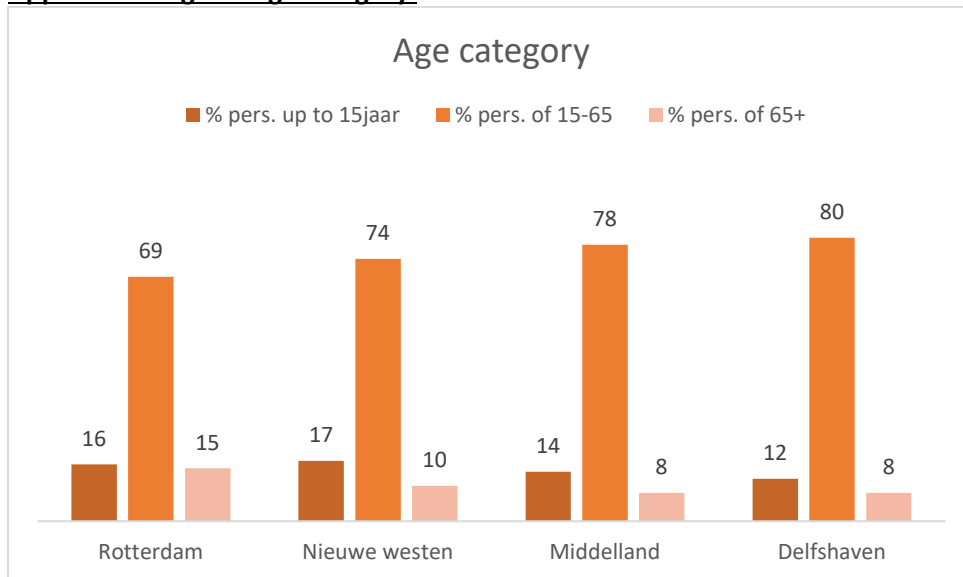
Appendix 1: Context indicators list

	Rotterdam	Nieuwe w	Middelland	Delfshave
aantal inwoners (2019)	644373	19523	11977	7028
aantal huishoudens (2019)	331303	9725	6593	4289
aantal woningen (2019)	299404	8328	5448	2689
aantal arbeidsplaatsen (2019)	376826	4284	3681	2326
% pers. up to 15jaar	16	17	14	12
% pers. of 15-65	69	74	78	80
% pers. of 65+	15	10	8	8
% pers. Geen migratieachtergrond	48	33	42	40
% pers. Met westerse migratieachtergrond	13	13	16	14
% pers. Met niet-westerse migratieachtergrond	39	55	42	46
% eenpersoons huishoudens	47	49	54	56
% paar zonder kind	21	18	20	20
% paar met kinderen	19	19	15	10
% eenouder huishoudens	11	12	9	11
% overig	1	2	3	2
% huishoudinkomen laag	52	60	51	60
% huishoudinkomen midden	32	28	31	29
% huishoudinkomen hoog	16	12	17	11
% studenten	8	12	12	16
% bouwjaar tot 1945	31	80	72	60
% bouwjaar 1935-1968	22	0	3	8
% bouwjaar 1969-1979	8	1	0	2
% bouwjaar 1980-1999	27	10	21	25
% bouwjaar vanaf 2000	12	9	4	5
% sociale huur	44	48	36	54
% particuliere huur	22	26	31	24
% koopwoning	33	25	32	22
% eengezinswoning	27	3	5	5
% meergezins met lift	23	7	11	12
% meergezins zonder lift	51	90	84	83
% WOZ-waarde laag - tot 110.000	20	8	10	26
% WOZ-waarde midden -110.000 tot 238.000	60	75	67	64
% WOZ-waarde hoog -vanaf 238.000	20	17	24	10
balans inwoners-werkende	37	18	37	25
% m2 objecten met woonfunctie	62	81	78	65
% m2 objecten met niet-woonfunctie	38	19	23	35

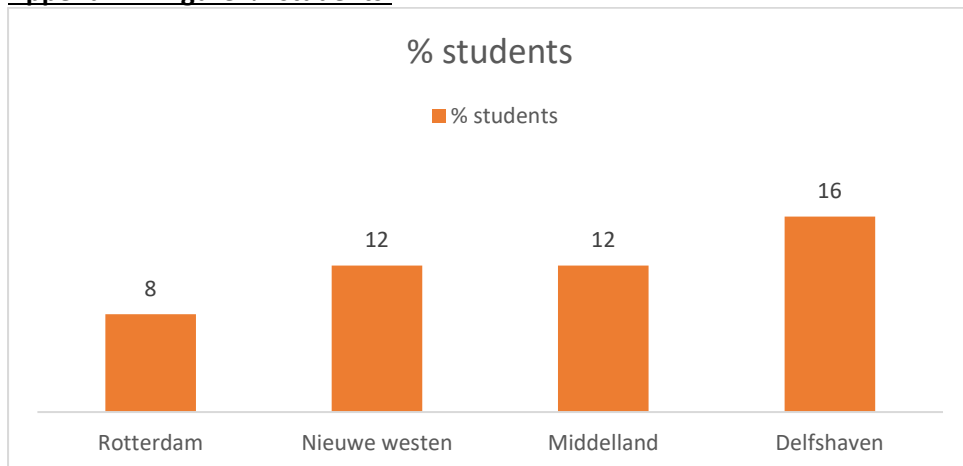
Appendix 2: figure Context numbers of the 3 neighborhoods

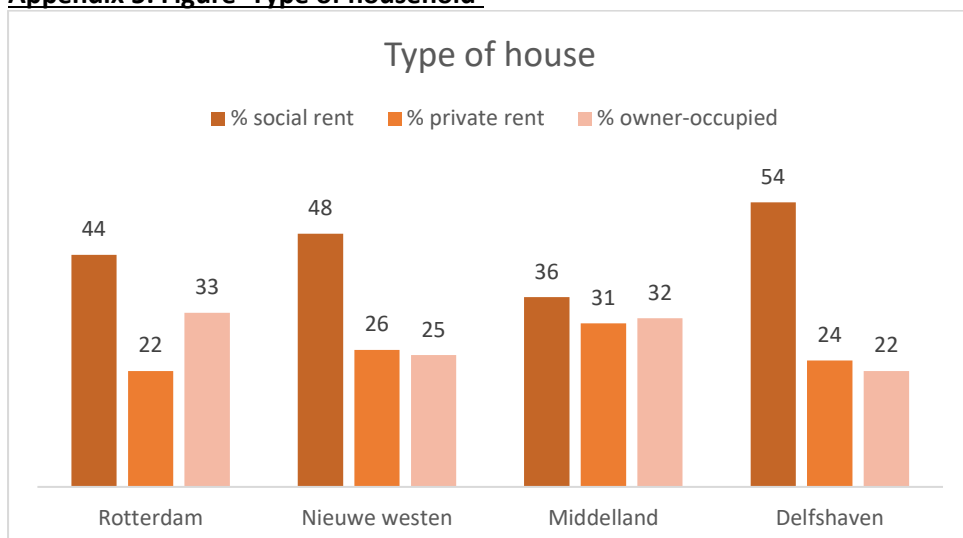
Appendix 3: Figure 'Age category'

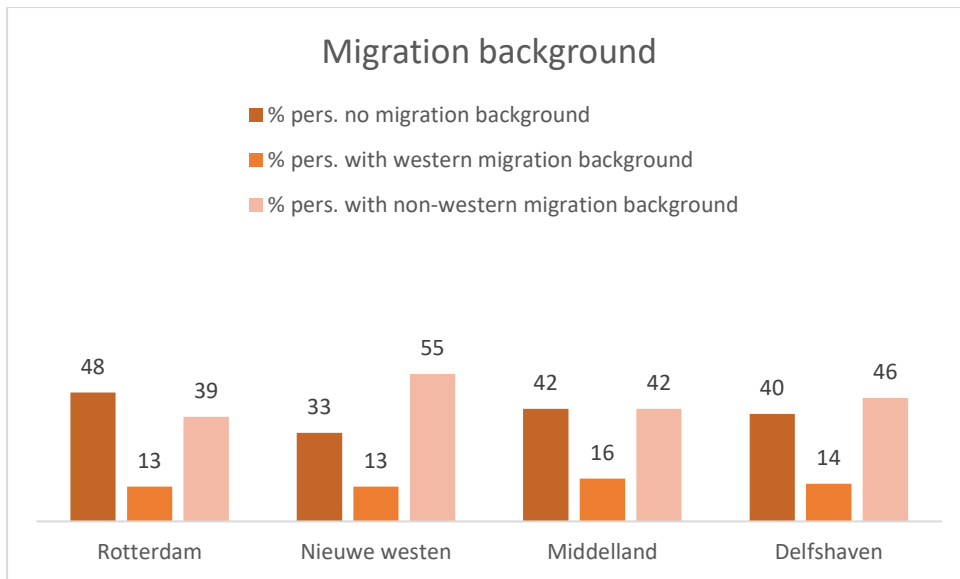
Appendix 4: Figure '% students'

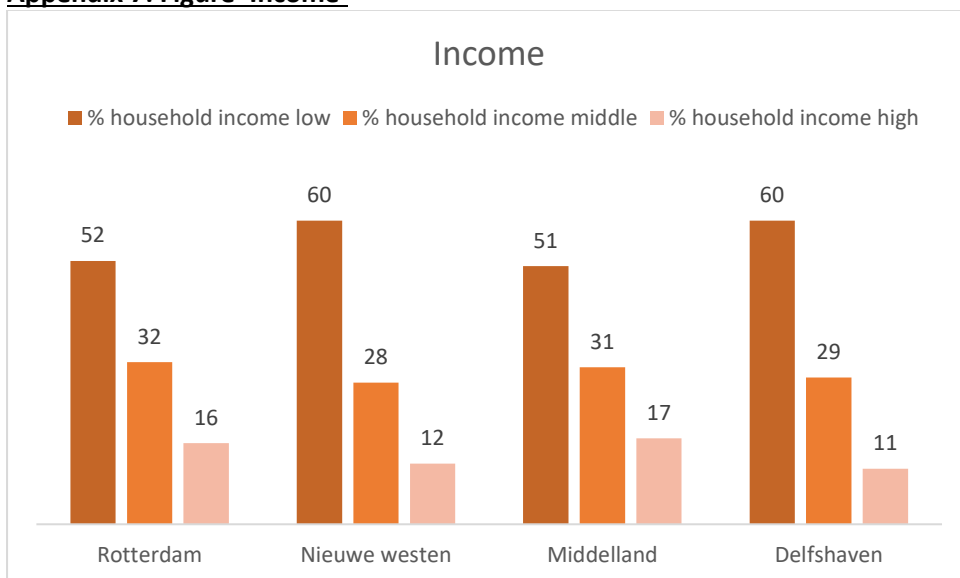
Appendix 5: Figure 'Type of household'

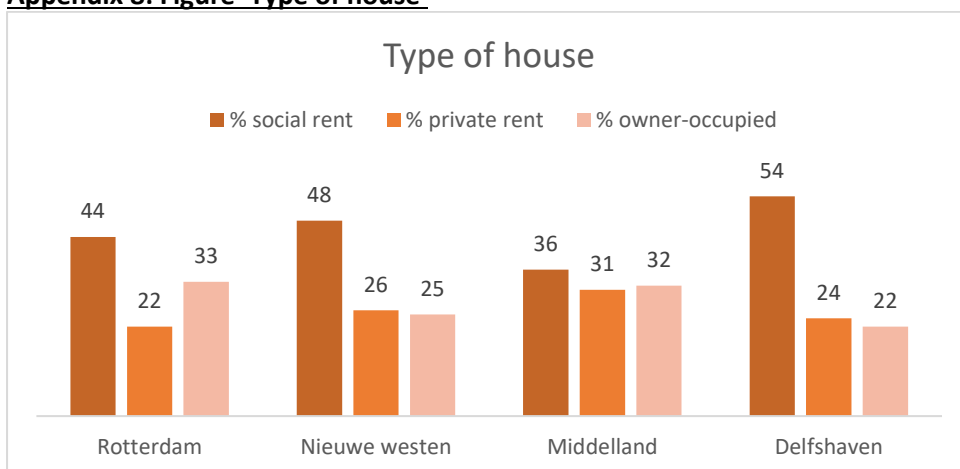
Appendix 6: Figure 'Migration background'

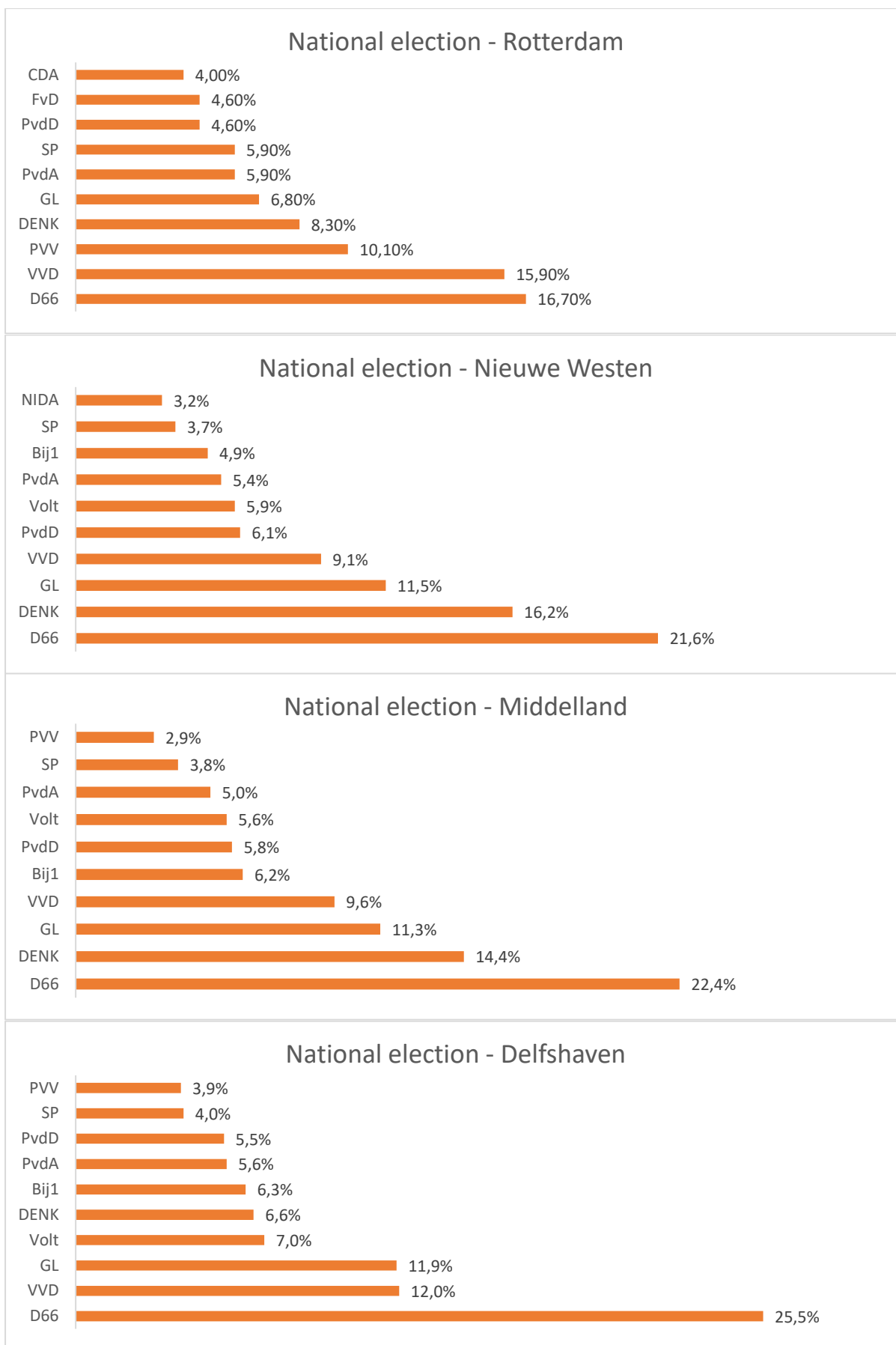
Appendix 7: Figure 'Income'

Appendix 8: Figure 'Type of house'

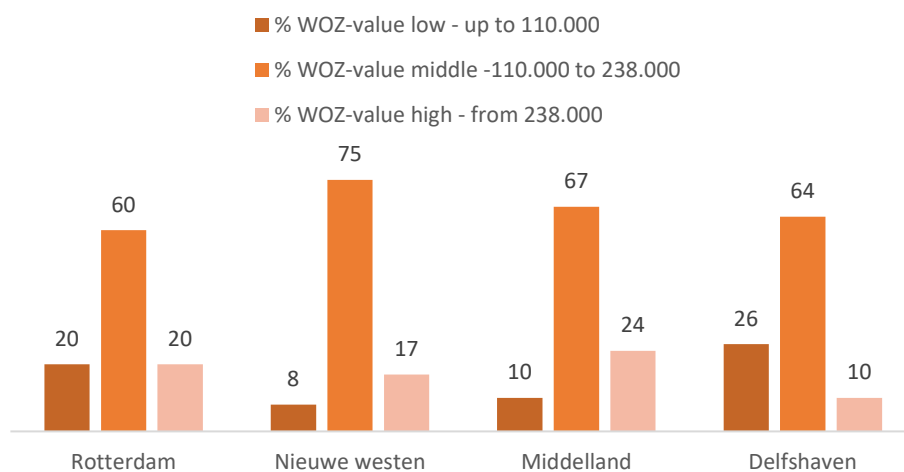

Appendix 9: Figure 'National election'

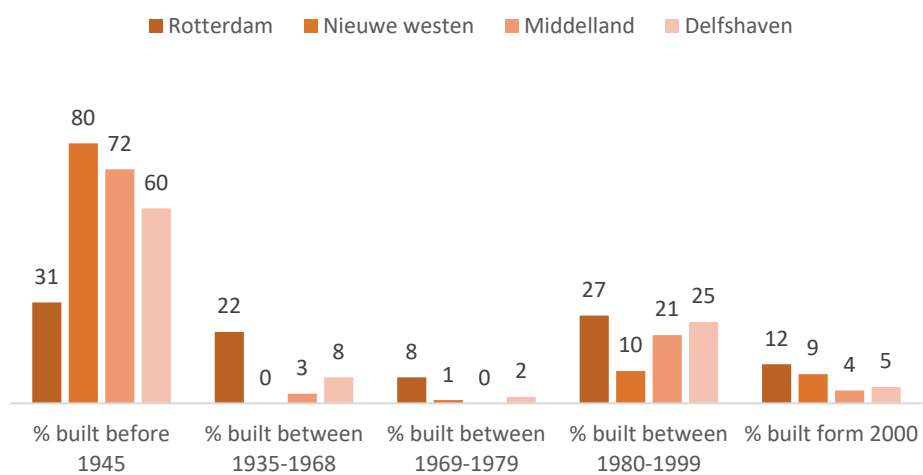

Appendix 10: Remaining 'Value of the house' & 'Year of construction'

Value of the house

Year of construction

Appendix 11: Physical index – living, public space, facilities, environment

Average:

living experience	109	95	117	103
% are (very) satisfied with their current living situation	70	65	74	67
% want to move out of neighbourhood	19	22	18	19

Living:

living - subjective	103	90	106	90
Says he is satisfied with the house in general	76	72	78	75
Says he is satisfied with the size of the house	80	74	81	79
says they are satisfied with the type of housing	80	73	83	76
Says he is satisfied with the layout/plan	75	66	77	75
Says he is satisfied with the size of the storage space	63	54	60	65
say they are satisfied with the size of outdoor space	70	65	69	58
Says he is satisfied with the view	69	61	68	63
Says he is satisfied with the insulation against noise from outside	56	52	53	58
Says he is satisfied with the noise insulation of neighbours	47	40	45	44
Says he is satisfied with the thermal insulation	51	52	43	49
Says he is satisfied with ventilation	59	56	59	55
Says he is satisfied with the price-quality ratio	54	57	62	51
finds buildings in the neighbourhood attractive	56	51	60	40
Says he is satisfied with the safety of the entrance	66	65	58	63
Says he is satisfied with the safety of the storage room	60	53	58	64
living - objective	115	110	107	107
Vulnerable multi-family houses	24	28	22	41
Small single-family houses	3	0	0	0
Average value of the house (WOZ) per m2 of house area	2,078	1,935	2,144	1,76
Houses in a foundation risk area	41	93	99	85
Empty houses	5	5	6	5
Houses with overcrowding	9	13	10	11
Houses with extra space	71	66	66	67
Demand for social housing	216	400>	224	400>
Average duration (days) per sale of owner-occupied dwellings	84	48	43	62
State of maintenance of own home good	58	53	53	46
State of maintenance of neighbouring properties good	49	39	49	39
State of maintenance of neighbourhood buildings good	49	36	39	36

Public Space:

public space - subjective	88	81	79	88
Often experiences nuisance from rubbish on the street	58	76	80	71
Often experienced nuisance from rubbish next to container	56	80	79	69
Dog dirt is common in the neighbourhood	37	33	31	37
Frequent vandalism of bus/tram shelters in the area	9	5	5	3
Frequent vandalism of street furniture in the area	8	6	9	9
Finds greenery (lawns, trees) sufficient	80	71	79	50
Finds amenity greenery (picnic, sports, play) sufficient	64	57	65	51
Says he is satisfied with the attractiveness of canals, ditches and ponds	56	59	63	40
Says he is satisfied with the maintenance of cycle paths	53	54	51	62
Says he is satisfied with the maintenance of pavements	50	57	53	53
Potholes/sagging paving often occurs in the neighbourhood	25	21	26	26
Says he is satisfied with the safety of cycle paths	52	50	42	58
Says he is satisfied with the safety of pavements	57	67	62	64
Aggressive traffic behaviour occurs frequently in the neighbourhood	35	58	63	50
Speeding occurs frequently in the neighbourhood	56	72	75	64
Frequent collisions	12	26	28	19
Parking on the pavement occurs frequently in the neighbourhood	36	53	43	31
Victim of a collision in which the other person drove on	2	3	3	1
Victim of collision where the other person did not drive on	3	5	3	5
Says she is satisfied with the accessibility of the area for cars	64	60	55	67
Says she is satisfied with the quality of street lighting	71	65	69	73
Public space - objective	98	91	105	117
Average score CROW image yardsticks clean	3,65	3,44	3,47	3,56
Average score CROW image measuring criteria whole	3,83	3,81	3,89	3,89
Average score CROW image yardsticks green	3,8	3,92	3,98	3,94
Number of traffic accidents per thousand inhabitants	12	12	16	7

Facilities:

Facilities - subjective	107	105	108	80
say they are satisfied with the range of facilities together	51	53	60	37
feels that there are enough shops for daily groceries	86	90	95	77
feels that bank/post office is sufficient	53	67	51	33
feels that medical 1st line care is sufficient	88	91	89	70
feels that indoor sports facilities are sufficient	51	54	68	28
finds sports fields sufficient	53	50	49	52
finds primary schools sufficient	74	74	69	56
finds secondary schools sufficient	47	58	57	40
finds public transport sufficient	91	98	98	88
finds parking facilities in the neighbourhood sufficient	53	25	23	54
has own parking place	19	5	4	22
Facilities - objective	102	120	118	109
% sales outlets directly at risk	1	5	4	2
% sales outlets (shops) with vacant premises	7	6	9	0
dwellings with bakery within standard distance	61	99	96	76
dwellings with greengrocer within distance	61	96	97	84
dwellings with butcher within standard distance	61	96	96	83
dwellings with chemist within standard distance	61	96	97	84
number of bakery outlets within normal distance	2,2	5,8	4	1,4
number of greengrocer's points of sale within norm distance	1,8	4,8	3,1	1,6
number of butcher's shops within standard distance	2	4,9	3,8	1,6
number of drugstore outlets within standard distance	2,1	4,8	3,7	1,8
dwellings with gym within standard distance	57	94	86	88
dwellings with sports hall within standard distance	74	71	99	0
dwellings with swimming pool within standard distance	54	55	94	0
dwellings with football pitch within standard distance	64	83	35	0
number of gymnasiums within standard distance	0,9	1,6	1,3	1
number of sports halls within standard distance	1,1	0,7	1	0
number of swimming pools within standard distance	0,6	0,6	0,9	0
number of football fields within standard distance	1,1	1,1	0,4	0
dwellings with playground within standard distance	69	100	99	97
homes with organised play facilities within standard distance	61	100	100	100
number of playgrounds within standard distance	1,1	2,9	2,2	1,7
number of organised play facilities within standard distance	7,4	21,8	19,9	18
dwellings with primary school within standard distance	51	78	66	75
dwellings with VMBO schools within standard distance	68	100	100	100
dwellings with HAVO VWO schools within standard distance	65	100	100	100
number of primary schools within standard distance	0,8	1,6	0,9	1,7
number of VMBO schools within standard distance	1,6	1,9	2,7	3,4
number of HAVO VWO schools within standard distance	1,6	4,6	6	2,4
dwellings with dental practice within standard distance	75	91	100	98
dwellings with physiotherapist within standard distance	68	92	93	90
dwellings with family doctor within standard distance	73	100	98	100
dwellings with pharmacy within standard distance	61	92	63	23
number of dental practices	2,4	3,8	5,3	2,8
number of physiotherapists	1,5	2,4	2,5	0,2
number of general practitioners	2,5	4,5	5,9	1,7
number of pharmacies	0,9	1,8	0,8	0,3
dwellings with bus stops within normal distance	68	85	79	30
dwellings with underground stations within normal distance	71	93	100	100
dwellings with tram stops within normal distance	75	100	100	100
number of bus stops	1,1	1,4	1,2	0,3
number of underground stations	1,9	2,2	3,8	2,6
number of tram stops	15	28,1	38,9	24

Environment:

Environment - subjective	86	86	70	88
experiences much odour nuisance traffic	11	11	17	15
experiences much odour nuisance industry	4	1	3	3
experiences much odour nuisance sewerage outside	5	5	4	8
experiences much odour nuisance water	3	4	3	5
experiences much noise pollution traffic	20	27	23	21
experiences much noise nuisance industry	4	3	7	6
experiences much noise construction/ demolition	10	5	17	16
experiences much water nuisance in gardens/inner grounds	5	5	7	1
experiences much water nuisance underneath houses	6	6	6	3
Environment - objective	137	109	92	116
average NO2 concentration below limit value 40 µg/m3	65	76	82	75
dwellings in noise contour from 55 dB	55	56	59	52

Appendix 12: Safety index – theft, violence, break-in, vandalism, nuisance

Average:

Safety index	110	102	99	107
Safety index - subjective	104	87	90	104
Safety index - objective	116	116	109	111
Safety perception	110	102	98	102
Satisfied with own neighbourhood	77	69	81	75
Average score for perceived victimisation of own neighbourhood	2,03	2,04	2,09	2,05
Average score for perceived victimization of someone else in the ho	2,02	2,04	2,19	2,15
Average score for avoidance behaviour	1,98	1,96	2,06	1,98

Theft:

Theft - subjective	104	83	73	100
Bicycle theft occurs frequently as a neighbourhood problem	20	29	31	30
Theft from car often occurs as a neighbourhood problem	9	11	12	7
Car theft in own neighbourhood last year as percentage of total num	1,5	1,3	2,3	0
Theft from car in own neighbourhood last year as a percentage of tot	5	9	5	7
Bicycle theft in own neighbourhood last year as a percentage of tota	13	21	29	24
Percentage of inhabitants victims of other thefts in their own neigh	4	4,2	7,3	2,7
Percentage of people that were victim of purse snatching without vi	1,2	1,2	1	0,6
Theft - objective	114	125	115	119
Number of theft from/to motor vehicles per thousand inhabitants	6,4	5	5,8	5,8
Number of theft crimes involving motor vehicles per thousand inhab	1,1	0,7	1,2	1
Number of theft crimes involving mopeds, semi-mopeds and bicycle	8,1	7,7	9,9	8,3
Number of pickpocket theft offences per 1,000 inhabitants	1,3	0,4	0,7	0,3
number of thefts of other vehicles per 1,000 inhabitants0	1,3	1	1,2	0,1
number of other property crime offences per 1,000 inhabitants	8,6	4,5	7,4	6,4

Violence - subjective	95	71	85	113
Threats are common as a neighbourhood problem	8	13	11	10
Violent crime is common as a neighbourhood problem	9	22	15	8
Purse snatching with violence occurs frequently as a neighbourhood problem	5	5	7	2
Percentage of residents that have been victim of violent purse snatching	0,4	0	0	0
Percentage of residents having been victims of violent threats in the last year	3,7	7,8	5,5	3,9
Percentage of residents victims of assault in their own neighbourhood	1,1	3,5	2	0,6
Violence - objective	110	117	111	107
Number of crimes of sexual abuse per thousand inhabitants	0,6	0,5	0,6	0,1
Number of crimes of public violence against persons per 1,000 inhabitants	0,6	0,4	0,7	0,6
Number of crimes of threat per thousand inhabitants	3,1	3,1	3,5	3,3
number of crimes of assault per thousand inhabitants	4,5	3,8	4,6	4,6
number of crimes of street robbery per thousand inhabitants	0,7	0,4	0,7	0,9
number of robbery offences per 1,000 inhabitants	0,2	0,2	0,2	0,7

Break-in:

Break-in - subjective	112	142	149	156
Residential burglary is a frequent neighbourhood problem	14	7	9	5
Percentage of inhabitants having been victims of attempted burglary	3,6	3,7	2,5	2,3
Percentage of inhabitants victims of burglary last year	2	2	1	2
Break-in - objective	136	150	160	137
Number of home burglary offences per thousand addresses	6,1	3,8	2,6	4,5
Number of box/garage/shed/garden house burglary offences per thousand addresses	2,4	1,8	0,9	3,3

Vandalism:

Vandalism - subjective	103	72	83	89
Walls and/or buildings are often defaced as a neighbourhood problem	11	13	18	14
Destruction of telephone boxes, bus or tram shelters often occurs as a neighbourhood problem	8	5	4	2
Damage to/theft from cars occurs frequently as a neighbourhood problem	13	19	14	10
Destroyed/broken benches, rubbish bins etc. occurs frequently as a neighbourhood problem	9	7	7	7
Percentage of inhabitants having been victims of other forms of vandalism	8	12	13	14
Destruction of/theft from cars in own neighbourhood last year as a percentage	20	33	24	27
Vandalism - objective	119	89	85	107
Number of vandalism offences or damage to property per thousand addresses	5,7	5,5	5,8	5,3
Small fires per hundred hectares	4,1	14,5	14,7	9,3
Average score CROW image yardstick 'daubing'	4	3,5	3,5	3,8

Nuisance:

Nuisance - subjective	87	54	49	61
Nuisance from groups of young people in own neighbourhood is often experienced	11	14	16	12
Fighting and/or shouting young people in the street in one's own neighbourhood	12	18	18	11
Nuisance of young people bullying or intimidating local residents in own neighbourhood	3,4	5,5	3,8	4,1
Drug-related nuisance in one's own neighbourhood is often experienced	11	15	27	21
The running to and from of drug addicts in your street is often experienced	9	14	25	23
Dealing in drugs on the street in one's own neighbourhood is often perceived	9	15	24	16
Women and men being harassed in the street in their own neighbourhood	8	15	17	15
Nuisance from neighbours is perceived as frequent nuisance	12	19	15	14
Nuisance - objective	99	98	75	86
Number of reports of safety and public order - drugs case per thousand inhabitants	0,9	1	1,8	1,4
Number of reports of environmental conflict per thousand inhabitants	19	19	23	21
Number of reports of environmental nuisance per thousand inhabitants	36	37	52	43

Appendix 13: Social index – self-reliance, co-operation, participation, attachment

Average:

Social Index	105	104	119	103
Social Index - subjective	104	96	128	108
Social Index - objective	107	112	110	97
Quality of life rating	100	94	127	85
say they are satisfied with the quality of their life	79	78	83	76

Self-reliance:

Self-reliance - subjective	104	98	116	121
says not being able to do what one wants	15	14	11	17
says they are not in control of the future	18	17	17	14
says they cannot change important things	15	12	7	10
says they have little control over things	15	12	11	12
often feels helpless	9	12	10	8
sometimes cannot solve problems	13	11	11	8
often takes initiative to be active	30	38	38	33
often takes initiative to make contact with people	43	46	49	47
says he experiences poor health	20	22	17	16
says she experiences health problems	22	18	19	20
says he/she experiences strong health barriers	8	9	7	4
says he finds it difficult to ask his neighbours, friends or family for help	24	22	24	24
says it is difficult to make ends meet with household income	15	20	14	11
says she has difficulty speaking Dutch	15	16	18	12
says she has difficulty reading Dutch	14	15	17	17
says she has difficulties writing Dutch	18	20	22	18
Says they need language help	8	7	11	7
Says they can talk to enough others	59	60	67	63
Says they have enough help from family	72	71	79	81
Says she does not feel abandoned	78	73	83	83
Says he has enough interest from others	81	77	87	83
say they have enough help from others	77	75	79	80
Self-reliance - objective	99	97	111	98
Deaths before the age of 65	0	0	0	0
Residents (15-74 years old) on disability benefits	5	5	4	4
Occupants with low household income	17	20	20	13
Residents (18 yrs and older) with debt assistance	1	1	1	1
Occupants (15-74 years) with work	60	58	65	56
Occupants (15-74 years) not in employment	13	15	12	18
households on social assistance	11	15	10	17
residents (18-22 years old) without starting qualification	36	33	27	25
residents (23 to 75 yrs) without a starting qualification	32	32	29	31
Occupants (18 yrs and older) with a short stay in the Netherlands	4	5	6	7
Residents with weekly family contacts	81	81	78	83
Residents with weekly contacts with friends	77	80	86	85
Inhabitants with weekly neighbour contacts	49	44	47	45
Occupants with weekly contacts with other neighbours	27	20	25	19
Inhabitants with weekly contacts via the internet	61	59	68	61
Visits philosophical or religious gatherings monthly	18	18	17	17
Visits cultural facilities monthly	16	17	16	15
visits hobby club or association monthly	24	22	23	25
households not using social facilities (WMO, Participatiewet, Jeugdv	74	74	82	79

Co-operation:

Co-operation - subjective	107	101	125	95
says that neighbours know each other	36	29	39	22
says that residents socialise a lot	27	19	37	20
says that neighbours share opinions	31	16	30	22
says that neighbours help each other	54	43	59	47
says the interaction between ethnic groups in the neighbourhood is	44	50	57	50
says that they feel at home with their neighbours	54	53	60	46
says that young and old get along well in the neighbourhood	48	44	55	37
says they talk to children about their behaviour	65	61	67	65
Says that the municipality encourages participation	46	48	52	49
Says that the municipality supports initiatives	43	46	58	47
Says they have confidence in government organisations	80	79	87	79
says they have confidence in authorities and social workers	53	51	53	58
says that there are enough places in their neighbourhood for commu	48	54	62	44
says that there are enough places in the neighbourhood for religious	61	80	59	50
says that there are enough facilities for the elderly in the neighbour	34	29	21	17
says that there are enough leisure facilities for young people in the	35	36	45	27
There are enough playgrounds for children in the area.	56	46	55	52
says that there are enough sports and playgrounds for children in the	55	52	59	48
Co-operation - objective	115	129	114	115
are willing to take care of relatives who need help	69	70	67	74
are willing to care for neighbours or friends who need help	57	60	58	59
say they are prepared to care for others in their neighbourhood who	22	25	18	20
residents who provide informal care	15	16	12	9
People who help neighbours	41	38	38	36
Occupants who are active as volunteers	24	26	30	27
residents who are active in a residents' initiative	20	22	21	23
residents who have been involved in making plans for their neighbo	29	34	41	31

Participation:

Participation - subjective	86	67	130	113
Says he is satisfied with his own participation	62	65	73	69
Says she does not experience discrimination in and outside her own	81	74	85	83
Participation - objective	110	114	131	107
inhabitants (15-74 years) with work	60	58	65	56
residents (15-74 years) who are part of the non-working labour force	13	15	12	18
Residents who are active as volunteers	24	26	30	27
residents who are active in a residents' initiative	20	22	21	23
residents who have been involved in making plans for a neighbourh	29	34	41	31
degree of variation in social network	4,3	4,35	4,35	4,26
attends ideological or religious meetings monthly	18	18	17	17
Visits cultural facilities monthly	16	17	16	15
monthly visits hobby club or association	24	22	23	25
residents who do volunteer work	15	16	12	9
inhabitants who do neighbourly work	41	38	38	36
residents who do sports	49	47	50	51
residents who visit cultural facilities	45	48	64	54

Attachment:

Attachment - subjective	112	119	142	126
say they are happy with their neighbourhood	51	34	62	42
say they are proud of their neighbourhood	53	43	63	47
says they like the neighbourhood	72	68	80	71
says they experience no problems in the neighbourhood	50	28	38	34
says they feel connected to the neighbourhood	52	47	56	49
says they feel responsible for the neighbourhood	84	87	83	86
says they have confidence in the area committee (former local autho	48	43	54	49
Says she feels connected to Rotterdam	72	73	77	79
Says she has confidence in the future of Rotterdam	71	74	81	78
Says you expect progress from Rotterdam	45	55	65	61
Says he has confidence in the city government	56	64	64	58
Attachment - objective	103	107	85	68
People moving in and out of the neighbourhood	12	13	18	20
Residents who live in the neighbourhood for a long time	43	43	38	39
Residents who are actively involved in the neighbourhood	16	19	18	16
residents who have lived in Rotterdam for a long time	63	63	56	50

Appendix 14: Asked questions of the interview

Algemene informatie: woont u in de buurt, hoelang woont u hier al, nationaliteit, leeftijd, woont u alleen of samen?

Hoe voelt u zich in de wijk?

Wanneer en waarom gaat u naar buiten? Welke plekken vindt u fijn om te bezoeken of te lopen?

Waar komt u niet graag en waarom niet? Waar voelt u zich onveilig?

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt? Wat zou u willen toevoegen?

Heeft u contact met mensen uit de buurt?

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis? Wat voor faciliteiten ziet u daar?

General information: do you live in the neighborhood, how long have you lived here, nationality, age, do you live alone or together?

How do you feel in the neighborhood?

When and why do you go out? What places do you like to visit or walk?

Where do you not like to go and why? Where do you feel unsafe?

What would you like to change in the neighborhood? What would you like to add?

Do you have contact with people in the neighborhood?

Would you like to have some kind of community center? What kind of facilities do you see there?

Appendix 15: All 20 interviews

1: Woman age 67, lives in the neighbourhood (Lieve Verschuierstraat), lives alone and has had a spinal cord injury

6.05 min, location of interview: Lieve Verschuierstraat

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ik voel me hier heel fijn. Ik ken de straat erg goed, ik woon hier al 27jaar. Ik heb de kinderen hier op zien groeien en de straat zien verbeteren dus qua criminaliteit eigenlijk. Er is 2 keer bij mij ingebroken 3jaar terug ongeveer en daarna is het gedaald en beter geworden. De winkels zijn heel dichtbij in de buurt, je bent zo in de stad, je kan zo boodschappen doen. Voor mij geldt de ah, lidl alles is dichtbij.

Ik heb een dwarslaesie gehad en daarom zit ik in een scootmobiel. Maar nu kan ik wel weer lopen, alleen voor afstanden gebruik ik wel de scootmobiel, zoals naar de supermarkt.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Ik ga voor allerlei redenen naar buiten. Om hier lekker om de hoek, of op de binnenweg. Ik ga eerst even naar de stad om even een biertje/wijntje te drinken even met mensen te praten. Of te luisteren en kijken naar de mensen. En dat is heerlijk in deze buurt, dat kan hier heel goed.

Waar komt u niet graag en waarom niet? Waar voelt u zich onveilig?

Op het ogenblik niet meer. Vroeger voelde er wel veel straten onveilig, zoals de keilenweg. En dan lagen er ook spuiten in de straat, maar dat is al heel lang terug, dat is allang niet meer. Het is nu een hele fijne buurt voor mij. En er zijn nu sinds kort veiligheidscamera's opgehangen. Want ja criminaliteit blijft altijd dat kun je gewoon niet tegenhouden. Mensen die dingen kapot maken, brandje stichten in de straat. Dat zijn jongeren denk ik, die geen ander perspectief hebben, denk ik. Maar voor de rest, is het een heerlijke buurt. Ik heb ook een fijn huis, een aangepast huis met een traplift dus ik kan hier ook blijven wonen.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt? Wat zou u willen toevoegen?

Er zou een bankje geplaatst worden. Mijn dochter woont ook in de buurt, die staat voor de klas. Maar die doet voor mij mantelzorg. En ik ken veel mensen hier dus dan kunnen we even lekker buiten zitten, sigaretje roken. Voor mensen in de straat dat ze buiten even kunnen kletsen.

Heeft u contact met mensen uit de buurt? Heeft u daar behoefte aan?

Ik heb erg goed contact met de buurtbewoners. Ja ik ken heel veel burens. Niet alleen uit deze straat maar ook uit de omliggende straten. Dat is met de tijd gekomen, ik woon hier natuurlijk al erg lang. Mensen die je aanspreken. En ik ben een aantal keer met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht dus dat lokt de hele straat. Ook als je dan bij de ah komt vragen mensen of ze moeten helpen, kan ik wat voor je doen/kan je erbij, dat soort dingen vragen ze.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis? Wat voor faciliteiten ziet u daar?

Ik kom zelf nooit in een buurthuis. Vroeger had je hier om de hoek een café, dat heten café het Spinnenwiel, daar zitten nu nieuwe eigenaren in. Daar ging ik wel eens een biertje drinken, en lekker kletsen met de mensen. Daardoor ken ik ook een heleboel mensen, uit de buurt en dan gingen we klaverjassen/darten. Maar dat café heeft nu dus andere eigenaren gekregen dus het is erg veranderd. Dus daar kom ik eigenlijk niet meer. Maar ik ga wel nog heerlijk op een terrasje zitten, even op vrijdag met mijn dochter en kleinzoon. Even lekker genieten, buiten zitten, even kletsen. Deze buurt is erg fijn. Ik hoop hier nog lang te blijven wonen.

2: Woman, 29 years old, I live in the neighbourhood, in Delfshaven just across the bridge (Dunantstraat). I have just given birth to my first child.
4.58 min, location of interview: Heemraadsingel

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ik voel me eigenlijk wel prima in de wijk. Ik woon hier nu een jaar

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Ik vind het erg fijn om te wandelen nu samen met mijn dochter hier in de buurt en dan kom ik vooral veel bij de Heemraadssingel. En soms ook naar het park. Ik ga meestal in de middag. En ik vind dit een fijne plek om te komen omdat hier groen is en er een ruim voetpad is waar ik kan wandelen met mijn kinderwagen. Vaak kom je dan toch op plekken waar de voetpaden erg smal zijn en dan moet je dus eigenlijk op straat lopen met de kinderwagen.

Waar komt u niet graag en waarom niet? Waar voelt u zich onveilig?

Ik vraag me af of er een plek is waar ik me minder veilig voel. Echt verder de Dunantstraat en dan in de avond, maar echt onveilig niet. Meer dat het er niet mooi uitziet om er te lopen, ik heb dat eigenlijk niet echt in Rotterdam dat ik me ergens onveilig voel.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt? Wat zou u willen toevoegen?

Hier op de Heemraadssingel is best veel groen maar zodra je meer de wijken in gaat/loopt daar zou meer groen mogen zijn. Dat is altijd wel fijn als er bijvoorbeeld bomen en planten zijn. Op een gegeven moment wil ik met haar ook naar de speeltuin, ik weet eigenlijk niet waar die hier in de buurt zijn. Ik denk eigenlijk dat er hier in de buurt niet echt een speeltuin is waar je je kind van 2 jaar oud veilig kan laten spelen. Je wilt eigenlijk een speeltuin waarbij er een hek rondom zit zodat je kind veilig kan rondlopen.

Heeft u contact met mensen uit de buurt?

Ik heb eigenlijk nog niet echt veel contact met buurtbewoners. Ik zou wel meer contact willen hebben. Een plek waar je dan bijvoorbeeld heen zou kunnen gaan. Als daar dan meer een buurthuizen zijn waar evenementen georganiseerd worden daar zou ik wel voor open staan. Dat zou een functie zijn wat ik zou willen toevoegen, en willen uitproberen. Een evenementenplek.

Wat voor faciliteiten ziet u daar?

Ik zou daar dingen met kunst willen zien, koffie kunnen drinken, mensen ontmoeten.

3: Male, 31 years old. Walking on the Heemraadssingel with a baby of 2 months old and he is walking his dog. He lives in the neighbourhood. Originally he is from Mexico City.
2.56 min, location of interview: Heemraadsingel

Hoe voelt u zich in de wijk?

I love living here in this neighborhood, especially this green area de Heemraadssingel.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

I have to go outside several times a day to let the dog out, I walk here (Heemraadssingel) or I walk to the park. When she is awake, she actually always goes outside with me.

Waar komt u niet graag en waarom niet? Waar voelt u zich onveilig?

At the beginning of the Heemraadssingel, at the corner, there are sometimes people, homeless people, and they do drugs. So, I don't really like to walk there. Usually when neighbors see that they use drugs they call the police, but maybe this could design differently.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt? Wat zou u willen toevoegen?

I would like to add trashcans, because especially in the summer/weekend there are a lot of people here and then the trashcans are completely full.

Heeft u contact met mensen uit de buurt? Heeft u daar behoefte aan?

I don't have a lot of contact with people in the neighborhood, and I don't feel the need to have that many contact. I am not very social.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis? Wat voor faciliteiten ziet u daar?

I don't really feel the need to go to a place such as a community center. But I know that there is the volksuniversiteit, a lot of workshops are given there, they also teach Dutch.

4: Woman 57 years old. I live nearby, at Coolhaven, and have two children who spend a lot of time with me; they are 31 and 27 years old. Originally I am from Surinam.

4.28 min, location of interview: Heemraadsingel near the square

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ik voel me hier wel lekker. Ik woon hier nu al 6jaar en het bevalt me wel. Ik woon hier alleen, mijn twee dochters komen we vaak opzoeken. Er is veel groen, ik hou van groen. Als ik de kant op ga van de Heemraadssingel, vooral in de zomer, dan voel ik me lekker. Je kan lekker in het gras liggen, als het mooi weer is.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Ik ga vaak na mijn werk even een rondje lopen en boodschappen doen. Als het mooi weer is ga ik lekker naar buiten om ergens op een bankje zitten, bijvoorbeeld bij de Heemraadssingel of bij het water bij Coolhaven en dan lekker naar het water kijken. Of ik het grasveld liggen en genieten van de omgeving. Er zouden wel meer bankjes toegevoegd mogen worden in de buurt, wat verder op de singel. Maar niet bankjes toevoegen in de zijstraten, want anders komen er hangjongeren (dat hoeft van mij niet).

Waar komt u niet graag en waarom niet? Waar voelt u zich onveilig?

Hier in de buurt is er niet echt een plek waar ik mij onveilig voel.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt? Wat zou u willen toevoegen?

Waar ik woon in de straat wordt er veel troep op straat gegooid. Dat geldt eigenlijk alleen voor bij mij in de straat.

Heeft u contact met mensen uit de buurt? Heeft u daar behoefte aan?

Ja ik heb wel contact met de burens, niet echt persoonlijk contact, maar we zeggen elkaar wel altijd netjes gedag en maken een praatje.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis? Wat voor faciliteiten ziet u daar?

Het zou wel leuk zijn als er een buurthuis was, niet voor mij persoonlijk, maar voor de jeugd zou het wel goed zijn. Dus een plek waarbij de jongeren lekker bezig zijn, waar ze graag naartoe gaan. Als ik bij mij in de straat kijk zie ik vaak kinderen tot laat in de straat spelen. En dan ik als ze een buurthuis hebben waar ze naartoe kunnen gaan dan zouden ze wel wat minder van de straat zijn. Maar specifieke ideeën daarover heb ik niet.

Ik heb ook een vriendin en die heeft ook een expositieruimte (<https://www.exotea.nl/galerie>) en we waren laatst aan het kletsen en toen zij zei dat ze eigenlijk iets wilde gaan organiseren voor de buurt. Je zou eens met haar moeten kletsen. Sowieso zijn er in deze buurt best veel van dit soort inactieven.

Wat voor initiatieven bedoelt u?

Ja plekken waar dingen georganiseerd worden voor buurtbewoners, of mensen die het lastig hebben.

5: Woman in her 50s and she lives near the Heemraadssingel with her husband who is a photographer. Her children have already left home. And she has a cooking studio just across the bridge in Delfshaven.

5.12min, location of interview: Delfshaven in her cooking studio outside

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ik vind het een ontzettend fijne buurt. Ik woon hier al heel lang en ik heb in Delfshaven al 15jaar een kookstudie, eerst zat het ergens anders. Maar dit is een hele fijne plek. Met heel veel verschillende soorten mensen, etniciteiten. Door de jaren heen heb ik Delfshaven ook heel veel zien veranderen en is het eigenlijk wel beter geworden. Er zijn ook veel nieuwe mensen komen te wonen, en burens gaan ook steeds vriendelijker met elkaar om. Nu met de komst van allerlei nieuwe winkels en cafés zo zijn er ook veel hippe mensen komen wonen. Zo is er de culture hub waar mensen samen komen in een café. Dat vind ik echt een ontzettend leuk initiatief.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Ik loop elke dag van mijn huis naar mijn werk en dan kom ik ook allemaal mensen tegen waar ik dan even een praatje mee maak. Ook loop ik vaak een rondje in de wijk en rondom de Heemraadssingel. Dat is een ontzettend fijne plek vanwege het groen.

Waar komt u niet graag en waarom niet? Waar voelt u zich onveilig?

Er zijn niet echt plekken waar ik mij onveilig voel als ik dan iets zou moeten noemen zou het bij het water zijn bij Coolhaven. Vaak zijn daar in de avond wat zwervers die daar volgens mij aan het dealen zijn.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt? Wat zou u willen toevoegen?

Een overdekte buitenruimte zou een mooie toevoeging zijn voor deze buurt. Ik zie namelijk dat dat eigenlijk wel een trend is van deze tijd dat veel mensen daar samen komen en dingen worden georganiseerd, bijvoorbeeld om te sporten. Zo zie je eigenlijk wel onder elke brug een grote groep mensen die samen komen, zoals hier elke dinsdag en donderdag boks les.

Heeft u contact met mensen uit de buurt? Heeft u daar behoefte aan?

Ik ken erg veel mensen in de buurt. Mijn kinderen zijn hier ook opgegroeid en zo heb ik ook veel ouders leren kennen in de buurt waar ik nu nog steeds bevriend mee ben en zo heb ik uiteindelijk ook samen met iemand een contract afgesloten voor een huurpand. Hij heeft de koffiezaak (evermore) en ik heb de kookstudie en dan hebben we samen de expositieruimte waar we ook workshops geven en evenementen organiseren. Wij kennen elkaar dus via onze kinderen. Vrienden van mij verklaarde me in eerste instantie voor gek om met iemand een huurcontract aan te gaan die je eigenlijk niet zo goed kent maar het is super goed gegaan we zitten hier nu namelijk al een tijdje. Steeds vaker organiseren we ook evenementen samen, super leuk om te doen.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis? Wat voor faciliteiten ziet u daar?

Een plek waar mensen samen kunnen komen zou wel fijn zijn. Misschien ook waar mensen workshops kunnen doen en waar kunst te zien is van mensen uit de omgeving. Ik ken namelijk best veel creatievelingen uit de buurt. En dan daarnaast met een buitenruimte waar alle leeftijden een plek krijgen.

6. Female student, 21 years

15.20min, location of interview: Nieuwe Binnenweg

Ik woon op de Claes de Vrieselaan. Ik wilde op dit moment naar de supermarkt lopen. Ik ga naar buiten als ik naar de supermarkt ga met vriendinnen heb afgesproken, sociale gelegenheden, als ik naar mijn studie ga. Ik studeer geneeskunde, dus het ziekenhuis is hier super dichtbij. Toen ik opzoek was naar een huis, 4 jaar geleden, had ik eerst wel een groter zoekgebied maar toen dit huis vrij kwam was het wel een grote pre om hier te komen wonen. Omdat het dus zo lekker dicht bij het ziekenhuis is, dus het heeft zeker wel meegespeeld.

Bent u van plan langer in deze wijk te blijven wonen aangezien u nu nog een student bent?

ik denk sowieso nog 3 jaar want het duurt nog 3 jaar voordat ik klaar ben met mijn studie en afhankelijk van waar ik daarna gaa werken moet ik je Misschien verhuizen. Maar het zou in principe niet hoeven want mijn huis is in principe geschikt om nog langer te blijven wonen, in een volgende levensfase.

Wat vindt u van de wijk? Ook als u kijkt dat u nu een student bent, vind u dat er genoeg faciliteiten hier in de buurt zijn?

Nou ja vooral studenten hebben niet heel veel faciliteiten nodig. Misschien alleen leuke kroegjes ofzo en dat is er wel vooral in het laatste jaar erg gegroeid. Ik merk dat er tegenwoordig steeds meer leuke kroegjes komen rondom de Nieuwe Binnenweg.

Wat vindt u van de wijk als u gaat kijken op langere termijn?

Als ik ga kijken op de lange termijn naar faciliteiten, ja aan wat voor soort dingen moet ik dan denken? Openbaar vervoer is goed, je hebt een tram en de metro In de buurt, supermarkt is dichtbij er zit een kinderdagverblijf op de hoek. Dus dat is ook fijn.

Verder vroeg je ook nog iets over de buurt. Ik vind dit een hele multiculturele buurt, ik vind dat geen probleem. Ik vind dat wel leuk eigenlijk. Ik merk wel dat er soms wat onrust op straat kan zijn bijvoorbeeld vuurwerk dat wordt afgestoken of we hebben ook wel eens in onze straat gehad dat er ineens iemand wordt aangehouden door de politie. Of groepjes jongens voor de deur of op de hoek van de straat en op zich je woont in Rotterdam dus Ik denk dat dat wel normaal is in Rotterdam, in een stad. Maar ik heb wel het gevoel dat het in deze buurt erger of meer aanwezig is dan bijvoorbeeld in Kralingen waar je toch vooral gezinnetjes hebt, maar toch denk ik wel dat je hier gewoon kinderen kan krijgen hoor. Je moet gewoon goed opletten. Ik zou hier niet mijn hele leven blijven wonen maar met een baby kan wel.

Hoe voelt u zich in deze wijk?

Prettig. Ik vind het fijn dat het zo ja dicht bij het centrum is, ja soms zeg maar misschien in de nacht op straat kan ik me wel eens onveilig voelen.

Dat was ook mijn derde vraag: Waar komt u niet graag en waarom niet, waar voelt u zich onveilig?

Nou je had hier om de hoek een café waar altijd mannen zaten en om daar nou langs te lopen vond ik wel erg onprettig want je voelde gewoon de ogen in je rug prikken en er was ook wel eens een opmerking. Maar dat café is nu weg dus dat is fijn. En verder wat ik me kan bedenken is misschien het metrostation. Daar kunnen ook wel eens gure types rondlopen. Vooral in de avond/nacht als vrouw zijnde voel je je wat kwetsbaarder en dat komt ook omdat het dan veel rustiger is op straat, er is minder sociale controle.

Welke kant van Coolhaven kom je dan het meest? De singel kant of water kant?

Ik loop dan bij de singel kant van Coolhaven. Ik kom eigenlijk nooit bij het water, die kant. Ik kom niet aan die kant omdat ik daar eigenlijk niks te zoeken heb. Als ik naar Delfshaven wil, dan ga ik bovenlangs met de fiets.

Er komt binnenkort aan de waterkant een park, ook langs Little C, zou u dan vaker bij het water komen?

Ja als er mooi uit ziet wel. Dan zou ik daar misschien wel gaan wandelen.

Wat gaat u doen als u gaat wandelen?

ik vind het erg leuk om over de singel te wandelen, ik vind het daar erg mooi. Het is dicht bij huis, dat is erg fijn. Ik ga ook wel eens naar het park bij de Euromast en dan kom ik inderdaad ook langs Little C en dan loop ik bijvoorbeeld terug via Delfshaven. Dus dan kom ik eigenlijk ook langs Coolhaven. En als je dan daartussen een groene verbinding zou hebben, dan zou ik daar zeker vaker gaan lopen.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt?

Ow dat vind ik een moeilijke vraag. Ik denk wel meer groen. Als je bijvoorbeeld naar mijn tussenstraat kijkt die is echt niet groen. Ik denk wel dat je je dan direct ook wel wat minder prettig voelt en dat komt ook wel doordat daar vooral wat meer sociale huurwoningen zitten en daar hangen gewoon wat vaker mensen rond. Waar ik me dan soms toch wat onprettig voel. En als ik dat dan vergelijk met een tussenstraat verderop, daar is wel meer groen. En dan daar heb je toch een fijner gevoel, ik denk dat ik me daar veiliger zou voelen dan in mijn eigen straat dus dat zou opzich wel een goede toevoeging zijn. Dus meer groen in de omgeving, directe omgeving dan. Ik denk sowieso dat als je zeg maar een nette buurt krijgt dat je ook dat soort gedrag, dat ongewenst gedrag vermijdt.

Heet u contact met mensen uit de buurt? Heeft u daar überhaupt behoefte aan?

ik heb daar niet perse behoefte aan. Ik heb wel contact met mijn burens, maar dat is ook niet bizar veel en ik heb daar ook niet echt behoefte aan. Ook niet als ik hier langer zou blijven wonen. Ik heb genoeg vrienden om me heen en in Rotterdam. Als ik gezelschap wil, kan ik altijd wel ergens naartoe gaan of iemand bellen om te vragen of ze naar mij toe komen. Dus veder geen issue voor mij.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis? U bent ook student en heeft bijvoorbeeld een studieplek nodig zou daar kunnen zijn

Mijn faculteit is vrij dichtbij, daar kan ik studeren. Maar als dat buurthuis een fijne plek zal zijn, zou dat zeker een plek zijn waar ik graag zou komen. Als je daar lekker koffie kan drinken of iets dergelijks, dan zou ik er wel komen. Maar dan moet het er wel aantrekkelijk uit zien.

Wat is voor u aantrekkelijk?

Aantrekkelijk voor mij is een mooi gebouw. Ik zie een open plek voor me met veel ramen en veel licht, maar ook wel genoeg privé plekjes dat je ook knus met elkaar kan praten en/of studeren/ werken. Het moet niet kil zijn. Ik hou ook wel van veel groen, dus dat zou ik ook erg prettig vinden. Maar dat hangt ook wel een beetje samen met dat killen, dat voorkomt denk ik ook wel dat killen.

Dus voor nu zou u in dat buurthuis een cafe en een studeerplek willen. Zijn er nog andere faciliteiten waar u behoefte aan heeft?

ik kan me voorstellen dat als ik ouder word en meer betrokken wordt bij de buurt dat het ook een plek kan zijn waar buurtvergaderingen kunnen plaatsvinden. Wat je bijvoorbeeld ziet in Kralingen is, dit weet ik toevallig, is dat ze daar straten groener willen maken en dat willen ze aanpakken met de buurt. Nou dat zijn wel mooie initiatieven en ik kreeg ook laatst een brief op de mat dat ze het park willen gaan renoveren en dat ze daar ook buurtbewoners in willen betrekken. En dat vind ik ook een mooi initiatief dus op zich als je betrokken bent in je buurt dan is dat wel een plek waar je dan met buurtbewoners in discussie kan gaan. En misschien is het ook leuk als er wat te doen is voor kinderen. Dat zij ook daar graag komen, lijkt me ook leuk.

Zit u dan aan een bepaalde leeftijd te denken.

Misschien onbewust wel aan de jongste kinderen.

U zij eerder dat er in de wijk een aantal hang hongerers zijn. Ziet u voor die mensen ook een plek daar?

Ja uhm, ik zit er niet perse op te wachten dat die daar dan gaan zitten want dan gaan ze misschien daar irritant doen. Maar aan de andere kant, als zij dan een plek hebben waar ze zich moeten gedragen. En iets leuks kunnen doen en daarom niet meer op straat zijn en niet meer irritant doen dan is dat wel heel erg mooi meegenomen. Maar al die dingen met elkaar mogelijk maken lijkt me wel lastig. Wel lijkt het ook leuk dat in dat buurthuis een plek zou komen waar bijvoorbeeld een kunstgalerij te zien is voor de buurt.

Ook kan het leuk zijn om eens in het jaar een evenement te organiseren waarbij je eetzakjes in de wijk uitnodigt om een foodtruck festival te organiseren. Daardoor leer je ook de omliggende eettentjes kennen. Ik denk ook dat mensen het leuk vinden als er af en toe markten georganiseerd worden. Wel is dat niet perse iets voor mij, maar wel denk ik dat andere mensen dat leuk vinden.

Is er nog iets wat u zelf zou willen zeggen?

Nou ik zat net nog te denken over die metro, Coolhaven, daar hadden we het net kort over. Ja bijvoorbeeld was er laatst mevrouw op het spoor gegooid bij ons dat zorgt er wel voor dat je toch weer wat banger wordt voor het openbaar vervoer. Ik heb zelf ook laatst een incident gehad in het openbaar vervoer wat onprettig was en ik heb ook wel eens van een vriendin gehoord dat er een hele enge man was die echt bijna ging vechten in het openbaar vervoer. Dat soort dingen dragen er allemaal aan bij dat je je op zo'n plek onveilig voelt, ja dat wilde ik nog even toevoegen.

Zou er iets voor u kunnen zijn waardoor u zich prettiger zou voelen op dat soort plekken, een architectonische ingreep, iets toevoegen of weghalen.

Ik denk dat het heel erg belangrijk is, in dat soort ruimtes dat er veel zichtbaar is. Zodat er sociale controle gestimuleerd wordt dus ja ik denk dat een hele open ruimte daarbij ontzettend helpt en licht is ook heel belangrijk. Want in het donker voel je vaker onveiliger. Dat is er wat er nu in me opkomt.

7. Student, female 23 years. Studying in Delft
18.46min, location of interview: Claes de Vrieselaan

Woont u in de buurt?

Ik woon in de buurt van Coolhaven maar dat is eigenlijk nog maar 3 maanden, daarvoor woonde ik in Delft, ben 23 jaar oud, ik studeer momenteel nog doe een master aan de TU Delft.

U moet dus wel veel reizen dan naar Delft?

Nou opzich nu met corona hoef ik daar niet elke dag heen. Maar ik studeer wel het beste op de Tu, dus ik ga eindelijk wel 4x per week daar heen.

Komt het doordat daar meer studieplekken zijn?

ik ben nog niet echt bekend met studieplekken in Rotterdam, en ik weet dat er daar altijd plek is.

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ja wisselend, over het algemeen wel fijn. Het is er gezellig veel tentjes/cafeetjes wat mij wel erg aanspreekt maar toch soms ook wel een beetje onveilig meestal s' avonds neemt dat vooral toe.

Heeft u dan een bepaalde plek in uw hoofd?

Nog niet echt per se specifieke plekken, soms staan er wel groepjes mensen op eenzelfde hoekje waar ik dan liever niet langs ga maar niet per se dat ik een bepaalde straat of wijk weiger naartoe te lopen.

Is dat vaker s' avonds, of ook overdag?

Meestal wel s' avonds, het kan ook wel liggen doordat ik mezelf angst toe praat. Meestal s' avonds, overdag heb ik er eigenlijk niet echt last van. Dus dat zijn dan plekken waar ik liever niet kom. Ik kan niet per se nu een specifieke plek noemen. Meestal als je dan ergens bent dan krijg je een bepaald gevoel. Het zijn een beetje afgelegen plekken. Over het algemeen vind ik het nog spannend. Dat was anders in Delft, daar heb ik 5 jaar gewoond dus dat wordt op een gegeven moment eigenlijk je dorp/stad. Dat voelt dan zo vertrouwd dat het dan minder eng is. Ik denk dat dat gevoel hier nog wat moet groeien. Het gevoel van veiligheid moet nog groeien. Ik kom oorspronkelijk uit een klein dorpje. Dit is een stad, het is een stapje groter.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Als allereerst voornamelijk ga ik naar buiten om naar de TU toe te gaan en daar te studeren. Ik ga ook naar buiten om te sporten. Maar daarnaast vind ik het best wel leuk om cafeetjes op te zoeken en nu met corona zeker veel wandelingen doen. Ik wandel graag, in deze richting, in Delfshaven, woont mijn vriendin dus dat is dan ook mooi meegenomen. Ik vind eigenlijk door winkelstraat of drukkerie straten wel leuker om te wandelen en dat zijn dan de Nieuwe Binnenweg en eerste middellandsstraat. Waar veel te zien, om ook de stad te leren kennen om te zien waar de leuke dingetjes zitten. Ik moet wel zeggen soms vind ik het ook wel lekker om even langs het water te lopen, dan is het wat rustiger. Ik zoek minder het groen op. Op dit moment vind ik de stad ontdekken nog erg leuk, dus dat trekt mij nu meer aan. Als ik het groen wil opzoeken, ga ik eerder dan buiten Rotterdam zoeken.

Hoe rijst u naar Delft?

Meestal neem ik de metro, Coolhaven, als ik naar de TU ga. Soms, als ik daar zin in heb, maak ik een ochtendwandeling en dan pak ik een rechtstreekse bus.

Hoe vindt u Coolhaven?

Het is een hele chille locatie. Wat ik heel fijn vind is dat je er elke metro naartoe kan nemen, dus de bereikbaarheid is erg goed. Verder vind ik het s' avonds niet erg fijn, hangjongeren centraliseren zich daar dan wel vaak.

Is er iets waardoor u zich veiliger zou voelen daar?

Vind ik lastig, een metro is ondergronds, je hebt weinig controle daar, Coolhaven ligt buiten een wijk. Aan een drukke weg, er is niet echt iets wat specifiek Coolhaven veiliger zou maken. Meer metro's in het algemeen. En dat is een centrale plek, waar sociale veiligheid is. Ik denk niet echt dat er iets is waarbij Coolhaven fijner zou gaan kunnen voelen.

Wat zou u graag willen veranderen in de buurt/toevoegen?

Leuke vraag. Wat ik belangrijk vind is dat er essentiële winkels in de buurt zijn, nou die heb ik om de hoek, paar minuten lopen. Verder als ik opzoek wil gaan naar groen, is dat er. Misschien is een studieplek in de buurt wel een goede toevoeging, want dan hoef ik niet elk keer naar Delft. Aan de andere kant is dat ook een plek om vrienden te ontmoeten, want die studeren daar ook. Verder vind ik het eigenlijk wel leuk, het stadse waar ik nu woon.

Wat vindt u van het groen in deze wijk?

Er zijn ook veel groene straten om mij heen, dat groen zorgt er dan wel voor dat het een fijnere omgeving maakt om te verblijven. De heemraadsingel vind ik een hele rustgevende straat, terwijl het toch midden in het centrum ligt. Ik ben er wel mee eens dat dat een straat veiliger vindt voelen dan bijvoorbeeld wanneer je tegels in de straat hebt.

Heeft u contact met mensen in de buurt? Heeft u daar behoefte aan?

Vrienden van mij wonen hier, mijn broer woont in deze straat. Mensen die vanuit Delft hier ook naartoe zijn verhuisd daar heb ik contact mee. Maar verder heb ik niet echt contact met omwonende, eigenlijk ook niet echt behoefte aan. Ik ben ook nog in een periode van me leven dat ik nog heel veel vrienden heb van studie.

Zou dit een wijk zijn waar u langer zou blijven wonen?

Ja zeker, ik merk dat Delfshaven/Coolhaven heel populair aan het worden is voor jongvolwassenen. Deze wijk heeft eigenlijk alles wat ik nodig heb, dus ik zie mezelf, hier wel heel lang wonen. Dat zou ik wel leuk vinden.

Zou u dan meer behoefte hebben aan contact met mensen uit de buurt?

Ja een beetje. Maar niet perse. Het is wel leuk om een goeie verstandhouding te hebben met mensen uit je buurt, mocht je iets nodig hebben. Maar ik denk dat ik nog lang niet de leeftijd heb bereikt dat ik een theetje ga drinken bij de burens.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis?

Ik denk dat een plek waar je nieuwe dingen kan leren van wellicht elkaar, zou wel heel leuk zijn. Doordat ik nieuw ben in de stad, dan kan een buurthuis wel echt een goeie start geven doordat je dan met nieuwe mensen in contact komt. Want nu moet ik het hebben van huisgenoten, vrienden die hier al wonen. Maar die zijn natuurlijk ook beperkt in hun interesse vlak. Dus in dat opzicht dan kom je meer in contact met de stad Rotterdam, dus zou een leuke toevoeging zijn. Denk alleen wel dat de drempel om daarheen te gaan wel wat hoger ligt. Je gaat veel eerder iets vragen aan je vrienden.

Ik denk dus dat het erg belangrijk is dat die drempel verlaagd wordt, dat het imago verbeterd wordt. Want nu zie ik een buurthuis voor me, zoals van vroeger en dat zijn wel plekken waar ik niet zo snel heen zou gaan. Dus als het toegankelijker is denk ik wel dat het een hele leuke toevoeging is voor de buurt.

Wat voor faciliteiten zou u daar willen zien?

Ik zou het leuk vinden als je daar dan een drankje zou kunnen drinken. Ja laten we eerlijk zijn, dat maakt het eigenlijk altijd wel wat toegankelijker. Een beetje uitnodigend/fijne sfeer. Een knusse plek. Als ik nu denk aan een buurthuis, denk ik aan een kleine gymzaal met wit tl licht en wat spelletjes in de hoek. Ik weet eigenlijk ook niet of dat iets is hoe een buurthuis er nu uit ziet, waarschijnlijk niet. Maar ik denk dus een knusse plek, waar het fijn is om naartoe te gaan. Je favoriete café is ook een fijne plek om naartoe te gaan, het heeft lekkere drankjes, het is er gezellig. Dus als een buurthuis dat heeft, dan wordt het ook toegankelijker.

Ook een plek om te studeren/werken zou fijn zijn. Als het een fijne plek is om te studeren dan zou ik het ook zeker mijn vrienden aanraden om daar naartoe te gaan en zo ontmoet je dan ook weer nieuwe mensen. En zo kom je ook weer in contact met bijvoorbeeld workshops die daar gegeven worden. Een evenement zoals een filmweek, zou voor mij heel erg de drempel omlaag halen. En dan zou ik daar heen gaan, en zou ik misschien ook wel meer te weten komen over de wijk en wat hier allemaal te doen is. Ik ben bijvoorbeeld ook niet actief op social media, dus ik mis wat dat betreft best veel. Dus ik denk dat een buurthuis best een goeie brug zou zijn tussen de burger en de stad Rotterdam. Als een buurthuis eenmaal toegankelijk is zou het ook een plek kunnen zijn waar kunst geëxposeerd zou kunnen worden. Dus dan zou die plek een startpunt kunnen zijn voor onbekende dingen, niet alleen voor kunstenaars, bijvoorbeeld ook eten. Als je dat kan uitbreiden naar meerdere plekken, wijken.

Waar zou zo iets geplaatst kunnen worden?

Misschien hier naast Coolhaven. Het is namelijk ontzettend goed te bereiken. En als je van de plek een plek maakt wat wat toegankelijker wordt dan wordt de sociale veiligheid in de buurt daar ook vergroot. Dat zou wel leuk zijn.

Bij Little C aan het water komt een nieuw park. Denkt u als daar meer groen wordt toegevoegd dat het een fijnere plek wordt en er meer mensen gaan komen?

Ik denk het wel. Persoonlijk vind ik Little C al een hele fijne plek om te komen, ik wandel er graag doorheen ook vanwege de architectuur. Ik denk dat meer groen het altijd beter maakt. En zo'n buurthuis daar zou en Coolhaven en Little C aantrekkelijker maken en de hele omgeving. Want Little C doet dat eigenlijk ook al, ik vind dat dan wel een goeie toevoeging aan de wijk.

8. Student, female 25 years

19.35 min, location of interview: Claes de Vrieselaan

Ja ik woon in Delfshaven, ik was nu opweg naar mijn vriendin die woont in de buurt van de Nieuwe Binnenweg. Ik ben 25jaar oud, en ik studeer aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam en daarnaast heb ik een bijbaantje in den Haag. Eigenlijk ga ik niet naar de campus, maar studeer ik gewoon thuis.

Hoe voelt u in de wijk?

Uhm er is een combinatie, ik vind deze wijk soms heel rustig en soms ook wel echt erg veel drukte. Als ik over de Heemraadsingel loop kom ik wel echt tot rust maar als je dan bij de Eerste Middellandsstraat bent daar is het echt mega druk en komt heel veel op je af. Dat ontwijk ik liever, want ik vind het irritant als mensen echt voor mijn neus lopen.

Heeft u ooit op een plek gewoond waar u zich prettiger voelt?

Ik voel me prettiger in de wijk waar mijn ouders wonen (wonen in Adam), maar dat heeft misschien te maken met verkeersdrukke. Uhm de eerste middellandstraat is sowieso rampzalig met alle vervoersmiddelen die bij elkaar komen, tram, auto, fiets, voet, alles komt bij elkaar. Als voetganger is het eigenlijk ook best irritant aangezien er weinig zebrapaden zijn en soms denk ik dan wel, hier had eigenlijk wel een zebrapad moeten zijn. En het kruispunt bij Delfshaven metrostation, is eigenlijk ook echt verschrikkelijk. Je moet eigenlijk echt je auto ervoor gooien als je ooit wil gaan rijden. Er zijn ook geen stoplichten, ik denk dat dat daar niet verkeerd zou zijn ook voor de voetgangers want die kunnen dan ook veilig oversteken.

Hoelang woont u al in deze wijk?

Ik ben hier eigenlijk pas heel kort komen wonen, ik woon hier nu denk ik een half jaar.

Wanneer/waarom gaat u naar buiten?

Voor boodschappen, als ik naar mijn vriendin ga en als ik ga sporten.

Wat vind je leuk om te doen/zien hier in de wijk?

Ik vind het water altijd erg leuk, dus als ik ga wandelen loop ik het liefst langs het water. Dus dat vind ik altijd leuk.

Hoe vind u het om daar te lopen langs het water?

Uhm nou bij de Heemraadsingel bijvoorbeeld is erg veel groen, ook veel gras. En ik woon dicht bij de Schie en daar heb je eigenlijk helemaal geen groen. Dus je kan niet lekker in het gras aan het water zitten, dus dat zou eigenlijk heel erg fijn zijn als dat zou kunnen. Maar je kan er wel weer heel mooi wandelen, want daardoor heb je er wel een hele brede stoep. Een lekkere chillplek in het gras heb je er niet. En qua architectuur vind ik het oude altijd erg mooi, maar door de bombardementen is dat er natuurlijk ook niet. Ik wandel dus eigenlijk erg veel langs het water. Dat komt ook omdat als ik naar mijn vriendin ga dan heb je twee routes, of langs het water of langs de Eerste Middellandsweg en ik ga altijd langs het water. Ook omdat ik de Eerste Middellandsweg echt niet leuk vind.

Zijn er plekken waar u liever niet komt?

Nou ik ga niet in mijn eentje s' avonds, om 24h s' nachts over straat lopen, van hier naar huis. Maar dat ligt misschien ook wel een beetje aan mezelf. Dat komt eigenlijk niet eens doordat ik een nare ervaring heb gehad, maar gewoon mochten er rare figuren over straat lopen en je bent alleen dan ben je wel heel erg kwetsbaar.

Waar denk je dat dat aan ligt? Zijn er plekken waar u dat minder had?

Nou ik denk dat het vooral ligt aan het feit dat het gewoon langs het water niet heel druk is. Dus stel je bent in een druk uitgaansgebied dan is het niet zo eng om alleen te lopen, want dan zijn er genoeg mensen. De Eerste Middellandsstraat is s' avonds ook altijd uitgestorven.

Zijn er overdag ook plekken waar u liever niet komt?

Overdag kies ik liever de rustige plekken uit en s' avonds/s' nachts zoek ik dan de drukke plekken uit. Dus als het donker is, is het voor de veiligheid dat ik die drukke plekken opzoek. Terwijl overdag het gewoon licht is en dan is er ook veel zichtbaarheid. Maar het is eigenlijk ook wel echt iets wat ik van huis uit heb meegekregen. Ik kom uit Amsterdam, en van mijn ouders heb ik altijd geleerd om altijd terug te fietsen via de drukke straten. Mocht er ooit is gebeuren dat veel mensen je zien/horen. En in de kleine straatjes zijn er minder mensen. Dus ik ontwijk wel hier in de wijk s' avonds het water want daar is geen hond, er wonen eigenlijk ook geen mensen aan het water. Ik ontwijk ook wel het dakpark want daar is het ook heel stil, 's avonds, wonen ook niet echt mensen dus je bent dan ver verwijderd van de bewoonde wereld.

Wat zou u willen toevoegen in de buurt?

Dat vind ik lastig, behalve van grasvelden/groen toevoegen langs de Schie. Maar die brede stoepaden hebben ook wel wat want anders is het zo op elkaar. Maar misschien ook wel echt meer groen toevoegen in de buurt, want in mijn huis is echt heel weinig groen. Voor kinderen heb je wel wat speelveldjes, maar dat is eigenlijk ook allemaal geasfalteerd. Snap ik ook want voetballen is wel chiller op stenen, ook voor ouders. Je hebt eigenlijk alleen de Heemraadssingel. Misschien ook wel groen toevoegen in de straten zelf. Ik woon zelf in een hofje dus dat is privé gebied, daar is wel groen. Maar in de straat zijn eigenlijk alleen maar een paar bomen en daar blijft het dan ook wel bij. Dus ik zou wel meer groen toevoegen, kleine parken misschien, maar ik weet niet waar dat zou kunnen.

Heeft u contact met mensen uit de buurt? Heeft u er behoefte aan?

Alleen met mensen uit mijn hofje, dat zijn de enige burens die ik spreek.

Hoe is het contact, met de mensen in het hofje?

Ja je zegt elkaar vriendelijk gedag. Misschien komt het ook wel door corona. Ze hebben wel gezegd dat ze wel eens een buurtbarbecue hebben gehad, maar ik heb dat nog nooit gehad. Ik heb wel meegedaan met Halloween, dat al die kinderen met trick or treat langs komen.

Als u langer in de buurt zou wonen, zou u dan meer behoefte hebben aan contact met mensen uit de buurt?

Ja ik denk het wel. Maar in mijn wijk zijn wel heel veel ander soort type mens want er is hier heel veel sociale huur, dat zijn wel ander soort mensen, klinkt heel stom, maar dan de mensen waar ik mee om ga. Ik weet zeker dat er ook hele leuke mensen zijn maar ze komen zo uit een ander milieu, dat contact krijgen met elkaar al veel lastiger is. Maar de mensen in mijn hofje, dat is geen sociale huur, met die mensen heb je wel veel meer contact. Je ziet elkaar veel, veel meer dan dat je alleen maar naast elkaar woont. Je komt namelijk allemaal door één gedeelte voordeur. Dus dan heb je al meer contact momenten. Maar op dit moment ga ik vooral om met veel studenten vrienden uit mijn buurt. Waar vrienden van dan ook weer wonen, dus daar ga je dan ook weer mee om. Maar ik vind het lastig om te zeggen als ik hier langer zou wonen hoe mijn contact dan is met mensen uit mijn buurt. Ik denk dan voornamelijk met mensen uit mijn hofje.

Zou u behoefte hebben aan een soort buurthuis?

Wij hebben een soort buurthuis, tegenover mijn huis. Die mensen hebben ook dat Halloween gebeuren georganiseerd, alle kinderen konden zich daar laten schminken en dan gingen ze langs de huizen. Maar ik weet eigenlijk niet zeker of dat een buurthuis is, ik heb gehoord dat het een buurthuis is. Maar ik heb niet de behoefte gehad om daar heen te gaan.

Als het een moderner buurthuis is? Zou u er dan wel eerder heen gaan?

Stel je kan daar een koffietje drinken ofzo dan denk ik er mensen zoals mij het dan veel meer trekt. Omdat je daar dan niet perse met een rede naartoe hoeft, dus niet perse met de rede om buurtbewoners te ontmoeten. Maar dat het wat laagdrempeliger is, in eerste instantie ga je er dan heen om koffie te drinken. En hoe vaker je daar dan koffie gaat drinken, hoe meer mensen je leert kennen, hoe leuker het is om daar dan terug te komen. En dan zou je er vaker heen gaan. Maar dat buurthuis, hoe het nu is, zijn de mensen die naar dat buurthuis gaan al super betrokken met elkaar. Dus dan is het echt een hele stap om in je eentje daartussen te gaan zitten. En misschien stel ik was ouder geweest en ik had kinderen gehad, en dan de mensen van het hofje waar ik dan woon zijn wel actief bij dat buurthuis dan is het ook wat laagdrempeliger. Want die zouden me dan bij wijze van spreken, mee kunnen trekken als er bijvoorbeeld kind activiteiten zijn. Denk dat het dus ook wel komt doordat ik student ben.

Zouden er bepaalde faciliteiten zijn die u dan zou willen toevoegen aan een community center?

Sowieso de optie om een koffietje, gebakje, theetje te kunnen drinken is belangrijk. Een studieplek is misschien ook wel een goeie want dan trek je studenten ook mee. Ik heb dit ook laatst gehoord, ik denk dat mijn moeder dit vertelde. Mijn moeder is ontwerpster, en zij gaat een buurtblad ontwerpen voor een buurthuis en dat is een stukje verderop van waar mijn ouders wonen in Amsterdam. In dat buurthuis zaten in de coronatijd een aantal studenten die niet op de universiteit konden studeren te studeren. Als je dan daarbinnen kwam dan was die vrouw die daar zat shhht te zeggen, want er zijn studenten aan het studeren hier. Ja dat vind ik wel heel erg leuk, op het moment dat een buurthuis echt voor iedereen is en niet alleen voor gezinnen of ouderen.

Naast studieplekken, wat voor faciliteiten zou je nog meer terug willen zien?

Ik vind spelletjes doen ook erg leuk, dus ik zou die daar terug willen zien, ik vind dingen doen altijd erg leuk. Bijvoorbeeld een poule tafel toevoegen, dan hoef je niet altijd een poule café op te zoeken. Dat vind ik erg leuk, dat je een beetje van alles wat hebt.

Voor kinderen zou je altijd wel buitenspeel faciliteiten moeten hebben daar dan, bijvoorbeeld een springtouw of een voetbal ofzo. Dat kinderen heel makkelijk kunnen spelen. Maar ik hoef ook niet een gebouw dat dan weer helemaal ontworpen is voor kinderen. Want bijvoorbeeld laatst was ik ergens aan het lunchen en dat was echt gebouwd voor kinderen maar dan word je echt gek van de kinderen. Want je kan dan geen gesprek voeren of studeren. Dan zijn mensen alleen maar bezig met kinderen die lawaai maken. Dat wil je ook niet hebben. Dus daarom zou ik zeggen leg een springtouw en een voetbal neer en dan zijn die kinderen lekker buiten.

Heeft u ook aan een bepaalde omgeving voor ogen, hoe het eruit zou kunnen zien?

Nou ik zat nu vooral te denken aan een buurthuis zoals dat ik het ken/eruit ziet. Maar bij ons voor heb je een pleintje achtig iets, eigenlijk gewoon met een grotere stoep. Dus als dan zo'n buurthuis in een iets groenere omgeving zou staan, dan staat het er wel leuker uit. Ik heb het dan wel over veel bomen enzo.

9. Student, 22 year old female

7.05 min, location of interview: Heemraadssingel/coolhaven,

Ik woon in de buurt en ik ben 22jaar, ik studeer nog aan de Hogeschool van Rotterdam en ik studeer Verpleegkunde, we wonen in een studentenhuus met 5 meiden

Hoe voel je je in de wijk?

Ja eigenlijk wel oke, ik denk wel s' avonds wel iets minder safe, zeker als vrouw zijde. Ik denk dat je dat natuurlijk overal wel hebt, maar over het algemeen wel oke.

Hoelang woon je hier al?

Iets meer dan 3 jaar nu.

Zijn er specifieke plekken waar je je minder prettig/fijn/veilig voelt?

Ik denk daar bij de Sint Jobskade, daar bij de Albert Heijn, daar kom ik s' avonds liever niet in die weg als het donker wordt, maar waar ik woon op de Buitenweg daar is het allemaal wel oke.

Bijvoorbeeld bij het water, wat vind je van die plek?

Ja dat is eigenlijk ook wel een plek die ik s' avonds vermijdt, maar ik moet zeggen dat ik daar sowieso niet zo snel kom. Maar s' avonds zou ik daar niet snel heen gaan?

En rondom Coolhaven?

Ja dat is natuurlijk ook wel lugubere plek, ja soms moet je er, helaas, wel heen, maar het is niet dat je daar voor je plezier daar naartoe gaat.

Wanneer en waarom ga je naar buiten?

Ik ga naar buiten om te werken, school, of als ik even naar de stad gaan. En ik loop nu hier omdat ik net boodschappen heb gedaan bij de Lidl.

Ga je ook wel eens naar buiten om te wandelen hier?

Ja vooral tijdens de corona lockdowns, dan gingen we vooral met het huis wandelingen maken hier in de buurt, museumpark, het park en dan een rondje lopen. Ook wel naar Mathanesserplein, Marconiplein.

En hier meer in de wijk? Bijvoorbeeld waar je nu bent, wandel je hier ook wel eens?

Ik ga voornamelijk door de Heemraadssingel als ik boodschappen wil doen en ook als ik die kant op ga (Blijdorp) dan fiets ik ook hierdoorheen.

En voor cafétjes?

Dan ga ik eigenlijk altijd wel naar het centrum, ik doe eigenlijk nooit echt drankjes hier in de buurt.

Waar kom je niet graag?

Coolhaven metrostation en ook wel daar bij het water. Richting spangen, en de metro s' avonds vind ik ook nooit zo fijn om daar dan te zijn.

Hoe komt dat?

Omdat de zichtbaarheid niet heel fijn is daar, en vooral het zit echt in een hoekje, waar je echt niks ziet. En bij het water, dus dan wordt het automatisch een beetje creepy.

Komt dat ook door de mensen die daar s' avonds zijn?

Af en toe wel eigenlijk

Heeft u contact met mensen uit de buurt?

Nou in de buurt eigenlijk niet, dan is het wel een stuk verder.

Heb je daar überhaupt behoefte aan?

Nou weet je ik doe gewoon mijn eigen ding, dus eigenlijk in principe niet. We hebben wel een buurman en die houdt iedereen wel een beetje in de gaten. Hij houdt ons ook altijd wel op de hoogte wat er allemaal speelt in de wijk, dus dat is af en toe wel fijn. Maar verder heb ik daar ook geen behoefte aan. Wij zijn namelijk ook de wat jongere mensen die daar in die straat wonen. En nu in deze tijd zit je eigenlijk alleen maar binnen, door corona, dus je ziet elkaar daardoor ook niet echt.

Zou er nog iets zijn wat je zou willen toevoegen in de wijk?

Goeie vraag, nee eigenlijk niet. Misschien iets voor veiligheid, bij de metro maar ik weet niet hoe je dat doet.

En als je bijvoorbeeld kijkt naar het groen?

Ja hier bij de Heemraadssingel is heel veel groen, maar bijvoorbeeld bij Marconiplein heb je het Dakpark en dat vind ik wel echt heel leuk. Maar ik weet niet waar je dat hier in de buurt zou kunnen doen?

En bijvoorbeeld voor de zichtbaarheid lampen toevoegen dat je je wat veiliger voelt in de avond?

Ja dat is wel een goeie, het is hier altijd wel heel slecht verlicht, je hebt hier veel donkere stegen. En ook met name bij het water, is het erg slecht verlicht. En eigenlijk s' avonds laat is er vaak niemand, ook al is het tegen 10uur dan is bijna niemand meer.

Zou je het leuk vinden als er een soort plek zou zijn, ik noem het nu even een community hub waar verschillende dingen samen komen. Bijvoorbeeld een cafe waar je een koffie doet. Je kan er allerlei faciliteiten toevoegen, zou je dat leuk vinden?

Ja, het is wel heel raar om daar nu over na te denken vanwege corona en nu heel veel dingen niet meer mogen. Maar bijvoorbeeld een plek waar je zou kunnen studeren, of een kroeg waar je samen komt. Dat lijkt me eigenlijk wel leuk dat je zo dan toch wel leeftijdsgenoten ziet die ook uit deze wijk komen.

Je moet nu een studeerplek, die heb ik zelf bewust niet gezegd, dat zou dus wel iets zijn wat je daar terug zou willen zien?

Ja met dat thuiszitten dat heb ik wel een beetje gehad en vaak zijn de plekken op school wel wat beperkt. Dus als je dan een plek hebt, waar je naartoe kan gaan en dat je daar dan wel gewoon zou kunnen zitten zou ik wel fijn vinden.

Zijn er nog meer dingen wat je daar zou willen zien?

Nee, geen idee

Als je denkt aan andere leeftijdscategorieën?

Misschien iets voor kleine kinderen, ik weet niet hoeveel kleine kinderen hier in de buurt wonen. Dat er misschien een plek is waar ze naartoe kunnen, dat ouders die druk zijn met werk dat ze ze dan hier naartoe kunnen brengen.

Heb je een specifieke plek in gedachte?

Wat er wel zit, op de buitenweg heb je de Meidenvila. Dat is voor meiden 7-14jaar, die kunnen daar dingen doen zoals knutselen. Bijvoorbeeld voor kinderen die die faciliteiten thuis niet hebben kunnen daar dan activiteiten doen.

10. Retired man sitting on a bench looking at the canal

2 min, location of interview: Heemraadsingel

Komt u uit de buurt?

Nee ik woon zelf in het centrum van Rotterdam

Waarom bent u nu hier?

Ik kom hier regelmatig. Ik loop dan een route door Rotterdam en ik vind dit een hele mooie wijk om doorheen te lopen ook omdat hier ook wat oudere huizen staan en er veel groen te zien is. Het is ook heel mooi daar langs het water, daar loop ik ook regelmatig. Ik woon al heel lang in Rotterdam en vind het erg goed van de gemeente dat ze nu bezig zijn met alle wijken op te knappen en mooier te maken. Zo komt er binnenkort daar bij het water ook een nieuw park, daar ben ik ook erg benieuwd naar.

11. Student, woman 23 years

8.38 min, location of interview: Heemraadssingel, other side

I live in the neighborhood and I'm 23. I am here for my master degree, so currently I don't have a job. I rent a studio, so I live alone.

How do you feel in the neighborhood?

It is pretty cozy and quiet, this place is in the suburbs of Rotterdam. So it is a pretty quiet area, I feel comfortable here.

Do you like it because it is quiet?

Overall yes, because I suppose because of people they are not annoying. I am from Russia and there they get drunk and start singing and here it is quiet.

Why do you go outside?

For the majority of cases I go outside for walking, to explore the city and the surroundings and also grocery?

Where do you like to walk, and then especially here in the neighborhood?

I prefer areas where there is a lot of greenery, so here at the Heemraadssingel. The town where I am from, there is just one local park and it is very dirty. And what I really like about Rotterdam is that there are a lot of walking areas.

Do you also go and walk around the water?

I have to say that I don't go to the river because I am not a fan of water. I have waterfobia.

Is there a place where you don't like to go/don't feel safe?

I don't really like to go to the center, just for a walk, because there are too many people, bicycles, sometimes I get confused when crossing the street. The town where I am from in Russia is pretty small and the traffic is not so hectic. And here for crossing the street I have to be really careful, I have to turn my head left to right, there are bikes, trams, cars. So it is a bit hectic, so that is why I prefer areas where there is a lot of greenery.

Is there something you like to add in the neighborhood?

I don't think so anything in particular.

Maybe more greenery in the street, more lightning things, more benches?

I think more benches would be nice, because right now it is pretty cold but when it is warmer I really like to sit on the bench and to read or drawing/painting. It would be really nice to have the opportunity to go to a park and sit on a bench and just to read or draw something. But overall it is for the convenience that there are so many bicycles, so maybe that could be fixed. I don't know if it is possible but maybe it can be separated.

Do you know people in this neighborhood?

No not really, I know the girl who also rents a studio next to mine. And I know the people upstairs. I know my landlord and her ex-husband lives upstairs.

Would you like to know more people in the neighborhood, or is that something where you don't want to go?

If I decide to stay here for a longer period of time. Then I would definitely try to make more connections with people, but I don't think that I would live here longer than my master. So I will live here for like half a year.

Would you like a sort of community hub, where different things come together, a café/studyplace/workplace.

Yes, that would be nice to add to this particular area. Because as you mention here I can go to the park. But I don't see places where you can go and study, drink coffee or meet someone. Because even if I decide to make connections with people in the neighborhood, I not really interested to invite people in my small studio and because I am a bit suspicious. It would be nice to just go to a place and drink coffee.

What kind of facilities would you like to add there?

I am just thinking that, it is not related to me but, more children playground and I don't see a lot here. In Russia there are many children playground with different facilities for kids. But also, sport facilities, just like a small gym outside. Maybe also a place where you can paint. Maybe, a place where you can organize workshops. Because this is a perfect neighborhood where you can paint in the summer for example. Maybe there can be special places, like a playground just for people who what to draw, paint, reading. So just a place where you can get together but sit privately. Where you can not be disturbed because here can be bicycles.

12. Woman from Canada who has been living in the Netherlands for some time now (2years), 42 years with husband and 2 children. Was on her way to pick up her children at the primary schools 3.58min, location of interview: Nieuwe Binnenweg

Hoe voelt u zich in de wijk?

Een beetje gemixt, aan de ene kant is het een hele bruisende wijk alles is leuk, dichtbij en makkelijk. Maar soms is het voor mij een beetje druk of dat er straatvuil is of dat ik last heb van geuren. Dus het is goed en slecht. Maar ik woon hier eigenlijk heel fijn, denk vooral goed.

Hoelang woont u al in deze wijk?

Nu 2jaar.

Zijn er plekken waar u minder graag komt

Ja ik kom niet graag op de Nieuwe Binnenweg, omdat het zo druk is.

Is er ook een plek waar u zich minder veilig voelt?

Ja s' nachts vooral, in de buurt van het water als ik alleen ben. Als het druk is als er meer mensen zijn dan voel je je minder onveilig, maar op plekken waar minder mensen zijn dan voel ik mij onveiliger.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Ik ga naar buiten voor groen, om met mijn kinderen buiten te gaan spelen, ook om boodschappen te doen om te brengen en halen van school. Voor mezelf voor het groen.

Zijn er genoeg speelplekken voor kinderen in deze buurt?

Ik vind eigenlijk dat dat wel meevalt, dat er best veel leuke plekken zijn.

Is er iets wat u zou willen toevoegen aan de wijk?

Altijd meer groen, en misschien een beetje het verkeer op de Nieuwe Binnenweg een beetje meer overzichtelijker maken. Want ik vind dat soms een beetje lastig, vooral wanneer ik naar huis fiets met kinderen, dan kom je hier en vaak ga ik dan eerst van de fiets afstappen om dan opzoek te gaan naar een zebrapad. Dat doe ik omdat het niet overzichtelijk is en mijn dochter kan niet zo snel opstarten. Dus dat zou ik willen doen, en meer groen. Ow en misschien meer zitgelegenheden of picknicktafels, dat je buiten kan picknicken met je gezin buiten, dat zou wel leuk zijn.

Wat zou u vinden met een communityhub?

Er zijn al wel een aantal van dat soort plekken hier, je hebt hier wijkpaleis, en je hebt buurtatelier. Dat zijn plekken waar kinderen kunnen knutselen. En in mijn straat zit de oranjerie, daar gebeurt niet super veel. Maar ik vind dat altijd wel leuk, vooral wanneer het kleine dingen zijn in straten, dat werkt heel goed. Want je kent je burens en dan ben je vaker geneigd om meer dingen met je burens te organiseren. Dus ik vind kleinere buurt dingen wel leuk.

Gaat u daar zelf ook wel eens heen?

Naar de oranjerie soms, maar met corona niet. Maar als je corona uit het beeld denkt, dan doe ik dat soort dingen heel graag. Vooral als ze dan leuke dingen organiseren voor kinderen in de buurt.

13. Retired woman, lives alone

4.40 min, location of interview: Hondiusstraat near her apartment building

Hoe voelt u zich in de wijk?

Prima, ik woon hier al 20jaar.

Is dat altijd zo geweest?

ja hoor, ja.

Dus u voelt zich ook veilig?

Ja hoor, maar ik ben ook niet zo bang uitgevallen.

Is er een plek waar u zich misschien minder fijn voelt?

Nou ja, ik moet wel zeggen dat ik s' avonds bijna niet op straat kom?

Zijn er ook specifieke plekken die u ontwijkt s' avonds?

Nee niet echt

Wanneer er waarom gaat u wel naar buiten?

Om een frisse neus te halen en bewegen is gezond

Zijn er dan plekken waar u het fijn vindt om te wandelen?

Voornamelijk afgelopen winter heel veel straten ben ik ingegaan waar ik nog nooit eerder geweest was, want ik wilde ook gewoon een beetje verder kijken dan anders. Ik ga ook graag ook naar de Bergse plassen of de Kralingse plas heen lopen, Euromastpark.

Loopt ook wel eens hier bij de singel?

Ja dat vind ik ook een leuke wandeling.

Dus u gaat voornamelijk naar buiten om te wandelen?

Ja om te wandelen en ook fietsen, en natuurlijk om boodschappen enzo te doen. Bewegen is namelijk ook gewoon gezond

Zijn er faciliteiten die ook zou willen toevoegen in de wijk?

Daar heb ik eigenlijk hier ook niet echt over te klagen. Er zijn bankjes hier aan de Heemraadsingel.

Verleden jaar is hier in de straat ook bankje gezet bij dat kleine speeltuintje. Ik vind het prima. Ja en het is ook heel groen hier in deze straat, en we krijgen er ook nog een park bij, het Tusinskipark echt heel leuk. De omgeving wordt steeds groener en groener.

Wat vindt u ervan dat daar nu een nieuw park komt?

Ja wel erg leuk want nu is er wel kaal, ik heb ook tekeningen gezien van hoe het eruit gaat zien en ik denk wel dat het echt heel leuk gaat worden. Dat is dan ook een plek waar ik kan gaan wandelen.

Heeft u contact met mensen uit de buurt?

Ja, ja ook met mensen op mijn eigen verdieping. Dus ik heb goed contact met buurtbewoners, ik heb niks te klagen.

Zou u behoefte hebben aan een plek waar verschillende faciliteiten samen komen, denk bijvoorbeeld aan een café, speelplek voor kinderen.

Hier in de buurt zou ik niet zo goed weten want ik ken hier eigenlijk niet zoveel. Maar ik ga wel sinds een jaar, ga ik naar activiteiten georganiseerd door WMO Radar dat is voor senioren en ik ze hadden verleden jaar een heel leuk zomer programma dus ik gaf me op voor bepaalde activiteiten. En bij de folder van WMO radar zat ook een folder voor een buurthuis uit de Burgemeestermeine straat, daar bij de oliebollekraam die straat, nou daar ga ik ook weer met heel veel plezier al bijna 1,5 jaar heen. En daar worden dan activiteiten georganiseerd voor ouderen en daar ga ik dus echt al met 1,5 jaar met plezier heen, en zo ontmoet ik ook weer allemaal nieuwe mensen.

Wat voor soort activiteiten worden daar gehouden?

Twee keer in het buurthuis, 2 keer in de maand een theemiddag museumbezoek, iedere maandag wandelen. Zoals deze week gaan we ook nog naar het Arboretum. Dus heel veel diverse activiteiten, echt heel leuk.

Dus u bent ook wel actief in de buurt? Ja absoluut ik zit echt niet binnen hoor.

14. Middle-aged woman, Asian, does not speak fluent Dutch. Lives together with her son who is now 16. This woman did not want the conversation recorded, so I reconstructed it later.
Approximately 4.20 min, location of interview: Hondiusstraat

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ja prima. Ik woon hier met mijn zoon al 16jaar dus ik heb al veel burens zien komen en gaan. Ik moet wel zeggen dat ik het in het begin wel een beetje eng vond om hier in Rotterdam te komen wonen. Er zijn hier namelijk best veel buitenlanders, en daardoor voelde ik me in het begin ook wel onprettig, maar naarmate de tijd vorderde gaat dat gevoel vanzelf steeds meer weg. Je went er namelijk aan.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Ik loop elke dag naar het ziekenhuis, ik werk daar fulltime dus dan vind ik het altijd wel lekker om de dag af te sluiten met een wandeling. En natuurlijk om boodschappen te doen. Maar ik doe niet veel activiteiten daarnaast. Ik wandel eigenlijk alleen maar naar mijn werk en in de zomer ga ik ook wel naar de heemraadsingel dat blijft een fijne plek, daar ga ik wel eens zitten.

Heeft u contact met buurtbewoners?

De laatste jaren niet meer zo erg. Vroeger kende ik wel bijna iedereen in de straat toen werden er ook wel vaak buurt dingen georganiseerd. Mijn zoon was toen ook nog veel jonger dus dan heb je veel meer aanspraak. Maar tegenwoordig wonen er allemaal nieuwe en vooral veel jongere mensen en studenten, al die mensen van vroeger zijn eigenlijk ook allemaal weer verhuist. Ik heb nu dus ook veel minder de behoefte om weer contact te gaan leggen met buurtbewoners ook omdat mijn zoon nu veel ouder is. Ik denk dat als je oudere kinderen hebt je ook minder die behoefte krijgt om contact te leggen.

Ik ging vroeger wel vaak naar activiteiten of bij buurthuizen langs als ze dingen organiseerde voor kinderen. Daar ontmoeten ik dan ook weer nieuwe mensen.

Is er een plek waar u zich minder veilig voelt?

Niet echt maar vaak wel in de avond zijn er wel plekken die onveiliger voelen. Bijvoorbeeld in deze straat was er ook een speeltuintje en daar kwamen toen ontzettend veel hangjongeren op af. Maar de laatste tijd wordt daar wel veel aan gedaan heb ik het idee.

Ja, er zijn de afgelopen tijd in veel straten beveiligingscamera's opgehangen in de straat.

Ow dat kan wel dat hou ik niet zo goed in de gaten maar ik merk wel dat er in deze straat minder hangjongeren zijn. Dat komt ook wel omdat wij als buurtbewoners echt heel veel geklaagd hebben. Ow ik moet wel zeggen dat ik echt heel veel last heb van hondenpoep in deze straat. Daar zouden ze wel echt iets aan mogen doen, er wordt daar ook wel heel veel over geklaagd in deze buurt.

Maar verder vind ik het wel echt een hele fijne wijk, ik zou ook niet veel willen veranderen. Zelf heeft ze er ook niet echt behoefte aan om dingen in de wijk toe te voegen.

Zou u behoefte hebben aan een buurthuis?

Zelf heb ik daar niet zo veel behoefte aan. Wel weet ik dat daar in de straat een buurthuis is waar mensen met weinig geld naartoe kunnen gaan om daar voor een paar euro een maaltijd te eten. Dat vind ik wel een heel goed initiatief. Toen ik jongere kinderen had zou ik wel die behoefte hebben gehad om een plek te hebben waar verschillende faciliteiten samen zouden komen. Maar naarmate ik ouder ben geworden heb ik dat niet meer zo erg.

15: Male, 27 years old, lives with friends, works at Stedin (in Delft), nationality Moroccan
16.05 min, location of interview: De Vliegerstraat

Wat was u op dit moment aan het doen?

Ik kwam op dit moment terug van werk en toen werd ik door jou gevraagd om dit interview te doen.

Hoe oud ben je?

ik ben 27jaar

En wat is nationaliteit?

Ik ben Marokkaans, mijn moeder is half Algerijns en mijn vader is volledig Marokkaans.

Wat voor soort werk doe je?

Ik werk als projectleider bij Stedin

En waar is dat?

We hebben verschillende locaties maar het hoofdkantoor zit bij Blaak. Mijn vestiging zit in Delft. Dus ik moet wel een klein stukje reisje maar in principe is dat ook erg dichtbij.

Hoe ga je naar je werk?

Meestal loop ik naar de metro en dan ga ik vanuit Delfshaven naar Schiedam en dan pak ik daar de trein naar Delft Campus.

Hoe voel je je in deze wijk?

Ik ben hier geboren en getogen dus ik voel me hier thuis.

Ja is dat echt als je hier rondloopt dat je je dan thuis voelt?

Ja

En is dat anders als je in andere delen van de stad loopt?

Zeker, ik denk dat het wel verschilt ten opzichte van hoe vaak ik in een bepaalde wijk kom. Want bijvoorbeeld Noord, daar ben ik niet opgegroeid maar ik heb daar wel heel veel vrienden wonen, dus dat voelt ook vertrouwd. Maar als ik dan weer in Rotterdam Zuid ben voelt het alsof ik in een andere stad ben. Dus dan ben ik weer sneller geneigd om richting Schiedam te gaan want daar heb ik dan weer op school gezeten.

Hoe zou je deze wijk omschrijven?

Multi-culti zoals ze dat zeggen

Hoe bedoel je dat?

Nou je hebt hier heel veel verschillende nationaliteiten wonen, allemaal op één postzegel. Het is niet alsof je hier heel veel ruimte hebt. Maar er wonen gewoon heel veel mensen op een klein stukje grond.

En wat vind je daarvan?

Ja in principe weet ik niet beter. Dus voor mij gewoon alsof ik thuiskom, vertrouwd. Ik zou er niet aan moeten denken om in een dorp te gaan wonen. Dus dan voelt dit fijner.

Wat zijn de redenen dat je naar buiten gaat? Waarom ga je uit je huis?

Ik denk dat dat niet zo heel veel verschilt van andere mensen, maar als ik naar werk ga, naar mijn vriendin ga, boodschappen als ik opstap ga met mijn vrienden. Als ik naar de stad ga om te shoppen....ja nu kan dat niet.

Zijn er dan ook specifieke plekken die je dan ook opzoekt in deze wijk?

Nouja ik heb sinds afgelopen jaar de Nieuwe Binnenweg herontdekt en dan vooral dat stukje waar Steijn en Bakeliet zitten (cafés) dan vind ik het wel leuk om daar een drankje te doen met mijn vriendin want die woont ook daar in de buurt.

Hoe vind je het daar rondom het water, bij Delfshaven bijvoorbeeld? Is dat plek waar je vroeger veel kwam en nu trouwens ook?

Vroeger als kind wel, nu als volwassen niet meer.

Heeft dat een specifieke rede?

Ik denk dat ik gewoon heel veel vriendjes had die daar woonde en dan was het makkelijk, dan belde je daar aan en ging je daar ergens in de buurt hangen. En daar ben je echt omringd door water dus toen speelde ik heel vaak daar bij het water. Nu heb ik niet specifiek een rede om daar naartoe te gaan.

Is er een specifieke plek dat je nu dan veel daar naar de Nieuwe Binnenweg gaat?

Ja vanwege de cafés, vind ik dat wel een leuke plek.

Dus als ik het goed zou kunnen omschrijven is een café bezoeken dan dus wel een specifieke rede om naar buiten te gaan?

Zo zou je het kunnen omschrijven inderdaad.

Zijn er bepaalde plekken die je fijn vind aan deze wijk? Om bijvoorbeeld te zitten?

Nu op dit moment komt me niet echt iets te binnen, maar vroeger vond ik het wel fijn om naar Mullerpier te gaan. Dat omdat daar vier voetbalvelden zijn en je hebt er ook een basketbalveld en dan 4keer per jaar had je daar ook de kermis. Dus als klein jongetje was ik daar dan ook, toen ging ik daar altijd spelen.

Was er in deze wijk zo'n plek om op die manier te spelen of was dat er niet en ging je daarom daar heen?

Nou nee in principe niet

Miste je dat toen, of dacht je er niet bij na omdat het op zich wel dichtbij was.

Nou het was op zich wel dichtbij, het was gewoon over de brug en dan was je er.

Is er een plek die wat onveiliger aanvoelt?

Phoe, het antwoord daarop zou zijn, nee dat heb ik niet perse.

Of misschien wat onprettiger, waar je liever niet komt?

In deze wijk zelf niet nee, maar als ik een wijk zou moeten noemen zou ik Rotterdam Slinge zeggen. Dan bedoel ik een tijdje terug, 3 à 4 jaar geleden. Daar moest je niet komen, als je de metro wilde pakken moest je daar niet gaan lopen, want dan had je geheid of ruzie of iemand probeerde wat. *Hoe was dat vroeger toen je jonger was, waren er bepaalde plekken in de wijk waar je niet mocht komen?*

Nee in deze wijk in principe niet. Mijn moeder vroeg wel altijd, als kind, waar we heen gingen. We probeerde ook wel altijd zoveel mogelijk daar in de buurt te blijven. We hebben ook op best wel jonge leeftijd telefoons gekregen van mijn moeder, dus ze kon ons altijd bereiken of sms of iets dergelijks. Maar het was niet specifiek iets. Ik denk als je nog verder terug zou kijken dan had ze het niet fijn gevonden als we langs het water zouden spelen

Omdat het onveilig is langs het water voor een kind, of omdat het zo afgezonderd is?

Ik denk een combinatie van beide, er kan van alles gebeuren als je het kanaal in valt dan raak je in de winter onderkoeld of je wordt meegenomen door de stroming. En als je onder de brug gaat spelen zit je afgezonderd, dan is er dus geen toezicht van mensen.

Dus dat zou je toentertijd kunnen omschrijven als een onveiligere plek?

Zo heb ik dat zelf niet ervaren, maar ik denk mijn moeder wel.

Wat zou je misschien willen veranderen in de buurt? Wat zou je willen toevoegen?

Hangt ervan af. Wat ik zelf zou willen. Meer parkeerplekken, het is sinds dat ik het mij kan herinneren een hel. Als je een auto hebt en je komt na 19.00 thuis dan ben je veroordeeld om je auto 500m verder te parkeren.

Hoe vind je het van het groen in de wijk?

Daar is niet zo heel veel sprake van, denk ik. Ik bedoel je hebt het park en Heemraadssingel, ja daar is het groen. Ja in de straten zelf niet, nou hangt er ook van af in welke straat je loopt. Misschien zouden ze in de straten wel meer groen kunnen doen. Dat hebben ze in de Hondiusstraat heel mooi gedaan en de straat daar tegenover. Dat ziet er heel leuk uit.

Zit je op de zomerse dagen veel buiten?

Ja in principe wel.

Waar ga je dan voornamelijk zitten?

Ja op het terras eigenlijk, niet zomaar een bankje of een speeltuintje.

Vind je dat er in de wijk genoeg zitplekken zijn of ga je gewoon altijd naar een café?

Ik denk dat tweede. En voor mijzelf ik voel me ook niet prettig om op zo'n bankje te gaan zitten. Ik heb altijd het idee, tenminste de laatste jaren heb je daar heel veel verandering in, je ziet heel veel ouders met hun kinderen in een speeltuintje ofzo zitten. Dan voel ik mij als iemand die ongehuwd is en geen kinderen heeft niet dat ik daar dan die plek moet opeisen. Dus als ik terug zou gaan naar de vraag die je mij hebt gesteld zou ik inderdaad zeggen dat er te weinig zitplekken zijn in de wijk.

En bijvoorbeeld meer picknicktafels?

Ja inderdaad. Nou ik denk ergens dat het misschien wel expres hebben gedaan want dat is dan wel meteen een spot waar je veel jongeren gaat zien. Als die zich weten te gedragen dan is er natuurlijk niks aan de hand, maar als dat niet zo is.

Dus als er iets is wat je zou willen toevoegen zijn het autoplekken, meer groen en zitplekken in de vorm van bankjes?

Exact.

En zijn er bepaalde faciliteiten die je zou willen toevoegen? Toen je jonger was miste je toen iets?

Nee in principe niet. We hadden wel eens toen we jongeren waren van die plekken waar we naar binnen konden gaan, vooral als het regende, van die clubhuizen enzo. Maar hoe dat was georganiseerd had wel beter gemogen van mij. Dat werd dan in één keer opgepopt en dan ging iedereen er heen en was het leuk. Maar het werd ook ineens heel snel afgekapt zonder dat iemand wist waarom of op wat voor manier.

En dat waren dan een soort buurthuizen?

Ja zo zou je het kunnen omschrijven.

Wat voor dingen werden daar georganiseerd, of was het meer een plek waar je zelf heen kon gaan?

Meer een plek voor jezelf, maar je ging daar dan heen met je vrienden om te tafeltennissen of tafeltennisballen. En je kon daar dan ook ballen lenen, dus voetballen en basketballen. Om dan te kunnen spelen.

Heb je contact met mensen in de buurt?

Buiten mijn gezin om niet nee.

Zou je daar behoefte aan hebben?

Ik denk het niet, niet perse nee. Ik kende heel veel mensen die hier in de buurt woonden natuurlijk, want we hebben allemaal op dezelfde school gezeten. Maar het waren zeg maar niet de beste mensen.

Hoe bedoel je dat?

Nou die hebben bepaalde keuzes gemaakt, die ik niet zou maken.

Jij bent een andere richting op gegaan.

Exact.

Is dat dan ook de rede dat je elkaar niet meer spreekt.

Ja

En met nieuwe mensen, om die te leren kennen?

Uhm ik denk misschien omdat, nou misschien sta ik daar niet voor open vanwege vroeger. Maar misschien heb ik daar gewoon sowieso niet echt behoefte aan.

Wat zou je ervan vinden als een soort plek in de wijk komt waar verschillende faciliteiten samen komen. Een buitenplek maar ook een binnen plek waar evenementen georganiseerd kunnen worden?

Ik denk in eerste instantie klinkt dat als een heel leuk idee, maar ik zou wel heel graag willen zien wat voor mensen daarop af komen en wat er georganiseerd zou worden. Wat zou de doelgroep zijn?

Iedereen die in de wijk woont, of voornamelijk gericht op kinderen of op tieners. Dus dat zou een afweging zijn om te besluiten of ik daaraan zou deelnemen of niet.

Wat zou een rede zijn om daar niet aan deel te nemen?

Het gevoel dat ik mij geroepen voel om daar heen te gaan. Dus dat het ook een uitnodigde plek is voor mij.

Wat voor faciliteiten zou je daar willen zien?

Weet ik niet.

Je zou kunnen denken aan een filmweek of voor studenten een studieplek of een café, aangezien je graag naar cafés gaat. Dus een vaste stamkroeg. Of een buitensportplek, dat is tegenwoordig ook heel erg in.

Daar sla je de spijker op zijn kop. Ik zou zo'n buitensportplek wel heel leuk vinden.

Zijn er nog andere dingen waar je over na moet denken qua faciliteiten?

...

Is een filmweek iets waar je naartoe zou gaan?

Hangt wat voor films ze draaien natuurlijk. Maar waarom ik hierop aanhaak. Vroeger bij de Mullerpier toen ik jonger was hadden ze daar allemaal van die stoelen waar je als kind kon zitten en kon je er ook iets te drinken halen. Als kind was je daar dan. En dat was ook in de buitenlucht en iedereen ging gewoon dezelfde film kijken. Ik heb dat echt in jaren helemaal niet meer gezien, maar dat is wel iets wat mensen bij elkaar brengt en ervoor zorgt dat iedereen zich focust op één bepaald iets. Dus dat vond ik altijd wel gewoon leuk.

Dus evenementen die georganiseerd worden, dus een kermis, of andere dingen zoals marktjes met eettentjes uit de wijk.

Ja nou zo iets zou ik wel heel leuk vinden en zou ik wel heen gaan. Dus ik ben wel meer van evenementen die georganiseerd worden en dat mensen samen komen. Minder van bepaalde ruimtes. Het hoeft niet van mij een vast iets te zijn. Ik denk ook dat het over zijn tijd dan de charme uit de buurt dan verdwijnt.

Dus iets wat heel flexibel is en constant kan veranderen.

Exact.

Toen je jonger was vond je het wel fijn dat er een plek was waar je kon tafeltennissen en een voetbal kon lenen?

Ja en daar heb ik nu gewoon minder behoefte aan denk ik.

16: Man, no longer working, living together with his wife, walking around Heemraadsingel
2.51 min, location of interview: Heemraadsingel

Dus u woont in de buurt?

Ja

Werkt u op dit moment of niet meer?

Knikt nee

Woont u alleen of met meerdere mensen?

Met zijn tweeën

Hoe voelt u zich in de wijk?

Prima

Oke fijn, kunt u prima verder uitleggen wat vindt u fijn/minder fijn?

Ik woon hier al 42 jaar, dus het bevalt wel.

Wanneer en waarom gaat u naar buiten?

Elke dag even een uurtje, om even te wandelen.

En wandelt u dan hier in de wijk?

Ja, hier heb je gewoon minder auto's dan als je ergens ander gaat lopen, een beetje groen.

Dus u loopt dan voornamelijk bij de heemraadsingel?

Ja ik loop één rondje of anderhalf of twee rondjes. Uurtje zo.

Gaat u ook wel eens rond het water lopen of naar het park?

Nee, zo niet, als ik dat doe ga ik met de fiets. Dit is net een mooi rondje.

Zijn er bepaalde plekken waar u minder graag komt, waar u zich minder prettig voelt?

Nee hoor, het is prima

Vroeger was het wel een beetje een andere sfeer in bepaalde straten. En nu is het hier heel erg gewild en die panden zijn enorm gestegen in prijs.

Ervaart u dan ook een andere sfeer?

Ja, het is wel nog steeds geëmuleerd maar dat is het.

Heeft u ook contact met mensen uit de buurt?

In mijn directe omgeving wel ja, prima met de burens gewoon goed contact.

Is dat ook omdat u hier al zo lang woont?

Ja, en die mensen.... Uhm ja ik woon hier wel het langst geloof ik bij mij in de straat, maar die andere mensen wonen er ook al dertig jaar ofzo. Dus ja.

Zou u behoefte hebben aan een plek waar verschillende faciliteiten samen komen? Dus een buiten plek, aan het water bijvoorbeeld. Dat je mensen kan ontmoeten.

Dat kan hier eigenlijk ook al (wijzend naar de cafétjes op de hoek van de nieuwe binnenweg/heemraadsingel). In een café of gewoon op straat.

Zijn er nog faciliteiten die u zou willen toevoegen in de buurt?

Nee, ik ben helemaal tevreden.

Niet meer groen in de straat zelf, of bankjes?

Nee we hebben heel veel groen aan de achterkant van mijn huis als ik dan naar buiten kijk. Ik zit op de kop van die hele Graaf Florisstraat en dan zie ik allemaal bomen. Het is net een groene zee met allemaal vogeltjes. Ik ben heel tevreden.

17: Woman walking her dog. Living alone with 15 pets, doesn't work anymore but does volunteer work.

7.45 min, location of interview: Heemraadsingel, other side

Dus u woont in de buurt?

Ja al heel lang

Hoelang woont u al hier?

58jaar

Ow jeetje wat lang.

Ja ik ben echt een monument.

Woont u alleen of met andere?

Ik woon alleen met vijftien dieren. Ik heb 1 hond, katten, kippen, 2 duiven. Het is een kleine kinderboerderij.

Werkt u daarnaast ook nog of werkt u niet meer?

Nou niet meer, ik ben afgekeurd. Maar ik doe wel vrijwilligerswerk overal en beetje opbouwwerk voor jongeren en whatever. Ik ben wel een bekende hier.

Druk in de buurt.

Altijd

Hoe voelt u zich hier in de wijk?

Nou ik ben hier geboren en getogen en ik woon hier nog steeds in mijn ouwe straat. Het is niet te geloven, maar ik heb de middelen ook niet om weg te gaan. Had ik de middelen dan was ik hier echt weg. Want ik ben er eigenlijk wel echt klaar mee.

Ow want waarom bent u er klaar mee?

Nou ik heb het na 58jaar wel gezien, al die mensen en nieuwe mensen die hier zijn komen te wonen en het is allemaal een beetje uit elkaar gaan groeien en het is allemaal wij en jullie. Het is geen ons, wij. Het is echt wij en jullie, aan het worden en dat is eigenlijk altijd zo.

Ik heb veel andere buurtbewoners gesproken en die vertelde dat de wijk over de jaren ontzettend is veranderd, ook qua criminaliteit.

Ja vroeger had je ook na en voordelen, maar dat heb je nu ook. Al is het opgeknapt, tussen haakjes, maar dan ga ik liever hier 20jaar terug. Want ik heb het hier ook veel zien veranderen van bijna kinds af aan, naar groot ben ik niet maar naar volwassenheid. Maar hoe het nu is vind ik het eigenlijk niet zo gezellig zoals het 20jaar geleden was, ondanks dat het hier wel anders was qua rotzooi en weet ik veel. Maar ik ben dat gewend, ik ging daar gewoon doorheen.

Wat zijn de redenen waarom u naar buiten gaat?

De redenen... ik leef dus ik moet naar buiten.

Gaat u dan vooral wandelen bijvoorbeeld met de hond?

Nou ik ben altijd buiten, al ben ik afgekeurd en heb ik geen baan meer. Ik ben ook hoog sensitief, ik kan ook niet ergens...ik hoor eigenlijk niet in deze maatschappij. Dit is voor mij eigenlijk niet te doen, maar ook daar ben ik doorheen gekomen. Maar ik doe wat ik kan.

Zijn er ook plekken in de wijk waar u zich minder prettig voelt?

Ja zeker, dan voel ik die energie van ... Ja niet hier, hier vind ik het wel oké. Maar ga je naar andere delen van de buurt dan heb ik altijd zo een beetje van die rare iets in mijn buik. Maar nogmaals ik ben hoog sensitief, ik voel dat.

Is dat dan vanwege mensen die daar zijn of andere redenen?

Nou het zijn iets van 180 culturen allemaal samen, dit mag niet, je mag je hondje niet los, je mag daar niet lopen met je hond vanwege die culturen die dat niet leuk vinden en daar wordt naar geluisterd. Maar ik als Nederlandse burger wordt totaal niet naar geluisterd, dat soort dingen.

Dus dan voelt u zich op dat soort plekken niet prettig.

Nou ik ga daar sowieso niet naartoe, ik kan mijn mond ook niet houden dus dan krijg je weer ruzie met heel Ankara. Dus daar heb ik geen zin in.

Zijn er bepaalde plekken in de wijk waar u het wel fijn vindt?

Ja hier overal (heemraadsingel), Coolhaven daar bij die nieuwbouw loop ik altijd. Ik ben overal wel een beetje bekend. Wat ik aan kan lopen, loop ik aan.

Dus voornamelijk dan ook richting het water?

Altijd, water dat trekt mij aan. Nu zijn ze daar ook aan het verbouwen, het wordt daar heel mooi. Ik zoek gezellige mensen op en dat...nou die kom je bijna niet tegen...ik dan. Maar af en toe kom je wel iemand tegen, net dat groepje waren allemaal hondenbezitters en dat gaat leuk. Dat je even je ei kwijt kan en even kan praten, niet zeggen hoe gaat het en doorlopen. Dan moet je ook niets vragen, dan moet je stilstaan en elkaar aankijken. Dus dat bedoel ik, ik ben een felle he maar ik ben wel oprecht. Dus dan zeg je toch niet hoe gaat het en dan loop je door, dan sta je stil. Maar waarschijnlijk vinden ze het eng om mensen in de ogen te kijken, vraag dan gewoon niks loop gewoon door. Maar oké.

Zijn er bepaalde dingen die je zou willen toevoegen in de wijk, of willen veranderen?

Mijn wens is altijd, en nogmaals ik ben een heel ander mens dan gemiddelde. Maar mijn wens is gewoon vrede, lief zijn voor elkaar. Leuk zijn met elkaar en help elkaar als het een keer nodig is. En niet wij hebben meer geld dan jij en wij voelen ons. Nee ik heb daar niks mee, als ik nu ten stond miljonair zijn dan zie ik er nog zo uit maar ik ga gezelligheid maken. Groepen mensen, culturen, maakt niet uit, lekker Surinaams eten, dat. Maar iedereen zit in zijn eigen bubbel en nu met deze nep hoaq, ik ben op de hoogte, zie je eigenlijk hoe mensen in elkaar zitten. Angst bubbel, waar de programmering, het is niet normaal, we zijn niet voor niets op de aarde gekomen. Je hebt een missie, je hebt een taak, je hebt hier iets te doen, anders was je hier niet geweest dan had je...

[Onderbreking van de hond] Maar u mist dus niet bijvoorbeeld bankjes of?

Ja dat wel, maar ook gewoon uhm. Ja nu is natuurlijk ook weer alles dicht, kraampjes en cafeetjes. Nou laten we het daar maar niet over hebben. Maar het kan veel leuker, gezelliger.

Hoe zou u het vinden als verschillende faciliteiten samen komen? Dat er evenementen georganiseerd worden?

Die hebben we al, overal heb je plekjes waar heel veel culturen samen komen. Dan staan er eigenlijk vaak vrouwen met kinderen, dat bedoel ik niet. Maar ik wil gewoon mannen vrouwen alles door elkaar, dat we gewoon samen praten. Hoe is het met jou. Elkaar accepteren. Want we zijn allemaal één.

Waarom denkt u dat het op dit moment niet zo goed werkt?

Nou omdat het over het algemeen plekken zijn waar vrouwen met kinderen staan, Turkse of Marokkaanse, ja daar heb ik niks mee, ja ze praten vaak nog geen drol Nederlands. Wel door de jongere, daar ga ik wel goed mee om, die ken ik ook vanaf klein, maar die oudere generatie is dat niet.

Zou u daar wel behoefte aan hebben?

Nee, ik maak dat al zo lang mee ik heb alles zien veranderen.

18: 8-year-old girl roller-skating in the street with a friend.
3.20 min, location of interview: Heemraadsingel, other side

Hoe oud ben je?

Acht

En zit je hier ook ergens in de buurt op school?

Ja op de Badeveld.

Heb je ook broers of zussen?

Ja

Woon je al lang in deze wijk?

Ja al 6jaar.

Hoe vind je het in deze wijk? Vind je het leuk of minder leuk?

Ja ik vind het wel leuk

Wat vind je er zo leuk aan?

Dat hier allemaal kinderen wonen en dat je daar dan mee kunt spelen.

Waar speel je het liefst?

Bij de kerstboom

Ow bij de kerstboom (wijzend naar heemraadsingel waar twee kerstbomen zijn opgetuigd door buurtbewoners), dus je speelt graag hier op straat. En speel je ook wel eens in de speeltuin of bij het skatepark?

Ja bij het skatepark speel ik ook

Waarom ga je meestal naar buiten? Om te spelen?

Ja om te spelen

Of ga ook wel eens wandelen met je ouders?

Nee niet echt, wij houden altijd graag buurtfeestjes. En vandaag ook al

Ga je dan met allemaal burens en kinderen spelen?

Ja

Zijn er ook plekken waar je het niet fijn vindt om te komen of waar je het een beetje eng vindt?

Bij het water

Komt dat omdat daar enge mensen zijn?

Ja daar zijn vaak zwervers en drukke mensen

Owja dat snap ik wel

Zou er iets zijn wat je zou willen veranderen of toevoegen? Wil je bijvoorbeeld nog iets qua speelgelegenheden wat je zou willen hebben

Ja uhm, ja daar in de straat een speeltuin (wijzend naar de straat waar ze woont).

Dus een speeltuin in jouw straat zodat je met alle kinderen kan spelen. Ik snap dat wel dat is wel erg leuk. Is er dan specifiek iets wat je zou willen hebben?

Een schommel band

Ow hebben ze dat niet daar bij Coolhaven?

Ja maar dan moeten we heel lang lopen

Dus je wilt het dichterbij huis?

Ja

Hoe zou je het vinden als er een plek komt in de wijk waar heel veel dingen bij elkaar komen? Dus bijvoorbeeld een grote speeltuin en dan voor de ouders een café.

Ja....Ja (meerdere keren ja zeggen)

Of bijvoorbeeld een filmweek dat er elke dag een andere film wordt gedraaid en dat je daar dan naar kan kijken met andere kindjes

Nou dat er dan vaak een springkussen is en dat er dan allemaal....een uhm popcorn kraam en uhm suikerspinnen komen.

Andere kindje zegt maar ik lust niet echt suikerspinnen

Wat zou jij graag willen?

Friet

Oké voor jou komt er dan een frietkraam

Ik wil ook chips

19: Woman (45 years old) walking from the water towards the heemraadsingel. Mother
5.44 min, location of interview: Heemraadsingel

Dus u woont in de buurt, woont u alleen of meerdere mensen?

Wij wonen met zijn drieën

Dus u woont er ook met kinderen?

Ja, ik heb een dochter

Hoe oud bent u als ik vragen mag?

Net 45 geworden

Werkt u op dit moment?

Nee

Woont u er al lang?

8,5jaar nu. Dus al best een poos

Hoe voelt u zich in de wijk?

Ja ik vind het erg leuk dat we aan de ene kant dicht bij de stad zitten maar toch een beetje bij de drukte vandaan, maar je loopt er zo heen of even met de fiets. En het is heel multicultureel, dus ik vind het ook heel erg leuk om in de stad even een rondje te lopen en dat zie je elke keer weer nieuwe zaakjes, er is altijd wel iets nieuws om te ontdekken. Ik woon een beetje op het hoekje daar op de singel dus je hebt ook altijd hier de singel, ik vind het ook altijd erg leuk dat je op de singel heel goed de verandering van de seizoenen erg goed ziet.

Loopt u hier dan ook vaak, bij de Heemraadssingel?

Ja, ja, ik heb nu wel even een ander rondje gedaan. Ik ben nu langs het kanaal gelopen en dan naar Delfshaven. Delfshaven is natuurlijk een beetje een oude haven, dus dat ik ook altijd wel leuk.

Zijn er bepaalde plekken waar u het liefst loopt in de wijk?

Als ik een kort rondje wil loop ik over de singel, een beetje een medium rondje is daar bij Delfshaven, als ik een langer rondje doe ga ik ook wel naar het Vroesepark daar bij Blijdorp dierentuin. Of naar de Euromast en de Erasmus brug en dan terug. Dus je kan hier echt wel heel veel kanten op zou je kunnen zeggen

Zijn er ook plekken waar u zich minder prettig voelt, misschien minder veilig?

Nou alleen op van die speciale dagen.

Wat bedoelt u daar mee?

Nou oudjaarsavond of als er onrust is, zoek ik het niet op. Het is over het algemeen wel vredelievend maar het is in het verleden wel eens anders geweest. Maar niet in de laatste acht jaar, maar goed je hebt af en toe wel ook bij de horeca, of bij de Albert Heijn, of net om het hoekje bij Vibes, ook echt mensen die vermoord zijn enzo. Als je er niet middennacht bent dan zoek je het ook niet op, maar overdag is het helemaal prima.

Wat zou u misschien willen veranderen in de buurt, of willen toevoegen?

Goeie vraag, uhm ze zijn continu bezig met dat parkeerbeleid aan te passen want dan zou er zogenaamd meer parkeerplek zijn. Maar in de praktijk binnen 1 of 2 maanden staat het toch allemaal weer vol, maar goed ik weet het niet, wat zou je verder willen veranderen...

Misschien zou u bijvoorbeeld bankjes willen toevoegen, of verlichting?

Nou ze zijn hier de laatste tijd best wel bezig geweest met meer leuke zaakjes en ze zijn dan ook bezig met de terrassen uitzetten. Dus er komt wel veel, ook tijdens corona dat er meer is op de Nieuwe Binnenweg. Dus ik denk dat dat wel leuk is, dat de buiten beleving gewoon prettiger is, dat het levendiger is op straat.

Heeft u contact met mensen uit de buurt?

Ja, vooral met de buren gewoon prima contact.

Hoe zou u het vinden als er een plek komt waar verschillende faciliteiten samen komen, denk aan café, speeltuin.

Nou voor mijn gevoel is er wel genoeg, er zijn hier schommels, daar achter is een speeltuin, je hebt er natuurlijk ook het Oostervant. Dus voor mijn gevoel heb je alles wel in de buurt.

Nou oke heel erg bedankt.

Het enige wat ik mis is een zwembad wat wat meer open is, want als je bij de Oostervant wil gaan zwemmen kan je geloof ik twee uur per week nog terecht. En dat was waar ik opgegroeid bent wel anders.

Ow ja interessant, ik heb ook een huisgenoot die daar zwemt en die besprak dit ook met mensen die daar werkte en daar zeiden ze dat ze er wel wat aan wilde doen

Nou het was er eigenlijk al voor corona al hoor, omdat toch die zwembaden helemaal volgeboekt zijn met die zwemlessen en weet ik veel wat. Om vrij te zwemmen zijn er eigenlijk heel weinig mogelijkheden, maar goed. Wat ik altijd graag deed op andere plekken was met inlineskates, dat vind ik hier in Rotterdam ook wel een beetje lastiger je moet heel veel trambanen over stappen. Dus Kralingen kan wel, ik kan proberen een beetje langs de maas te gaan en daar op en neer. Maar goed trambanen hebben we ook weer nodig. Dus ik ben eigenlijk wel heel tevreden.

20: Man (43 years) with child playing on the concrete blocks in Hondiusstraat
4.23 min, location of interview: Hondiusstraat

Woont u in deze buurt?

Ja dat klopt.

En woont u met meerdere mensen of alleen?

Gezin, vrouw en dochter.

Ow leuk, [vragend aan de dochter] en hoe oud ben jij?

9

En hoe oud bent u?

43

Hoe voelt u zich in de wijk?

Het is wel oké

Dus gemixt, goed en slecht

Ja inderdaad goed en slecht

Waarom vindt u het goed en slecht?

Goed omdat het een fijne straat is, het is lekker breed opgezet. En slecht omdat er genoeg in de buurt gebeurt aan drugs en criminaliteit.

Dus dat zou verbeterd kunnen worden.

Dat zou zeker verbeterd mogen worden, het is namelijk wel irritant dat er elke week een nieuwe dealer te zien is in de straat.

Ziet u het over de afgelopen jaren verbeteren?

Iets, als je kijkt naar de afgelopen 20 jaar dan is dat zeker zo. Maar de afgelopen jaren is het een beetje tot stilstand gekomen

Zijn er bepaalde plekken waar u zich minder prettig of minder veilig voelt?

Nou deze straat valt wel goed te doen, maar de straat hiernaast zou ik s' avonds wel een beetje ontwijken.

Is dat op andere plekken ook zo?

Nou bijvoorbeeld bij de heemraadsingel zit het wel goed.

Op welke plekken komt u graag?

Heemraadsingel, ja dat is wel de fijnste plek. Vind ik in deze buurt.

Omdat het zo groen is?

Ja het groen, het is er goed te wandelen. Met een half uurtje kan je mooi een rondje maken.

Wat zijn de redenen dat u naar buiten gaat?

Nouja dat is wel zo gezond. HAHA. Ja....zeker tegenwoordig is het vooral om even buiten te zijn, en voor de boodschappen uiteraard.

Zou u iets willen veranderen in de wijk? Of willen toevoegen?

Nou het zou wel fijn zijn als het nog wat groener kan worden. Van mij mag er nog wel wat meer gehandhaafd worden op te hard rijden hier in de straat. Ja er wordt echt soms met 60 a 70 km/h hier gereden op Claes de Vrieselaan.

[Kind onderbreekt] En een speeltuin...want we hadden hier een tent om te stemmen maar we krijgen betonnen blokken maar daar is niks aan. En we krijgen iets voor kleine kindjes maar daar is niks aan.

[Vader] Dit is de speeltuin die je krijgt ja...beetje stom he

Is er dan iets wat jij heel graag zou willen hier?

Een koprolek en een grote glijbaan

Ja het is een beetje teleurstellend wat ze hier neer hebben gezet.

Dus u zou wel ook iets willen qua speelfaciliteiten, groen in de wijk en voor auto's die te hard rijden.
Nou eigenlijk gewoon handhaving, nou ook gewoon dat het gevolgen heeft dat als je iets doet en dat is nu echt niet.

Heeft u contact met mensen uit de buurt?

Wat, gewoon vriendelijk. Ik zeg iedereen gewoon gedag

Heeft u behoefte aan meer contact?

Op zich is het nu gewoon goed zo.

Hoe zou u het vinden als er een bepaalde buitenplek komt waar mensen samen kunnen komen?

Nou voor kinderen zou het fijn zijn als er meer speelgelegenheden zouden komen, al kunnen we gewoon naar de heemraadsingel dus dat is opzich wel oke. En iets om samen te komen als ouders, ja dat hoeft van mij niet perse. Er is hier trouwens wel het buurtatelier, daar zouden we heen kunnen gaan.

Appendix 16: Overview of the responses on the question how they feel in the neighborhood and why

	how do you feel in the neighbourhood	why
person 1	Nice	knows the neighborhood well
person 2	Fine	
person 3	Love it	Green area Heemraadssingel
person 4	Good	Green
person 5	Nice	knows the district well, green
person 6	Pleasant but unsafe at night	everything close by
person 7	Fine (varies)	Cozy, but sometimes it feels unsafe
person 8	combination good and bad	quiet and busy
person 9	okay (evening less)	
person 10	Nice	green, beautiful neighborhood
person 11	Nice	quiet, green
person 12	mixed, but fine	lively everything close but busy and street waste/smells
person 13	Fine	green, all facilities
person 14	Fine	scary at first, a lot of changes and getting used to
person 15	Nice	feels like home
person 16	Fine	have lived here a long time so I like it
person 17	varying	Not satisfied with the people
person 18	Nice	playing with the children
person 19	Nice	close to the city but still quiet, multicultural every time new things to
person 20	mixed	nice street, but drugs and criminality

Appendix 17: Overview of the responses on the question why they go outside

	why go outside
person 1	for contact with people
person 2	walking
person 3	Walking
person 4	walking, shopping
person 5	to work, walking
person 6	to town, walking
person 7	school, sports, walk, visit someone or something
person 8	Shopping, to friend, sports, walking
person 9	To town, shopping, school/work
person 10	walking
person 11	walking
person 12	green, playing outside, shopping
person 13	walking (exercise), cycling, shopping
person 14	walk to work, groceries
person 15	work, exercise, friend, shopping in town
person 16	walking
person 17	walking
person 18	play
person 19	walking
person 20	healthy outdoors

Appendix 18: Overview of the places that were mentioned for walking in the neighborhood

	where
person 1	Nieuwe Binnenweg, Heemraadssingel
person 2	Heemraadssingel, park
person 3	Heemraadssingel
person 4	Heemraadssingel, water
person 5	Heemraadssingel, in the neighborhood, water, Delfshaven
person 6	Heemraadssingel, park, Little C/Delfshaven
person 7	water, shopping streets (Nieuwe Binnenweg, 1emiddelland)
person 8	water
person 9	in the neighborhood, the park
person 10	nice neighborhood, water, Heemraadssingel
person 11	Heemraadssingel
person 12	Heemraadssingel, in the neighborhood, lake Bergse/Kralingseplas, the park,
person 13	Heemraadssingel
person 14	Heemraadssingel, in the neighborhood
person 15	not
person 16	Heemraadssingel
person 17	Heemraadssingel, water, little C
person 18	Heemraadssingel, playing at the playground
person 19	Heemraadssingel, water, Delfshaven, Blijdorp, Het Park
person 20	Heemraadssingel

Appendix 19: Overview of the places that were mentioned that felt unpleasant

	unsafe place
person 1	Nothing (not anymore, cameras hung up)
person 2	Further into Delfshaven
person 3	Beginning of Heemraadssingel
person 4	nothing
person 5	Coolhaven water
person 6	night, Coolhaven, scary men's cafes
person 7	night, isolated places, Coolhaven
person 8	night, quiet places
person 9	night, Sint Jobskade, Water, Coolhaven
person 10	x
person 11	city center
person 12	Nieuwe Binnenweg (busy street), night
person 13	no
person 14	evening, loitering
person 15	No, in the past
person 16	No, in the past yes, certain places in the side streets, because of the different
person 17	cultures
person 18	water, homeless people
person 19	no > BUT only when there is commotion on special days
person 20	At night and then on Lieve Verschuiwerstraat

Appendix 20: Overview of the responses on adding facilities

	add facilities
person 1	bench in the street
person 2	greenery in neighborhood, playground for small children
person 3	Trashcans
person 4	add benches, remove waste from street
person 5	covered outdoor area to sport for example
person 6	greenery in neighborhood, safety underground
person 7	study area, green spaces in neighborhood
person 8	make traffic areas more conveniently arranged, greenery along the canal, greenery in neighborhood
person 9	safety, more green, lighting (water)
person 10	X
person 11	traffic spaces more clearly, more benches, gym outside, more playgrounds for grownups
person 12	traffic areas clearer, more greenery, sitting areas (picnic tables)
person 13	no, satisfied
person 14	dog feces
person 15	parking spaces, green spaces in neighborhood, sports outside facilities
person 16	no, satisfied
person 17	Peace, living together, liveliness in the street
person 18	playing facilities in the side streets
person 19	parking policy, liveliness on the street
person 20	greener, more enforcement of speed limits, children's playground

Appendix 21: Overview of the responses on if they have contact with residents

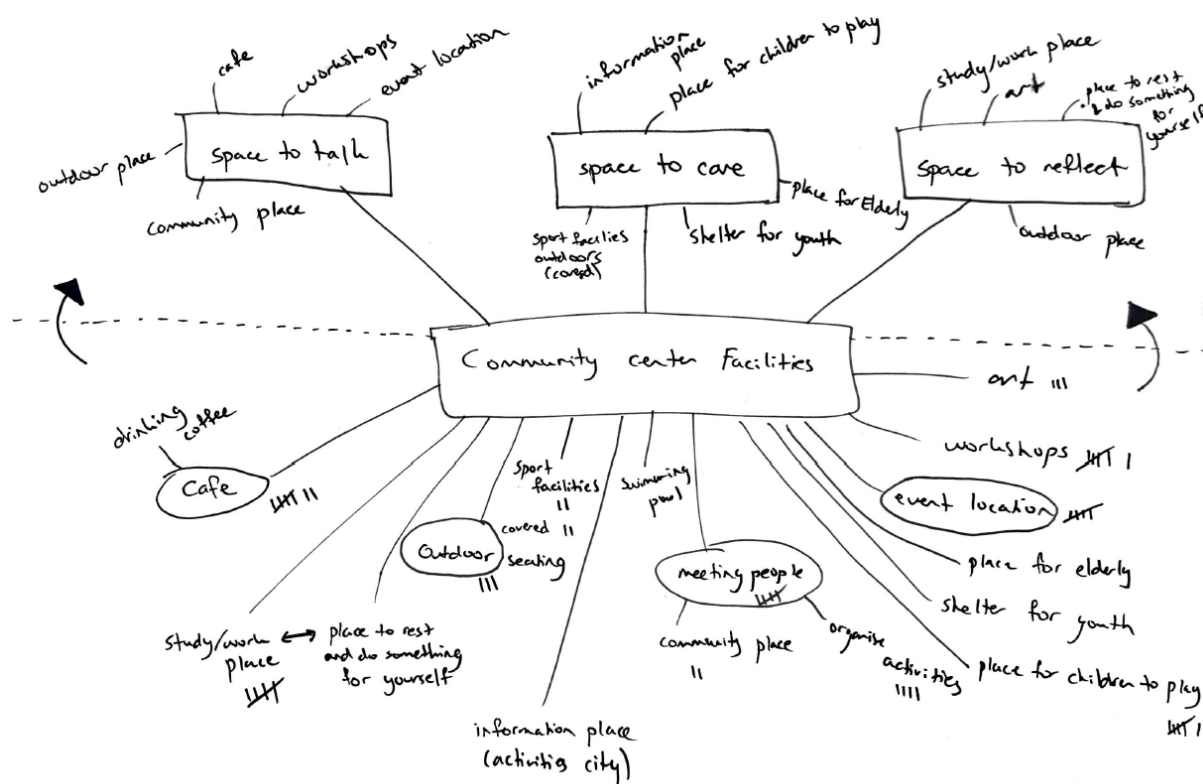
	contact with local residents
person 1	a lot, everyone is nice and helpful
person 2	No but would like to
person 3	No, no need
person 4	Yes just friendly
person 5	Lots of
person 6	Yes just friendly
person 7	No need, but lots of friends here
person 8	Yes just friendly with neighbors
person 9	No, but just friendly
person 10	
person 11	Well with people in building but no need
person 12	Yes
person 13	yes
person 14	no more neighbours all gone, but just friendly
person 15	not really, no need
person 16	Yes from the street
person 17	yes, known in the neighborhood yes with children and in the street neighborhood
person 18	gatherings
person 19	yes with neighbors fine
person 20	yes, friendly to everyone

Appendix 22: Overview of the responses on having a community center in the neighborhood

	community centre
person 1	no. But a Café could
person 2	yes. would like but with a modern twist
person 3	no. But open to workshop (language)
person 4	yes, not for me personally but for the youth
person 5	yes. Place where people come together
person 6	Yes, but not a community center
person 7	Yes, but not a community center
person 8	Yes, but not a community center
person 9	Yes, but not a community center
person 10	
person 11	yes.
person 12	Yes, I already go there with my children
person 13	Yes, I am already at such a place for the elderly
person 14	no, no need for it myself but I used to
person 15	nice, but a bit hesitant must be inviting
person 16	no, there are already cafes and you meet enough on the street
person 17	Contradictory
person 18	yes
person 19	no there is enough (playgrounds call Oostervant=facility pool etc)
person 20	not necessarily for himself

Appendix 23: Overview of the responses on desired facilities in the community center

	community center facilities
person 1	café, outdoor seating
person 2	event location, art, drinking coffee, meeting people
person 3	x
person 4	shelter for youth
person 5	workshops, art (for local people), outdoor space (covered)
person 6	Café, cozy place, study place, community meetings, place for children to play, event place
person 7	Café, cozy, Study area, Workshops, Information about activities/likings in the city, Film week, Art exhibition (also for local residents)
person 8	Café (coffee), study place, games/activities
person 9	Study place, café, place for small children
person 10	x
person 11	drink coffee, meet someone, study area, paint/reading area, sport/play facilities
person 12	I like the small scale
person 13	organizing activities for the elderly, meeting people
person 14	facilities for young children, workshops
person 15	outdoor place, indoor outdoor place, event place
person 16	x
person 17	be able to talk together
person 18	playground, something for the elderly, event with bouncy castle and eating things
person 19	a swimming pool
person 20	more play areas for children always nice

Explanation: at the bottom you can see all the facilities that were mentioned among the residents and at the top the translation into the three different activities that could be organized in the community center.

Appendix 24: Feelings in neighborhood comparing with unsafe places

	how do you feel in the neighborhood	unsafe place
person 1	Nice	Nothing (not anymore, cameras hung up)
person 2	Fine	Further into Delfshaven
person 3	Love it	Beginning of Heemraadssingel
person 4	Good	nothing
person 5	Nice	not really, if then Coolhaven water
person 6	Pleasant but unsafe at night	night, Coolhaven, scary men's cafes
person 7	Fine (varies)	night, isolated places, Coolhaven
person 8	combination good and bad	night, quiet places
person 9	okay (evening less)	night, Sint-Jobskade, Water, Coolhaven
person 10	Nice	x
person 11	Nice	city center (so hectic)
person 12	mixed, but fine	Nieuwe Binnenweg (busy street), night
person 13	Fine	no
person 14	Fine	not really but in the evening, loitering
person 15	Nice	No, in the past
person 16	Fine	No, in the past
person 17	varying	yes, certain places in the side streets, because of the different cultures
person 18	Nice	water, homeless people
person 19	Nice	no > BUT only when there is commotion on special days
person 20	mixed	At night and then on Lieve Verschuierstraat

Appendix 25: Feelings in neighborhood comparing with contact residents

	how do you feel in the neighborhood	contact with local residents	same	close by	different
person 1	Nice	a lot, everyone is nice and helpful	x		
person 2	Fine	No but would like to		x	
person 3	Love it	No, no need			x
person 4	Good	Yes, just friendly		x	
person 5	Nice	Lots of	x		
person 6	Pleasant but unsafe at night	Yes, just friendly		x	
person 7	Fine (varies)	No need, but lots of friends here	x	x	
person 8	combination good and bad	Yes, just friendly with neighbors		x	
person 9	okay (evening less)	No, but just friendly		x	
person 10	Nice				
person 11	Nice	Well with people in building but no need		x	
person 12	mixed, but fine	Yes			x
person 13	Fine	yes		x	
person 14	Fine	no more neighbors all gone, but just friendly	x		
person 15	Nice	not really, no need			x
person 16	Fine	Yes, from the street		x	
person 17	varying	yes, known in the neighborhood			x
person 18	Nice	yes, with children and in the street neighborhood gatherings	x		
person 19	Nice	yes, with neighbors fine		x	
person 20	mixed	yes, friendly to everyone		x	

The eight people who feel good in the neighborhood gave different answers; three say they have good neighborhood contact, three say just friendly hello and two doesn't feel the need to have contact. For the seven people who feel mixed in the neighborhood, the answers are similarly ambiguous: four have just friendly contact, one has no need for it and two say they have good contact with neighbors.

Appendix 26: Favourite walking areas comparing with the unsafe places

	Where to walk	unsafe place	
person 1	Nieuwe Binnenweg, Heemraadssingel	Nothing (not anymore, cameras hung up)	
person 2	Heemraadssingel, park	...Further into Delfshaven	
person 3	Heemraadssingel	Beginning of Heemraadssingel	x - singel
person 4	Heemraadssingel, water	nothing	
person 5	Heemraadssingel, in the neighborhood, water, Delfshaven	not really, if then Coolhaven water	x - water
person 6	Heemraadssingel, park, Little C/Delfshaven	night, Coolhaven, scary men's cafes	
person 7	water, shopping streets (Nieuwe Binnenweg, 1emiddelland)	night, isolated places, Coolhaven	x - water
person 8	water	night, quiet places water	x - water
person 9	in the neighborhood, the park	night, Sint-Jobskade, Water, Coolhaven	
person 10	nice neighborhood, water, Heemraadssingel	x	
person 11	Heemraadssingel	city center (so hectic)	
person 12	Heemraadssingel	Nieuwe Binnenweg (busy street), night	
person 13	in the neighborhood, lake Bergse/Kralingseplas, the park, Heemraadssingel	no	
person 14	Heemraadssingel, in the neighborhood	not really but in the evening, loitering	
person 15	not	No, in the past	
person 16	Heemraadssingel	No, in the past	
person 17	Heemraadssingel, water, little C	yes, certain places in the side streets, because of the different cultures	
person 18	Heemraadssingel, playing at the playground	water, homeless people	
person 19	Heemraadssingel, water, Delfshaven, Blijdorp, the park	no > BUT only when there is commotion on special days	
person 20	Heemraadssingel	At night and then on Lieve Verschuierstraat	

Appendix 27: contact with the residents comparing to feelings about a community center

	sex	contact with local residents	community center
person 1	V	a lot, everyone is nice and helpful	no. But a Café could
person 2	V	No but would like to	yes. would like but with a modern twist
person 3	M	No, no need	no. But open to workshop (language)
person 4	V	Yes, just friendly	yes, not for me personally but for the youth
person 5	V	Lots of	yes. Place where people come together
person 6	V	Yes, just friendly	Yes, but not a community center
person 7	V	No need, but lots of friends here	Yes, but not a community center
person 8	V	Yes, just friendly with neighbors	Yes, but not a community center
person 9	V	No, but just friendly	Yes, but not a community center
person 10	M		
person 11	V	Well with people in building but no need	yes.
person 12	V	Yes	Yes, I already go there with my children
person 13	V	yes	Yes, I am already at such a place for the elderly
person 14	V	no more neighbors all gone, but just friendly	no, no need for it myself but I used to
person 15	M	not really, no need	nice, but a bit hesitant must be inviting
person 16	M	Yes from the street	no, there are already cafes and you meet enough on the street
person 17	V	yes, known in the neighborhood	Contradictory
person 18	V	yes with children and in the street neighborhood gatherings	yes
person 19	V	yes with neighborhood fine	no there is enough (playgrounds call Oostervant=facility pool etc)
person 20	M	yes, friendly to everyone	not necessarily for himself